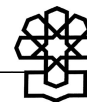

مروری بر اهداف قانون برنامه چهارم توسعه

مروری بر اهداف قانون برنامه چهارم توسعه

برنامه‌های توسعه خواسته‌های خود را در سطوح مختلف بیان می‌کند. این سطوح را در کلی‌ترین حالت با منظر متجلی^۱، مأموریت یا هدف کلان^۲، هدف^۳ و نشان^۴ مشخص می‌کنند. درحالی‌که منظر متجلی در بیشتر موارد کیفی است، مأموریت، هدف و نشان می‌توانند کمی یا کیفی باشند.^۵ چشم‌انداز را می‌توان به نوعی منظر متجلی دانست که قرار است برنامه‌های توسعه دستیابی به آن را تسهیل کند. اگرچه خواسته‌های مزبور به تفکیک در برنامه چهارم تعیین نشده است اما مأموریت یا اهداف کلان برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را می‌توان موارد زیر دانست:

۱. رشد اقتصاد ملی دانایی‌محور در تعامل با اقتصاد جهانی،

۲. حفظ محیط زیست، آمایش سرزمین و توازن منطقه‌ای،

۳. توسعه سلامت، امنیت انسانی و عدالت اجتماعی،

۴. صیانت از هویت و فرهنگ اسلامی - ایرانی،

۵. تأمین مطمئن امنیت ملی،

۶. نوسازی دولت و ارتقای اثربخشی حاکمیت.

گزارش حاضر اهداف برنامه چهارم توسعه را تعیین و سپس در مورد هریک از اهداف برنامه، سیاست‌ها و اقدامات را به تفکیک مشخص کرده است، اگرچه مرزبندی بین هریک از این موارد (هدف، سیاست و اقدامات) با توجه به تنوع مواد برنامه و عدم تعریف جامع و مانع از آنها کار دشواری است.

در این ارتباط چند موضوع مهم قابل ذکر است:

۱. ویژگی اصلی هر برنامه، پیش‌بینی نتیجه کار است. برای هر پیش‌بینی، عوامل مورد نیاز انجام کار همچون میزان منابع مالی و فیزیکی، زمان، سازمان اجرایی و چگونگی تجهیز و هماهنگی این عوامل نیز بررسی و ارزیابی می‌شود. تحقق هدف‌های هر برنامه تابعی از دقت و صحت انجام مراحل یاد شده است. هدف‌ها یا نتیجه‌های اجرای برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و

1. Vision

2. Mission

3. Goal

4. Target

۵. خلعتبری، فیروزه، درباره لایحه برنامه چهارم توسعه (۴): ارزیابی نگرش و ساخت، دفتر مطالعات برنامه و بودجه، مرکز

پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۲، ص ۱.

فرهنگی کشور را نیز باید در همین چارچوب ساده جستجو کرد.^۱ تهیه و تنظیم و تصویب بیش از ۳۰ برنامه و برنامه جامع یا طراحی نظام، در کنار دهها «سند راهبردی» مجموعه فعالیتها یا ادبیاتی است که برنامه چهارم توسعه را شکل می‌دهد؛ بی‌آنکه از طریق تجهیز و تخصیص منابع یا سازمان اجرایی مشخصی به تولید یا کارکرد یا به نتیجه عملیاتی معینی تعهد شده باشد یا مفهوم روشنی از آن استنباط شود. با فرض نگارش، تنظیم و تصویب همه آنچه در برنامه آمده است، آیا دستاوردهای برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی قابل پیش‌بینی خواهد بود؟

۲. در مجموع است برنامه چهارم در حدود ۹۶ هدف دارد و در صورت تحقق این ۹۶ هدف است که احتمالاً برنامه چهارم توسعه می‌تواند مأموریت‌های خود را انجام و به اهداف کلان شش‌گانه خود برسد (جدول ۱).

دستیابی به این اهداف مستلزم اتخاذ سیاست‌های مشخص است و برای اجرای آنها در مجموع پیش‌بینی شده است که حدود ... اقدام انجام شود. که برای هر یک نیاز به تهیه رویه‌های اداری و عملیاتی است. این حجم از احکام و عملیات فقط براساس برنامه چهارم برعهده دستگاه محول شده است. این در حالی است که دستگاه‌های اجرایی هم حسب قوانین تأسیس یا اساسنامه خود و هم در مجموعه قوانین موضوعه کشور وظایف متعدد دیگری نیز برعهده دارند.

۳. در ماده (۱۵۷) برنامه چهارم پیش‌بینی شده است که گزارش نظارت و ارزیابی پیشرفت هر سال برنامه تهیه و توسط رئیس‌جمهور به مجلس ارائه شود. در برنامه سوم توسعه این گزارش‌ها تهیه و به مجلس ارائه شد. گزارش تفصیلی عملکرد سال اول برنامه نیز توسط معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری منتشر شده است. این گزارش‌های حجیم (به‌عنوان مثال گزارش نظارت سال اول برنامه چهارم در حدود ۱۶۰۰ صفحه است) حسب مفاد ماده (۱۵۷) عمدتاً برحسب مواد قانونی و... به شرح اقدامات انجام شده پرداخته است و در نهایت معلوم نیست که آیا پس از مجموعه این اقدامات (در صورت انجام)، برنامه به اهداف خود رسیده است یا خیر یا میزان دستیابی به هر یک از اهداف به چه میزان است؟

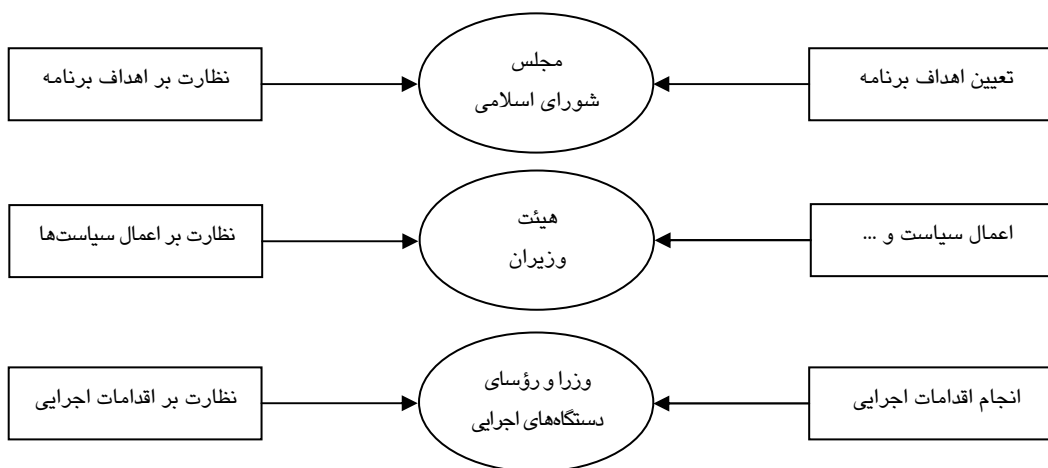
از سوی دیگر ماده (۱۵۸) قانون برنامه چهارم توسعه، تنظیم شاخص‌هایی متناسب و قابل مقایسه با شاخص‌های بین‌المللی و تهیه گزارش بر مبنای آنها را به منظور ارزیابی میزان پیشرفت کشور در چارچوب موازین برنامه، چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران، سیاست‌های کلی نظام حداکثر تا پایان تیر ماه هر سال و ارائه آن به مقام معظم رهبری، دولت و مجلس شورای اسلامی، به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به‌عنوان نماینده دولت واگذار کرده است.

۱. شبیری‌نژاد، علی‌اکبر، تأمین اجتماعی و برنامه چهارم توسعه، فصلنامه تأمین اجتماعی، شماره ۱۴، صص ۲-۸.

۴. به‌طور کلی می‌توان سلسله‌مراتبی را برای تصمیم‌گیری و نظارت بر برنامه‌های توسعه تعریف کرد. در این سلسله‌مراتب نقش مجلس شورای اسلامی تعیین اهداف و نظارت بر دستیابی به آنها است. اعمال سیاست‌ها و نظارت بر آنها در سطح دولت (هیئت وزیران) و انجام اقدامات و نظارت بر آنها در سطح رؤسای دستگاه‌های اجرایی است (نمودار ۱). مجموعه گزارش‌های منتشر شده راجع به عملکرد برنامه سوم توسعه و برنامه چهارم (حسب تکلیف ماده (۱۵۷)) همه اطلاعات را یکجا و بدون تفکیک در اختیار مجلس شورای اسلامی قرار می‌دهد اما در این حجم انبوه میزان دستیابی به اهداف نامشخص باقی می‌ماند.

نمودار ۱. سطوح تصمیم‌گیری و نظارت در برنامه‌های توسعه

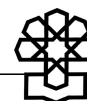

با توجه به نکات مزبور پیشنهاد می‌شود تا در سطح هر یک از «اهداف» شاخص‌های معینی تعریف شود. روند این شاخص (که باید دارای ویژگی‌های معینی از جمله روایی، قابل اندازه‌گیری و ... باشد) می‌تواند قضاوت در مورد دستیابی به اهداف برنامه را تسهیل کند. ضمن آنکه بدین ترتیب امکان نظارت مجلس شورای اسلامی بر برنامه توسعه به نحو مؤثر (در راستای ماده (۳۳) آیین‌نامه داخلی) فراهم خواهد شد.

جدول ۱. فهرست اهداف برنامه چهارم توسعه

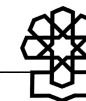
اهداف	ردیف
ایجاد ثبات در میزان استفاده از عواید ارزی حاصل از نفت	۱
تبدیل دارایی‌های حاصل از فروش نفت به دیگر انواع ذخایر و سرمایه‌گذاری	۲
برقراری انضباط مالی و بودجه‌ای	۳
کاهش مصرف حامل‌های انرژی، برق و گاز	۴
تأمین نیاز داخلی به فراورده‌های نفتی از محل تولیدات پالایشگاه‌های داخلی کشور و با فراورده‌های جایگزین تولید داخل	۵
ارتقای بهره‌وری کل عوامل تولید	۶
تداوم خصوصی‌سازی و توانمندسازی بخش غیردولتی	۷
سامان‌دهی و استفاده مطلوب از امکانات شرکت‌های دولتی و افزایش بازدهی و بهره‌وری آنها	۸
سامان‌دهی فعالیت‌های بانک‌ها	۹
ارتقای سطح طراحی، مهندسی ساخت تجهیزات، نمونه‌سازی ماشین‌آلات، مطالعات و عملیات اکتشافی و معدنی	۱۰
توسعه و بهبود کیفیت خدمات و رقابتی کردن فعالیت صنعت بیمه	۱۱
تنظیم تعهدات ارزی	۱۲
افزایش ظرفیت تولید نفت و حفظ و ارتقای سهمیه ایران در تولید اوپک و حفظ و صیانت از منابع نفتی و گازی	۱۳
توسعه بورس	۱۴
اصلاح ساختار مصرف آب و استقرار نظام بهره‌برداری مناسب و افزایش بهره‌وری آب	۱۵
توسعه بخش کشاورزی و منابع طبیعی	۱۶
اعمال صرفه‌جویی، منطقی کردن مصرف انرژی	۱۷
افزایش توان تولید فراورده‌های نفتی و تولید برق	۱۸
توسعه بخش‌های صنعت و معدن	۱۹
هم‌افزایی در فعالیت‌های اقتصادی سواحل و جزایر در چارچوب طرح ملی آمایش سرزمین	۲۰
جلب سرمایه‌گذاری خارجی	۲۱
حمایت از تولید	۲۲
تقویت و توسعه حمل‌ونقل	۲۳
توسعه پایدار و بهبود محیط زندگی در شهر و روستا	۲۴
افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح‌های سرمایه‌گذاری	۲۵
ارتقای جایگاه کشور در مبادلات بازرگانی در قالب سند ملی بازرگانی	۲۶
توسعه فعالیت‌های تولیدی و خدمات دریایی	۲۷
توسعه مناطق آزاد	۲۸
تقویت و تحکیم رقابت‌پذیری	۲۹
تجدید ساختار و نوسازی بخش‌های اقتصادی	۳۰
حمایت از صادرات کالاها و تنظیم بازار داخلی	۳۱

اهداف	ردیف
بهبود فضای کسب و کار، زمینه‌سازی توسعه اقتصادی و تعامل با جهان پیرامون	۳۲
ارتقای سطح و جذب فناوری‌های برتر	۳۳
ایجاد ارزش افزوده در اقتصاد نوین	۳۴
توسعه ارتباطات و فناوری	۳۵
برپاسازی نظام جامع پژوهش و فناوری	۳۶
زمینه‌سازی و تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد، دانش‌مدار، خلاق و کارآفرین و منطبق با نهضت نرم‌افزاری	۳۷
دسترسی به فرصت‌های برابر آموزشی به‌ویژه در مناطق کمتر توسعه‌یافته	۳۸
شکل‌دهی منظومه آمار ملی و مکانی کشور	۳۹
دستیابی به توسعه پایدار به‌منظور حفظ محیط زیست	۴۰
حفاظت، احیا، بازسازی ذخایر و رفع آلودگی و شیوه‌های بهره‌برداری پایدار از محیط‌های دریایی کشور	۴۱
حفظ، احیاء، اصلاح، توسعه و بهره‌برداری از منابع تجدیدشونده	۴۲
استفاده کارآمد از قابلیت‌ها و مزیت‌های کشور	۴۳
تمرکززدایی	۴۴
هماهنگ‌سازی عملیات عمرانی و سرمایه‌گذاری جدید متناسب با شرایط و موقعیت ملی و بین‌المللی کشور	۴۵
بهره‌گیری از قابلیت‌ها و مزیت‌های سرزمین در جهت ارتقای نقش و جایگاه بین‌المللی کشور	۴۶
تعامل مؤثر با اقتصاد بین‌المللی	۴۷
توازن منطقه‌ای	۴۸
امنیت غذا و تغذیه در کشور	۴۹
کاهش مخاطرات تهدیدکننده سلامتی و حفظ، ارتقای سلامت آحاد جامعه	۵۰
تبدیل ایران به مرکز رفع نیازهای سلامت و پزشکی در منطقه	۵۱
ارتقای مستمر کیفیت خدمات سلامت و خدمات بالینی	۵۲
افزایش بهره‌وری و استفاده بهینه از امکانات بهداشتی و درمانی کشور	۵۳
ارتقای عدالت توزیعی در دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی	۵۴
تنظیم بازار دارو	۵۵
استقرار عدالت و ثبات اجتماعی	۵۶
کاهش نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی، کاهش فاصله دهک‌های درآمدی و توزیع عادلانه درآمد در کشور	۵۷
پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی	۵۸
ارتقای رضایت‌مندی عمومی	۵۹
گسترش نهادهای مدنی	۶۰
حفظ و ارتقای سلامت اجتماعی	۶۱
توسعه کار شایسته به‌عنوان گفتمان جدید عرضه کار و توسعه	۶۲
خدمت‌رسانی به ایثارگران	۶۳
توسعه بخش تعاون	۶۴

اهداف	ردیف
هدفمند نمودن پرداخت یارانه‌های کالاهای اساسی	۶۵
بهبود کیفیت کالا و خدمات	۶۶
رقابت‌پذیری محصولات و خدمات فرهنگی	۶۷
توزیع عادلانه محصولات و خدمات فرهنگی	۶۸
ایجاد بستر مناسب برای ورود به بازارهای جهانی فرهنگ و هنر	۶۹
تأمین فضای کافی برای عرضه محصولات فرهنگی	۷۰
تعمیق ارزش‌ها، باورها، فرهنگ، معنویت، هویت اسلامی-ایرانی، اعتلای معرفت دینی و توسعه فرهنگ قرآنی	۷۱
حفظ و شناساندن هویت تاریخی و بهره‌گیری از عناصر هویت ایرانی به‌ویژه زبان فارسی	۷۲
ترویج فرهنگ صلح، مفاهیم، عدم خشونت و همزیستی مسالمت‌آمیز در مناسبات بین‌المللی	۷۳
تقویت نقش زنان در جامعه	۷۴
ارتقای توان گردشگری	۷۵
حفاظت و حراست از میراث فرهنگی	۷۶
حمایت از حقوق پدیدآورندگان آثار فرهنگی و هنری و امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و مطبوعات و قلم	۷۷
توسعه ورزش	۷۸
ارتقای امنیت عمومی و انضباط اجتماعی	۷۹
تقویت بنیه دفاعی و حفاظت از تمامیت ارضی و امنیت کشور	۸۰
حفظ و توسعه منافع ملی و پیشبرد سیاست‌های خارجی کشور	۸۱
تقویت نقش جوانان در جامعه	۸۲
تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفین	۸۳
اجرای سیاست‌های نظام جمهوری اسلامی ایران در روابط خارجی و فرهنگی	۸۴
استقرار نظام قضایی سریع، دقیق، بالسویه در دسترس، ارزان، قابل پیش‌بینی و منصفانه و دقیق	۸۵
تضمین بنیادهای حقوق مالکیت خصوصی و معنوی در قلمرو قضایی	۸۶
رفع هرگونه تبعیض جنسی	۸۷
حمایت از حقوق مالکیت در روستاها	۸۸
تعیین نقش و وظایف دولت در حوزه‌های مختلف حاکمیتی و تصدیگری	۸۹
افزایش کارایی و بهره‌وری دستگاه‌های اجرایی	۹۰
تقویت امور حاکمیتی	۹۱
نوسازی، متناسب‌سازی ادغام و تجدید ساختار تشکیلات دولت به‌صورت یک منظومه منسجم، کارآمد، فراگیر و باکفایت، اثربخش و غیرمتمرکز	۹۲
اصلاح نظام بودجه‌ریزی	۹۳
افزایش سطح کیفی خدمات	۹۴
کاهش حجم تصدی‌های دولت و کوچک‌سازی دولت	۹۵
سامان‌دهی و اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و سرمایه‌گذاری بر مبنای اسناد ملی توسعه در سال‌های برنامه چهارم	۹۶

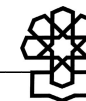

جدول ۲. اهداف، سیاست‌ها و اقدامات در برنامه چهارم توسعه

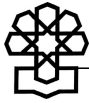
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۱)	<p>۱. نگهداری مازاد عواید حاصل از نفت نسبت به ارقام پیش‌بینی شده در جدول شماره (۸) در «حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت»</p> <p>۲. استفاده از حساب ذخیره ارزی برای تأمین مصارف بودجه عمومی در صورت کاهش عواید حاصل از نفت نسبت به ارقام پیش‌بینی شده</p> <p>۳. استفاده از حداکثر معادل ۵۰ درصد مانده موجودی حساب ذخیره ارزی برای سرمایه‌گذاری توسط دولت</p> <p>۴. در اختیار قرار دادن حداکثر ۱۰ درصد از منابع قابل تخصیص حساب ذخیره ارزی برای بخش غیردولتی نزد بانک کشاورزی</p>	ایجاد حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت	ایجاد ثبات در میزان استفاده از عواید ارزی حاصل از نفت	۱
			تبدیل دارایی‌های حاصل از فروش نفت به دیگر انواع ذخایر و سرمایه‌گذاری	۲
			فراهم کردن امکان تحقق فعالیت‌های پیش‌بینی شده در برنامه چهارم	۳
ماده (۲)	<p>۱. تأمین کامل اعتبارات هزینه‌ای دولت از طریق درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدهای غیرنفتی تا پایان برنامه چهارم</p> <p>۲. ممنوع بودن تأمین کسری بودجه از بانک مرکزی و سیستم بانکی</p>	افزایش سهم اعتبارات هزینه‌ای از درآمدهای غیرنفتی	برقراری انضباط مالی و بودجه‌ای	۴
ماده (۳)	<p>۱. تعیین قیمت بنزین، نفت و گاز، نفت سفید، نفت کوره و سایر فراورده‌های نفتی، گاز، برق، نرخ خدمات فاضلاب، ارتباطات تلفن و مرسولات پستی براساس قیمت‌های پایان شهریور ۱۳۸۳ برای سال اول برنامه چهارم و برای سال‌های بعدی برنامه تغییر قیمت‌ها طی لایحه که حداکثر تا اول شهریور هر سال از طرف دولت به مجلس پیشنهاد و مورد تصویب می‌رسند می‌باشد</p> <p>۲. اتخاذ تمهیداتی نظیر افزایش ظرفیت حمل‌ونقل عمومی، سازگار ساختن</p>	—	کاهش مصرف حامل‌های انرژی، برق و گاز	۵
		—	تأمین نیاز داخلی به فراورده‌های نفتی از محل تولیدات پالایشگاه‌های داخلی کشور و با فراورده‌های جایگزین تولید داخل	۶

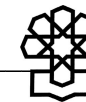
ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
			محصولات صنایع خودروسازی با فراورده‌های جایگزین برای کاهش مصرف فراورده‌های نفتی ۲. پیشنهاد سقف‌های الگوی مصرف و میزان جریمه ضمن تبصره‌های لایحه بودجه هر سال از طرف دولت به مجلس ۴. جریمه مصرف‌کنندگان غیرتولیدی با مصارف بالاتر از الگوی مصرف ۵. فرهنگ‌سازی در خصوص ضرورت مصرف بهینه توسط صدا و سیما	برنامه چهارم توسعه
۷	ارتقای بهره‌وری کل عوامل تولید	۱. تخصیص منابع و ارزیابی عملکرد مدیران براساس بهره‌وری	۱. بررسی عملکرد دستگاه‌ها در زمینه شاخص‌های بهره‌وری و رتبه‌بندی دستگاه‌های اجرایی ۲. تخصیص منابع مالی با توجه به ارتقای بهره‌وری و میزان تحقق آن ۳. تمرکز نظام نظارتی فعالیت‌ها، عملیات و عملکرد مدیران و از مسئولین براساس ارزیابی بهره‌وری	ماده (۵)
		۲. افزایش سطح کارایی و ارتقای مهارت‌های شغلی	۴. آموزش متناسب با مشاغل مورد تصدی مدیران و کارکنان ۵. اختصاص درصدی از اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های اجرایی برای طراحی و اجرای دوره‌های آموزش ضمن خدمت کارکنان در برنامه آموزش کارکنان دولت ۶. تهیه برنامه آموزش توسط دستگاه‌های اجرایی در چارچوب مورد سازمان	ماده (۵۴)
		۳. گسترش و ارتقای آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و علمی - کاربردی	۷. برپایی نهاد سیاست‌گذار در آموزش فنی و حرفه‌ای و علمی - کاربردی با توجه به تجربیات جهانی و داخلی و ادامه فعالیت تا زمان شکل‌گیری	ماده (۵۵)

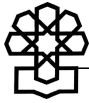
ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
		۳-۱. گسترش سطح دانش و مهارت ۳-۲. اصلاح هرم تحصیلی نیروی کار ۳-۳. ارتقا و توانمندسازی سرمایه انسانی ۳-۴. کاهش فاصله سطح دانش و مهارت نیروی کار کل کشور با استاندارد جهانی ۳-۵. ایجاد فرصت‌های جدید شغلی ۴. نوسازی و بازسازی ساختارها، امکانات و ارتقای کیفیت آموزشی با مشارکت بخش خصوصی و تعاونی و بهره‌گیری از همکاری‌های بین‌المللی	نهاد ستاد و هماهنگی موضوع ماده (۱۵) قانون برنامه سوم ۸. استمرار نظام کارآموزی و کارورزی برای تمام آموزش‌های رسمی و غیررسمی ۹. تدوین نظام استاندارد و ارزیابی مهارت نیروی کار کشور با رویکرد بین‌المللی ۱۰. طرح جامع توسعه منابع انسانی ۱۱. نظام حمایت از مؤسسات و بنگاه‌های دولتی و غیردولتی برای توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و علمی - کاربردی به‌ویژه در مناطق کم‌تر توسعه یافته ۱۲. استفاده از توان و امکانات بخش‌های دولتی و غیردولتی در توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و علمی - کاربردی ۱۳. نیازسنجی و برآورد نیروی انسانی کاردانی مورد نیاز و صدور مجوز لازم و حمایت، به‌منظور تأسیس و توسعه مراکز آموزش دوره‌های کاردانی در بخش خصوصی و تعاونی به نحوی که تا پایان سال چهارم برنامه ظرفیت‌های مورد نیاز ایجاد شود	
		۵. توسعه کمی و کیفی مهارت‌های فنی و حرفه‌ای ۵-۱. حمایت از بخش خصوصی و تعاونی برای ایجاد آموزش	۱۰. اختصاص سهمیه‌ای خاص در پرداخت یارانه سود و تسهیلات به سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و تعاونی	ماده (۱۰۳) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۵۱)

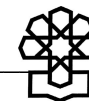
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاستها	اهداف	ردیف
ماده (۶)	۱. استفاده از روش‌های مقررات‌زدایی، واگذاری مدیریت (اجاره و ...)، مالکیت (اجاره به شرط تملیک و ...) و تجزیه به منظور واگذاری، انحلال و ادغام شرکت‌ها	—	تداوم خصوصی‌سازی و توانمندسازی بخش غیردولتی	۸
ماده (۸)	—	۱. سامان‌دهی وجوه حاصل از فروش سهام شرکت‌های دولتی		
ماده (۷)	۲. به منظور سامان‌دهی و استفاده مطلوب از امکانات شرکت‌های دولتی و افزایش بازدهی و بهره‌وری و اداره مطلوب شرکت‌هایی که ضروری است در بخش دولتی باقی بمانند و نیز فراهم کردن زمینه واگذاری شرکت‌هایی که ادامه فعالیت آنها در بخش دولتی غیرضروری است به بخش غیردولتی، به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به واگذاری، انحلال، ادغام و تجدید سازمان شرکت‌های دولتی، اصلاح و تصویب اساسنامه شرکت‌ها، تصویب آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی، تصویب آئین‌نامه‌های استخدامی و بیمه، با رعایت مقررات و قوانین مربوط و جابه‌جایی و انتقال وظایف، نیروی انسانی، سهام و دارایی‌های شرکت‌های دولتی و شرکت‌های وابسته به آنها با رعایت موارد ذیل اقدام کند الف) کلیه امور مربوط به سیاست‌گذاری و اعمال وظایف حاکمیت دولت تا پایان سال دوم برنامه از شرکت‌های دولتی منفک و به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی تخصصی ذی‌ربط محول می‌گردد ب) شرکت‌های دولتی صرفاً در قالب شرکت‌های مادر تخصصی و	۲. استفاده از روش‌های مختلف (از قبیل مقررات‌زدایی، واگذاری مدیریت و مالکیت، تجزیه به منظور واگذاری، انحلال و ادغام) برای خصوصی‌سازی		

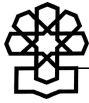
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>شرکت‌های عملیاتی (نسل دوم) سازماندهی سیاست‌ها و برنامه‌های بخش تابع ضوابط و مقررات وزارتخانه‌های تخصصی مربوطه خواهند بود</p> <p>تبصره «۱» - تشکیل شرکت‌های دولتی صرفاً با تصویب مجلس شورای اسلامی مجاز است و تبدیل شرکت‌هایی که سهام شرکت‌های دولتی در آنها کمتر از پنجاه درصد (۵۰ درصد) است به شرکت دولتی ممنوع است</p> <p>ج) شرکت‌های دولتی که با تصویب هیئت وزیران مشمول واگذاری به بخش غیردولتی می‌شوند صرفاً طی مدت تعیین شده در هیئت واگذاری برای واگذاری مشمول مقررات حاکم بر شرکت‌های دولتی نخواهند بود و در چارچوب قانون تجارت اداره می‌شوند</p> <p>د) ادامه فعالیت شرکت‌های دولتی تنها در شرایط زیر ممکن است:</p> <ul style="list-style-type: none"> - فعالیت آنها انحصاری باشد - بخش غیردولتی انگیزه‌ای برای فعالیت در آن زمینه را نداشته باشد، هـ) تبدیل وضعیت کارکنان شرکت‌های موضوع تبصره (۴) بند «ب» <p>این ماده با رعایت حقوق مکتسبه به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی در قالب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید</p> <p>و) نقل و انتقال سهام در ارتباط با اجرای این ماده (ناشی از ادغام، انحلال و تجدید سازمان) از پرداخت مالیات معاف است</p> <p>ز) حق مالکیت دولت در شرکت‌های مادر تخصصی (به استثنای شرکت‌هایی که ریاست مجمع آنها با رئیس‌جمهور است) از طریق وزارت</p>			

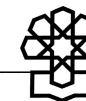
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>امور اقتصادی و دارایی یا سازمان مالکیت شرکت‌های دولتی که به استناد این قانون زیر نظر رئیس‌جمهور تشکیل خواهد شد (به تشخیص دولت) اعمال شود، دولت مکلف است نسبت به اصلاح اساسنامه این گروه شرکت‌ها به نحو مقتضی اقدام قانونی نماید. بار مالی احتمالی تشکیل سازمان مذکور از در ریف‌های متمرکز در اختیار رئیس‌جمهور تأمین می‌گردد. کلیه شرکت‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام بوده و یا دارای قانون خاص هستند مشمول این بند می‌باشند</p> <p>ح) شرکت‌های مادر تخصصی نیز با رعایت اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قابل واگذاری هستند و مشارکت بخش‌های خصوصی و تعاونی در آنها مجاز است. نحوه و روش مشارکت بخش‌های خصوصی و تعاونی در شرکت‌های مادر تخصصی بنا به پیشنهاد مجمع عمومی شرکت ذی‌ربط و تأیید هیئت عالی واگذاری به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید</p> <p>ط) دولت مکلف است حداکثر تا سال سوم برنامه، نسبت به اصلاح ساختار و سودآوری شرکت‌های دولتی به استناد صورت‌های مالی سال اول برنامه زیان‌ده هستند اقدام و در غیراین صورت آنها را منحل کند.</p> <p>ی) در کلیه مواردی که به موجب قوانین اجازه تصویب اساسنامه سازمان‌ها، شرکت‌ها، مؤسسات دولتی و وابسته به دولت از جمله دستگاه‌های موضوع ماده (۱۶۰) این قانون و همچنین نهادها و مؤسسات</p>			

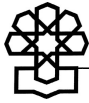
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>عمومی غیردولتی به دولت داده شده است. اصلاح و تغییر اساسنامه با پیشنهاد دستگاه ذی‌ربط و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با هیئت وزیران می‌باشد</p> <p>ک) مفاد ماده (۶۲) قانون برنامه سوم توسعه در مورد کلیه شرکت‌های دولتی از جمله شرکت‌هایی که ۱۰۰ درصد (۱۰۰ درصد) سهام آنها متعلق به دولت و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها و شرکت‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است نافذ بوده و در صورتی که تجدید ارزیابی دارایی‌های آنها مطابق ماده مزبور انجام شده باشد از زمان تجدید ارزیابی قابل اعمال در حساب‌های مربوط می‌باشد و شرکت‌هایی که تجدید ارزیابی آنها در دوران برنامه سوم توسعه میسر نشده باشد، مجازند تا آخر سال دوم برنامه چهارم توسعه برای یک بار طبق مفاد فوق‌الذکر نسبت به تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت خود اقدام نمایند</p> <p>ل) مقررات (آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های) مغایر با تصمیمات هیئت وزیران در چارچوب اختیارات موضوع این ماده ملغی‌الاثراست</p> <p>م) دولت موظف است منابع لازم جهت اجرای بخش انرژی‌های نو موضوع ماده (۶۲) «قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷» را از محل بند «الف» ماده (۳) برنامه تأمین نماید</p> <p>ن) به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به واگذاری مالکیت املاک، تأسیسات، ماشین‌آلات و هرگونه مالکیت مربوط به تأسیسات آب و فاضلاب</p>			

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	که در اختیار و تصرف شرکت‌های آب و فاضلابی است که قبل یا بعد از تشکیل شرکت‌های مذکور ایجاد و در اختیار و تصرف آنها قرار گرفته یا خواهد گرفت به شرکت‌ها اقدام نماید. در این خصوص شرکت‌های آب و فاضلاب به عنوان دستگاه بهره‌بردار تلقی گردیده و مواد (۳۲) و (۳۳) «قانون برنامه و بودجه مصوب سال ۱۳۵۱/۱۲/۱۰» در مورد آنها قابل اجراست			
ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۲)	۳. تشکیل «هیئت عالی واگذاری» به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی	—		
ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۳)	۴. معرفی اعضای هیئت عالی			
ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۴)	۵. تبیین وظایف و اختیارات هیئت عالی واگذاری			
ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۵)	۶. تشکیل سازمان خصوصی‌سازی و تبیین وظایف آن			
ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۶)	۷. اعطای سهام ترجیحی به کارگران و کارکنان واحدهای مورد واگذاری ۸. اعطای سهم به سازمان‌ها و صندوق‌های بازنشستگی و کارکنان دولت در ازای مطالبات آنان			
ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۷)	۹. تدوین دستورالعمل نحوه تنظیم قراردادهای فروش سهام، واگذاری مدیریت و اجاره و چگونگی فسخ قراردادها	۳. حمایت از کارکنان و کارگران واحدهای مورد واگذاری و بازپرداخت بدهی‌های دولت به سازمان‌ها و صندوق‌های بازنشستگی و کارکنان دولت	۴. واگذاری شرکت‌های دولتی به صورت اجاره به بخش غیردولتی	

ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
			۱۰. واگذاری شرکت‌های صنعتی یا کشاورزی یا خدماتی و امثال آنها و اموالی را که دولت به صورت اموال عمومی در اختیار دارد با رعایت اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی به صورت اجاره از طریق مزایده به شرکت‌های تعاونی و بخش خصوصی در قبال دریافت وجه نقد و کالا با رعایت موارد مندرج در ماده (۹) قانون برنامه چهارم تنفیذی از ماده (۱۸) قانون برنامه سوم	ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۸)
	۵. رسیدگی به شکایات در امر واگذاری		۱۱. رسیدگی، اظهارنظر و اتخاذ تصمیم در مورد شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی از هریک از تصمیم‌های واگذاری توسط هیئت داورى و درج این موضوع در قراردادهای تنظیمی	ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۲۰)
			۱۲. تشکیل هیئت داورى	ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۲۱)
			۱۳. تعیین شرط رسمیت یافتن و قانونی بودن تصمیمات هیئت داورى	ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۲۲)
			۱۴. تبیین چگونگی اجرا و اعتراض به رأی هیئت داوران	ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۲۳)
		—	۱۵. حمایت از مسئولان و مجریان امر واگذاری در قبال خطاهای غیرعمدی	ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۲۴)
			۱۶. تبیین چگونگی پرداخت غرامت و خسارت و نظایر آن در دوران قبل از واگذاری	ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۲۵)

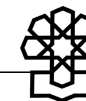
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۲۷)	۱۷. تبیین چگونگی رابطه کارکنان شرکت‌های دولتی که واگذار شده‌اند از نظر مقررات بازنشستگی			
ماده (۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۲۷)	۱۸. معاف بودن سهامی که فروخته می‌شود یا بین دستگاه‌های اجرایی نقل و انتقال می‌یابد از شمول مالیات نقل و انتقال ۱۹. پرداخت مالیات عملکرد شرکت‌های واگذار شده که ۱۰۰ درصد سهام آنها متعلق به دولت و شرکت‌های دولتی است، تا پایان سال مالی قبل از فروش، به عهده دولت یا دستگاه واگذارنده است	۶. تبیین چگونگی پرداخت مالیات‌های شرکت‌های واگذار شده		
ماده (۷)	۱. تبدیل وضعیت کارکنان شرکت‌های موردنظر ۲. اصلاح اساسنامه این گروه شرکت‌ها به نحو مقتضی ۳. اصلاح ساختار و سودآوری شرکت‌های دولتی که در سال اول برنامه زیان‌ده هستند	۱. منفک کردن سیاست‌گذاری و اعمال وظایف حاکمیت دولت از شرکت‌های دولتی و محول کردن آنها به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی تخصصی ذی‌ربط ۲. سازماندهی شرکت‌های دولتی در قالب شرکت‌های مادر تخصصی و شرکت‌های عملیاتی (نسل دوم)	سامان‌دهی و استفاده مطلوب از امکانات شرکت‌های دولتی و افزایش بازدهی و بهره‌وری آنها	۹
ماده (۱۰)	۱. الزام بانک‌ها به پرداخت تسهیلات با نرخ کم‌تر از طریق یارانه یا وجوه اداره شده ۲. اختصاص ۲۵ درصد از تسهیلات اعطایی کلیه بانک‌ها به بخش آب و کشاورزی	۱. سهمیه‌بندی تسهیلات بانکی و اولویت‌های مربوط به بخش‌ها و مناطق، با تصویب هیئت وزیران از طریق تشویق سیستم بانکی با استفاده از یارانه نقدی و وجوه اداره شده	سامان‌دهی فعالیت‌های بانک‌ها	۱۰

ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
		۲. پرداخت بدهی دولت به بانک مرکزی و بانک‌ها ۳. کاهش سالانه ۲۰ درصد از افزایش در مانده تسهیلات تکلیفی بانک‌ها ۴. اصلاح ترکیب مجمع عمومی بانک مرکزی و چگونگی انتخاب رئیس بانک مرکزی ۵. اصلاح ترکیب اعضای شورای پول و اعتبار ۶. استفاده از ابزار اوراق مشارکت و سایر ابزارهای مشابه برای اجرای سیاست‌های پولی	۳. برقراری نظام بانکداری الکترونیکی و پیاده‌سازی رویه‌های تبادل پول و خدمات بانکی الکترونیکی ملی و بین‌المللی ۴. لزوم رعایت نسبت کفایت سرمایه بانک‌ها در حد تعیین شده شورای پول و اعتبار ۵. ایجاد نظام بیمه سپرده‌ها	برنامه چهارم توسعه
۱۱	ارتقای سطح طراحی، مهندسی ساخت تجهیزات، نمونه‌سازی ماشین‌آلات، مطالعات و عملیات اکتشافی و معدنی	۱. سرمایه‌گذاری‌های مولد ۲. اعطای کمک‌های فنی و فناوری	۱. تأمین تسهیلات اعتباری در قالب وجوه اداره شده نزد بانک‌ها توسط وزارتخانه‌های صنایع و معادن، نیرو و نفت برای سرمایه‌گذاری‌های مولد و اعطای کمک‌های مالی و فناوری و پرداخت مابه‌التفاوت نرخ سود تسهیلات از محل بودجه عمومی ۲. تعیین میزان وجوه اداره شده شامل اعتبار مربوط به پرداخت مابه‌التفاوت نرخ سود در قانون بودجه هر سال ۳. تلقی بخشی از نیازهای اعتباری طرح‌های مذکور که از محل بودجه عمومی دولت محو می‌گردد به‌عنوان کمک بلاعوض ۴. تعیین عناوین و سهم حمایت دولت در قالب کمک بلاعوض و یارانه	ماده (۱۲) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۶۷)

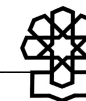
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>سود انتظاری در طرح‌های مشمول دریافت کمک توسط کمیته‌ای مرکب از وزارتخانه‌های ذی‌ربط و سازمان برنامه و بودجه</p> <p>۵. استفاده از مبالغ دریافتی از بابت بازپرداخت اقساط تسهیلاتی که از محل بودجه عمومی تأمین شده برای اعطای مجدد تسهیلات</p> <p>۶. منظور کردن مانده وجوه در آخر برنامه و نیز اقساط بازپرداخت شده از محل تسهیلات به حساب افزایش سرمایه بانک‌ها تخصصی و کسر معادل آن از بدهی دولت به نظام بانکی</p>			
ماده (۴۲) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۸۸)	<p>۷. موظف بودن کلیه دستگاه‌های اجرایی به دعوت نمودن از پیمانکاران و سازندگان ایرانی در چارچوب رتبه‌بندی سازمان برنامه و بودجه به هنگام انجام کلیه معاملات</p> <p>۸. رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی کشور در کلیه معاملات و فراهم آوردن شرایط یکسان ارزی و ریالی جهت پیمانکاران، مشاوران و سازندگان و تولیدکنندگان داخلی و خارجی</p>	۳. استفاده حداکثر از توان فنی و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور		
ماده (۴۲) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۳۴)	<p>۱. موقوف‌الاجرا بودن انجام بیمه‌های دستگاه‌های اجرایی به صورت انحصاری با شرکت سهامی بیمه ایران (قانون بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب ۱۳۵۰) و اجازه به دستگاه‌های اجرایی برای عقد قرارداد بیمه با شرکت‌های بیمه داخلی</p>	۱. حمایت از گسترش شرکت‌های بیمه و لغو انحصارات بیمه‌ای	توسعه و بهبود کیفیت خدمات و رقابتی کردن فعالیت صنعت بیمه	۱۲

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۱۲) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۹۶)	۲. تدوین آیین‌نامه‌ها، ضوابط مالی، اداری، استخدامی و انضباطی خاص صنعت بیمه در چارچوب اساسنامه‌های خاص آنها	۲. اصلاح مقررات		
ماده (۱۶)	۲. تهیه آیین‌نامه جهت اصلاح ساختار و واگذاری در چارچوب بند «۴۷» سیاست‌های برنامه چهارم توسعه	۳. اصلاح ساختار و واگذاری سهام شرکت‌های بیمه تجاری		
ماده (۱۳)	۱. عملیات و معاملات ارزی دستگاه‌های موضوع ماده (۱۶۰) از طریق حساب‌های ارزی مورد تأیید بانک مرکزی صورت پذیرد ۲. اعلام و کسب تأیید فهرست کلیه حساب‌های ارزی جدید خارج از کشور به بانک مرکزی ۳. توجیه فنی، اقتصادی و مالی تمامی طرح‌ها با مسئولیت وزیر یا بالاترین نظام اجرایی دستگاه ذی‌ربط و تأیید شورای اقتصاد ۴. عدم تجاوز هزینه‌های اجرای کامل طرح‌های سرمایه‌گذاری که از تسهیلات مالی خارجی استفاده می‌کنند، از سقف‌های تعیین شده ۵. ارائه جدول دریافت و پرداخت‌های ارزی سال‌های باقیمانده همراه با لوايح بودجه سالانه	۱. تعیین سقف ۳۰ میلیارد دلار برای ارزش حال تعهدات و بدهی‌های خارجی ۲. زمانبندی پرداخت بدهی‌ها و تعهدات به نحوی که بازپرداخت‌های سالانه در پایان برنامه چهارم از ۳۰ درصد درآمدهای ارزی دولت در سال آخر برنامه چهارم تجاوز نکند و اولویت با تسهیلات بلندمدت خواهد بود ۳. تمامی معاملات «قراردادهای خارجی که بیش از یک میلیون دلار باشد»، تنها از طریق مناقصه محدود یا بین‌المللی انجام و منعقد شود	تنظیم تعهدات ارزی	۱۳
ماده (۱۴)	۱. انعقاد قرارداد مختلف بین‌الملل توسط شرکت ملی نفت در جهت اکتشاف و توسعه میدان‌ها با رعایت شرایط مندرج در بند «ب» ماده (۱۴) ۲. اجرای طرح‌های مربوط به تأسیسات پالایش و بهینه‌سازی سوخت شامل طرح‌های توسعه گازرسانی ۳. تدوین آیین‌نامه‌های اجرایی	۱. تشویق و حمایت از جذب سرمایه‌ها و منابع خارجی ۲. شناسایی و اکتشاف منابع نفت و گاز	افزایش ظرفیت تولید نفت و حفظ و ارتقای سهمیه ایران در تولید اوپک و حفظ و صیانت از منابع نفتی و گازی	۱۴

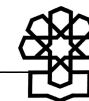
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاستها	اهداف	ردیف
ماده (۱۵)	<p>۱. راه‌اندازی تالارهای منطقه‌ای، استانی و ایجاد شبکه کارگزاری و پذیرش کارگزاران محلی</p> <p>۲. طراحی و راه‌اندازی شبکه‌های داد و ستد الکترونیک اوراق بهادار</p> <p>۳. طراحی و تدوین چارچوب تنظیمی و نظارتی و سازوکار اجرایی لازم برای پذیرش سرمایه‌گذاری خارجی در بورس و بین‌المللی کردن بورس اوراق بهادار تهران</p>	<p>۱. گسترش جغرافیایی بورس</p> <p>۲. ایجاد و گسترش بورس کالایی</p> <p>۳. ایجاد بازارهای اوراق بهادار خارج از بورس</p> <p>۴. برقراری ارتباط با بورس‌های منطقه‌ای و جهانی</p> <p>۵. پذیرش سرمایه‌گذاری خارجی در بورس و بین‌المللی کردن بورس اوراق بهادار تهران</p>	توسعه بورس	۱۵
ماده (۱۷)	<p>۱. اختصاص ۲ درصد از مجموع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بودجه عمومی در لوایح بودجه سنواتی برای تسریع در اجرای طرح‌های استحصال، تنظیم، انتقال و استفاده حداکثر از آب‌های رودخانه‌های مرزی و منابع آب مشترک</p> <p>۲. تجهیز منابع مالی و اصلاح مجوزهای بهره‌برداری براساس مصرف معقول در دشت‌های تراز منفی</p> <p>۳. انتقال آب بین حوزه‌های با رعایت توسعه پایدار و رعایت حقوق ذی‌نفعان</p> <p>۴. مبادله آب با کشورهای همجوار با رعایت اصول و ضوابط ملی</p> <p>۵. هماهنگی اعتباری در تهیه و اجرای همزمان طرح‌های تأمین آب و طرح‌های مکمل</p>	<p>۱. استفاده از روش‌های نوین آبیاری و کم آبیاری</p> <p>۲. ایجاد تعادل بین تغذیه و برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی</p> <p>۳. مدیریت جامع و توأمان عرضه و تقاضا در کل چرخه آب</p> <p>۴. لحاظ ارزش ذاتی و سرمایه‌گذاری آب در برنامه‌های بخش‌های مصرف</p> <p>۵. تدوین الگوی مصرف بهینه آب، اصلاح تعرفه‌ها، نصب کنتورهای جداگانه برای کلیه واحدها و اجرای طرح‌های مدیریت مصرف آب</p>	اصلاح ساختار مصرف آب و استقرار نظام بهره‌برداری مناسب و افزایش بهره‌وری آب	۱۶

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۶. تهیه و تدوین برنامه‌های اجرایی خشکسالی</p> <p>۷. تلفیق منابع عمومی با منابع بانک کشاورزی و بهره‌برداران برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های شبکه‌های آبیاری، زهکشی و طرح‌های تأمین آب</p>	<p>۶. تسریع در اجرای طرح‌های استحصال، تنظیم، انتقال و استفاده حداکثر از آب‌های رودخانه‌ای مرزی</p> <p>۷. اولویت به گسترش سرمایه‌گذاری در طرح‌های شبکه‌های آبیاری، زهکشی و طرح‌های تأمین آب</p>		
ماده (۱۸)	<p>۱. اجرای عملیات زیربنایی آب و خاک و توسعه شبکه‌ها (و سرمایه‌گذاری‌های لازم)</p> <p>۲. تلفیق بودجه عمومی با منابع بانکی و منابع حاصل از مشارکت تولیدکنندگان به منظور پرداخت تسهیلات به سرمایه‌گذاران</p> <p>۳. پوشش ۵۰ درصدی بیمه محصولات کشاورزی و عوامل تولید</p> <p>۴. افزایش سرمایه شرکت مادر تخصصی صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری بخش کشاورزی</p> <p>۵. حمایت از گسترش صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی (به نحوی که محصولات فراوری شده و حداقل به میزان ۲ برابر وضع موجود افزایش و ضایعات به میزان ۵۰ درصد کاهش یابد)</p> <p>۶. افزایش تولید محصولات پروتئینی دام و آبزیان به نحوی که سرانه سهم پروتئین حیوانی در الگوی تغذیه ۲۹ گرم شود</p> <p>۷. ایجاد صندوق تثبیت درآمد کشاورزان با مشارکت درآمدی دولت و کشاورزان</p>	<p>۱. خودکفایی در تولید محصولات اساسی</p> <p>۲. تأمین امنیت غذایی</p> <p>۳. اقتصادی نمودن تولید</p> <p>۴. توسعه صادرات محصولات کشاورزی</p> <p>۵. ارتقای رشد ارزش افزوده بخش کشاورزی</p>	توسعه بخش کشاورزی و منابع طبیعی	۱۷

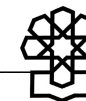
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاستها	اهداف	ردیف
	<p>۸. صدور سند مالکیت اراضی کشاورزی واقع در خارج از محدوده قانونی شهرها، شهرکها و روستاها</p> <p>۹. نوسازی باغات موجود و توسعه باغات با اولویت در اراضی شیبدار و مستعد به میزان ۱ میلیون هکتار</p> <p>۱۰. ایجاد انگیزه برای جذب متخصصین توسط تولیدکنندگان و بهره‌برداران به میزان حداقل ۳۰ درصد برای آنان و توسعه تحقیقات کشاورزی به میزان دو برابر شرایط سال پایه</p>			
ماده (۲۰) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۰۸)	<p>۱۱. در اختیار قرار دادن اراضی بزرگ با مقیاس اقتصادی در عرصه‌های منابع طبیعی که قابل احیا و بهره‌برداری کشاورزی می‌باشند با شرایط مناسب و حمایت‌های لازم از قبیل ایجاد زیربناها و پرداخت تسهیلات</p> <p>۱۲. تعیین ارزش آن قسمت از اراضی ملی و موات و سایر اراضی متعلق به دولت که برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های مختلف تولیدی به مردم (حقیقی و حقوقی) واگذار می‌شود در ابتدای واگذاری و بر همان اساس دریافت به‌صورت اقساط حداکثر پنج سال بعد از شروع دوره بهره‌برداری</p> <p>۱۳. واگذاری اراضی مرتعی قابل احیای تحت تصرف دولت یا اراضی همان مناطق زیست آنها در ییلاق و قشلاق برای کشاورزی و از عرصه‌های مرتعی برای اجرای طرح‌های مرتعداری و تولید علوفه به عشایر و دامداران دارای پروانه بهره‌برداری یا بهره‌برداران عرضی و</p>	<p>۶. استفاده از نیروهای متخصص و کارآفرینان بخش آب و کشاورزی با اولویت ساکنان روستاها</p> <p>۷. آزادسازی عرصه‌های منابع طبیعی و اعمال مدیریت بهره‌برداری بهینه</p>		

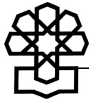
ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
			تشکل‌های اقتصادی آنها به گونه‌ای که معیشت آنها در حد بالای خط فقر تأمین گردد و واگذاری بقیه اراضی جهت سرمایه‌گذاری و واگذاری براساس ضوابط مربوطه	
۱۸	اعمال صرفه جویی، منطقی کردن مصرف انرژی	۱. تصویب و تنظیم روش‌های تشویقی، تغییر ساعات کار و تدوین استانداردهای مصرف انرژی	۱. تهیه و تدوین معیارها و مشخصات فنی مرتبط با مصرف انرژی در تجهیزات، فرایندها و سیستم‌های مصرف‌کننده انرژی به ترتیبی که کلیه مصرف‌کنندگان، تولیدکنندگان و واردکنندگان این تجهیزات، فرایندها و سیستم‌ها ملزم به رعایت این مشخصات و معیارها باشند ۲. تعیین ساعات کار اصناف در ایام سال به‌ویژه در فصل اوج مصرف برق توسط وزارت بازرگانی با همکاری وزارتخانه‌های نیرو و کشور ۳. تنظیم برنامه فصلی ساعات کار کارخانه‌ها و صنایع توسط وزارتخانه‌های ذی‌ربط به نحوی که مصرف برق و انرژی در ماه‌هایی که دارای حداکثر مصرف هستند، کاهش یابد و سیاست‌های تشویقی برای مصرف‌کنندگان در غیرساعات اوج مصرف ۴. تدوین مقررات و ضوابط مربوط به رعایت استانداردهای مصرف انرژی در طراحی و ساخت ساختمان‌ها در بخش دولتی و غیردولتی ۵. افزایش قیمت انرژی برای واحدهایی که مصرف سالانه سوخت آنها بیش از پنج هزار مترمکعب معادل نفت کوره یا قدرت مورد استفاده آنها بیش از ۵ مگاوات است در صورت عدم رعایت معیارها، ضوابط و آیین‌نامه‌های در این ماده با ارائه فرصت مناسب	ماده (۲۰) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۲۱)

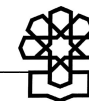
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۲۲)	<p>۶. طراحی سیاست‌های تشویقی و سازوکارهای قیمت گاز طبیعی به‌گونه‌ای که حداقل ۳۰ درصد از کل خودروهای تولیدی و وارداتی به‌صورت دوگانه‌سوز گردد</p> <p>۷. احداث جایگاه‌های عرضه گاز CNG</p> <p>۸. قیمت گاز طبیعی فشرده CNG، حداکثر معادل ۴۰ درصد (۴۰ درصد) قیمت بنزین خواهد بود</p>	<p>۲. ارتقای کیفیت تولید خودروهای ساخت داخل</p> <p>۳. تولید خودروی سواری مطابق با میزان مصرف سوخت در حد استانداردهای جهانی و عرضه آن به قیمت رقابتی</p>		
ماده (۲۰) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۲۲)	<p>۱. اعطای مجوز احداث پالایشگاه و واحدهای تولید سایر محصولات وابسته به صنایع نفت به بخش خصوصی یا تعاونی که توان مالی داشته و تقاضای آنها دارای توجیه فنی و اقتصادی و زیست‌محیطی دارد و تحویل خوراک آنها و خرید فرآورده‌های آنها به قیمت‌های بین‌المللی و همچنین مجوز صادرات محصولات مازاد بر مصرف توسط دولت</p> <p>۲. اعطای مجوز لازم برای احداث نیروگاه و تولید برق به بخش خصوصی یا تعاونی رأساً یا با مشارکت خارجی که دارای توان مالی کافی بوده و تقاضای آنها دارای توجیه فنی، اقتصادی و زیست‌محیطی دارد و ایجاد شرایط از جمله تسهیلات مربوط به تبدیل درآمد شرکت‌های مزبور به ارز و تضمین خرید برق این‌گونه واحدها</p> <p>۳. تعیین شرایط و قیمت‌های تضمینی خرید برق از مؤسسات داخلی به‌منظور تولید هرچه بیشتر نیروی برق از نیروگاه‌های خارج از مدیریت و نظارت وزارت نیرو به‌صورت سالانه</p>	<p>۱. استفاده از توان بخش غیردولتی در تأسیس پالایشگاه و احداث نیروگاه</p>	افزایش توان تولید فرآورده‌های نفتی و تولید برق	۱۹

ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
			۴. واگذاری بخشی از تأسیسات و دارایی‌های شرکت‌های برق منطقه‌ای و آب و برق خوزستان در ولتاژ توزیع به شرکت‌های توزیع نیروی برق تعلق معادل دارایی‌های واگذار شده سهام شرکت‌های توزیع نیروی برق به برق منطقه‌ای و سازمان آب و برق خوزستان	
		۲. واگذاری فعالیت‌های نفت و گاز و برق به بخش غیردولتی	۵. واگذاری حداقل ۱۰ درصد از ظرفیت انجام فعالیت‌های نفت و گاز و برق به بخش غیردولتی ۶. تعیین شرایط و قیمت‌های تضمینی خرید برق نیروگاه‌های خارج از مدیریت وزارت نیرو تا پایان سال اول	ماده (۲۵)
۲۰	توسعه بخش‌های صنعت و معدن	۱. استفاده از علوم و فناوری‌های نوین در کلیه زمینه‌های معدنی و فراهم کردن زمینه حضور سرمایه‌گذاری خارجی ۲. تقویت مزیت‌های رقابتی و توسعه صنایع مبتنی بر منابع (صنایع انرژی‌بر، صنایع معدنی، پتروشیمی و ...) ۳. اصلاح و تقویت نهادهای پشتیبانی‌کننده توسعه کارآفرینی و صنایع کوچک و متوسط ۴. بهبود و گسترش سیستم‌های اطلاع‌رسانی و گسترش پایگاه‌های داده‌های علوم زمین	۱. تقویت شرکت‌های مادر تخصصی توسعه‌ای جهت توسعه بخش غیردولتی ۳. تأمین زیربنای لازم در معادن بزرگ و مناطق معدنی ۴. اصلاح اساسنامه صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی و صندوق حمایت از توسعه و تحقیقات الکترونیک	ماده (۲۱)

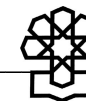
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
		۵. گسترش تولید صادرات‌گرا ۶. تجهیز منابع لازم در توسعه صنعتی از طریق افزایش سرمایه بانک صنعت و معدن		
ماده (۲۳)	درج ۳۵ درصد بهره مالکانه گاز طبیعی در بودجه عمرانی و استفاده آن جهت اجرای طرح‌های عمرانی زیربنایی و آماده‌سازی سواحل و جزایر ایرانی خلیج فارس و حوزه نفوذ مستقیم آنها	تأکید بر مزیت‌های نسبی و رقابتی و به ویژه در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی و صنایع و خدمات مهندسی پشتیبان آنها، صنایع انرژی بر و زنجیره پایین‌دستی آنها	هم‌افزایی در فعالیت‌های اقتصادی سواحل و جزایر در چارچوب طرح ملی آمایش سرزمین	۲۱
ماده (۲۴)	۱. تضمین پرداخت کلیه تعهدات قراردادی شرکت‌های دولتی توسط دولت ۲. در اختیار قرار دادن یک در هزار کل سرمایه‌گذاری خارجی در اختیار سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران ۳. تقویت و اصلاح ساختار تشکیلاتی و جایگاه سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران	فراهم کردن زمینه‌های لازم از طریق بند «ب» ماده (۳) قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی	جلب سرمایه‌گذاری خارجی	۲۲
ماده (۲۷)	۱. ارائه تسهیلات متناسب با سهم متقاضیان سرمایه‌گذاری در طرح‌های اشتغال‌زا از طریق وجوه اداره شده در قالب بودجه	۱. ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاری و اشتغال	حمایت از تولید	۲۳
ماده (۱۱)	۲. اختصاص ۳ درصد از سپرده قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی در اختیار بانک‌های کشاورزی، مسکن و صنعت و معدن (هر بانک ۱ درصد)	۲. اعطای تسهیلات به طرح‌های اشتغال‌زا		
ماده (۲۶)	۳. تعیین ضوابط نرخ فروش توسط کمیته‌ای تخصصی و پیشنهاد آن به شورای اقتصاد ۴. دولت موظف است اقدام‌های لازم جهت تأمین آب، برق، گاز و تلفن و	۳. متناسب نمودن نرخ‌های ترجیحی در جهت حمایت از تولید		

ردیف	اهداف	سیاستها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
			راه دسترسی تا ورودی شهرک‌های صنعتی و نواحی صنعتی را به عمل آورد	
		۴. سامان‌دهی افراد خارجی فاقد پروانه کار	۵. انتقال کلیه افراد خارجی فاقد پروانه کار در صورت عدم تهدید جانی به کشور متبوع خود ۶. انتقال کلیه افراد خارجی فاقد پروانه کار در صورت تهدید جانی به اردوگاه‌های مشخص	ماده (۱۰۳) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۴۸)
	۵. تشویق کارفرمایان به استخدام نیروی کار جدید	۷. تخفیف در میزان حق بیمه سهم کارفرما و پیش‌بینی اعتبار لازم برای جبران کاهش درآمد سازمان تأمین اجتماعی در بودجه کشور ۸. کاهش مالیات کارفرمایان این‌گونه کارگاه‌ها به میزان مالیات بر حقوق دریافتی از کارکنان جدیدالاستخدام ۹. مشمول شدن کارگاه‌هایی که در دوران برنامه چهارم به بهره‌برداری می‌رسند از مزایای این ماده		ماده (۱۰۳) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۴۹)
	۶. ایجاد اشتغال در مناطق کمتر توسعه‌یافته	۱۰. معافیت از حقوق و عوارض دولتی برای سرمایه‌گذارانی که در این مناطق سرمایه‌گذاری می‌کنند ۱۱. پرداخت قسمتی از سود تسهیلات اعطایی به سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و تعاونی‌ها و تعاونی‌های خدمات تولیدکنندگان، تعاونی‌های تولید روستایی، عشایر و بهره‌برداری از منابع طبیعی و طرح‌های خوداشتغالی ۱۲. اعطای تسهیلات اعطایی در قالب بودجه‌های سنواتی و اعطای سهم بیشتر به مناطق کمتر توسعه‌یافته		ماده (۱۰۳) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۵۰)

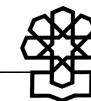
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاستها	اهداف	ردیف
ماده (۲۸)	<p>برای هر زیربخش حمل و نقل انجام اقدامات مشخص پیش‌بینی شده است:</p> <p>۱. حذف کامل نقاط حادثه‌خیز شناسایی شده در آزادراه‌ها، بزرگراه‌ها و راه‌های اصلی کشور</p> <p>۲. تکمیل حداقل ۵۰ درصد شبکه آزادراه و بزرگراه مرتبط‌کننده مراکز استان‌ها</p> <p>۳. تکمیل ۱۰۰ درصد شبکه گذرگاه‌های شمال - جنوب، شرق - غرب و بزرگراه‌های آسیایی در محدوده کشور</p> <p>۴. تکمیل حداقل ۵۰ درصد شبکه راه‌های اصلی مرتبط‌کننده مراکز شهرستان‌ها</p> <p>۵. تکمیل حداقل ۵۰ درصد راه‌های فرعی مرتبط‌کننده مراکز بخش‌ها</p> <p>۶. تکمیل حداقل ۷۰ درصد شبکه راه‌های روستایی که بیش از ۱۰۰ خانوار جمعیت دارند</p> <p>۷. نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی جاده‌ای (بار و مسافر) با استفاده از وجوه اداره شده به نحوی که در پایان برنامه متوسط سن ناوگان حداکثر به ۱۰ سال برسد</p> <p>۸. پوشش کامل آزادراه‌های کشور به سامانه کنترل هوشمند I.T.S</p> <p>۹. فراهم‌سازی زمینه‌های لازم جهت ایجاد مجتمع‌های خدمات رفاهی در جاده‌های کشور</p> <p>۱۰. اتمام شبکه راه آهن ترانزیت کالا و مسافر شمال - جنوب و شرق - غرب</p>	<p>۱. بهره‌برداری از موقعیت سرزمینی کشور</p> <p>۲. افزایش ایمنی و سهولت حمل بار و مسافر</p>	تقویت و توسعه حمل و نقل	۲۴

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاستها	اهداف	ردیف
	<p>۱۱. اتمام شبکه راه آهن آسیایی واقع در محدوده کشور</p> <p>۱۲. ایجاد امکان دسترسی بخش غیردولتی به شبکه راه آهن کشور</p> <p>۱۳. تجهیز کامل شبکه راه آهن کشور به سیستم علائم و ارتباطات</p> <p>۱۴. نوسازی ناوگان راه آهن کشور با استفاده از وجوه اداره شده به نحوی که در پایان برنامه، متوسط سن ناوگان راه آهن مسافری حداکثر به ۱۵ سال برسد</p> <p>۱۵. برقراری ارتباط کلان شهرها و سواحل شمال و جنوب و مراکز مهم گردشگری با مرکز با قطارهای سرعت بالا با مشارکت بخش های غیردولتی</p> <p>۱۶. طبقه بندی فرودگاه های کشور براساس برآورد میزان تقاضای حمل و نقل بار و مسافر و تجهیز کامل فرودگاه ها متناسب با آن</p> <p>۱۷. تکمیل ۱۰۰ درصد تجهیزات ناوبری هوایی و پوشش راداری کل فضای کشور در حد استاندارد بین المللی</p> <p>۱۸. نوسازی ناوگان حمل و نقل هوایی با استفاده از وجوه اداره شده به نحوی که در پایان برنامه متوسط سن ناوگان هوایی حداکثر به ۱۵ سال برسد</p> <p>۱۹. واگذار نمودن ۴۹ درصد سهام شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران و سهام شرکت ایران ایر تور به بخش غیردولتی</p> <p>۲۰. تجهیز و نوسازی بنادر تجاری کشور و اصلاح مدیریت به نحوی که ظرفیت تخلیه و بارگیری بنادر تجاری حداقل به ۱۱۰ میلیون تن برسد</p>			

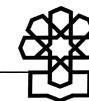
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۲۱. نوسازی ناوگان حمل‌ونقل دریایی با استفاده از وجوه اداره شده</p> <p>۲۲. تدوین و به‌کارگیری استانداردهای حمل‌ونقل با استانداردهای جهانی</p> <p>۲۳. ایجاد تسهیلات لازم و هماهنگی بین دستگاه‌های ذی‌ربط برای گسترش ترانزیت کالا و مسافر</p> <p>۲۴. یکپارچه‌سازی سازمان مدیریت فرودگاه‌ها، بنادر و پایانه‌های مرزی زمینی</p> <p>۲۵. نگهداری از زیربناهای احداث شده حمل‌ونقل مطابق با فرم‌ها و استانداردهای جهانی</p>			
ماده (۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۲۷)	<p>۲۶. فروش یا اجاره بخشی از ماشین‌آلات، تجهیزات و اماکنی را که در راستای تحقق سیاست‌گذاری، مازاد تشخیص داده می‌شود به پیمانکاران و شرکت‌های تعاونی راهداری تشخیص صلاحیت شده</p> <p>۲۷. کاهش و تعدیل نیروی انسانی</p> <p>۲۸. تأمین منابع مالی مورد نیاز برای اصلاح ساختار نیروی انسانی در راستای کاهش تصدی‌ها از محل بند «الف» (فوق) در قالب لوایح بودجه سنواتی</p>	۳. کاهش تصدی‌های دولت در بخش راه و ترابری		
ماده (۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۲۸)	<p>۲۹. واگذاری بخشی از فعالیت‌های مربوط به حمل‌ونقل بار و مسافر، تعمیر، نگهداری و بازسازی شبکه و ناوگان حمل‌ونقل ریلی به اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش غیردولتی با حفظ مالکیت دولت بر خطوط ریلی و اعمال سیاست جامع و هماهنگ حمل‌ونقل ریلی کشور</p>	_____		

ردیف	اهداف	سیاستها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
			۳۰. جلوگیری از ایجاد انحصار در بخش غیردولتی و تضمین استمرار ارائه خدمات ۳۱. ایجاد شرکت‌های مشترک بین بخش غیردولتی داخلی و راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران و حمایت و فراهم کردن تسهیلات لازم از آنها برای انجام فعالیت‌ها	
		۴. فراهم کردن شرایط حضور بخش غیردولتی در امور هوانوردی و حمل‌ونقل ریلی ۵. جلوگیری از ایجاد انحصار در بخش غیردولتی و تضمین استمرار ارائه خدمات	۳۲. واگذاری سهام شرکت‌های هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران (حداکثر تا ۴۹ درصد)، هواپیمایی آسمان، هواپیمایی پیام، حمل‌ونقل هوایی نفت، خدمات هلیکوپتری، کشتیرانی اسلامی ایران و شرکت‌های تابعه آن و شرکت ملی نفتکش ایران به بخش‌های تعاونی و خصوصی داخلی ۳۳. اصلاح اساسنامه شرکت‌های هوایی کشور (آسمان، پیام، حمل‌ونقل هوایی نفت، خدمات هلیکوپتری)	ماده (۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۲۹)
	۶. توسعه حمل‌ونقل جاده‌ای ۶-۱. استفاده از توان بخش غیردولتی در حمل‌ونقل جاده‌ای		۳۴. تأمین تسهیلات اعتباری بانکی در قالب وجوه اداره شده نزد بانک‌ها برای تدارک ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای بین شهری و احداث پایانه‌های مسافری و باری و مجتمع‌های خدمات رفاهی بین راهی توسط بخش غیردولتی با اولویت تعاونی‌ها و ایثارگران ۳۵. پرداخت مابه‌التفاوت نرخ سود از منابع داخلی سازمان حمل‌ونقل جاده‌ای و پایانه‌های کشور ۳۶. تعیین میزان وجوه اداره شده شامل اعتبار مربوط به پرداخت مابه‌التفاوت نرخ سود در بودجه سالانه سازمان حمل‌ونقل جاده‌ای و پایانه‌های کشور	ماده (۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۳۱)

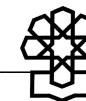
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاستها	اهداف	ردیف
ماده (۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۳۲)	<p>۳۷. وصول عوارض از جابه‌جایی کالا و مسافر در جاده‌های کشور براساس تن - کیلومتر و نفر - کیلومتر</p> <p>۳۸. دریافت حداکثر معادل ۵۰ ریال برای هر تن - کیلومتر حمل‌ونقل کالا در داخل کشور از شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی که مبادرت به حمل‌ونقل ترانزیتی می‌کنند</p> <p>۳۹. وصول ۱۰۰ درصد خسارت وارده بر ابنیه فنی و تأسیسات زیربنایی</p> <p>۴۰. واریز کلیه دریافتی‌های موضوع این ماده به حساب سازمان حمل‌ونقل جاده‌ای و پایانه‌های کشور نزد خزانه‌داری و مصرف آن براساس بودجه سالانه سازمان</p>	<p>۷. تأمین منابع مالی از محل عوارض و خسارات وارده بر تأسیسات</p>		
ماده (۳۰)	<p>۱. تهیه و تدوین قانون جامع شهرسازی و معماری کشور تا پایان سال اول برنامه</p> <p>۲. مناسب‌سازی فضاهای شهری و روستایی برای جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی و اعمال این ضوابط در اماکن و ساختمان‌های عمومی و دولتی</p> <p>۳. بهبود وضعیت عبور و مرور شهری به همراه افزایش سهم حمل‌ونقل عمومی به میزان ۷۵ درصد</p> <p>۴. ارتقای شاخص‌های جمعیت تحت پوشش شبکه آب شهری تا سقف ۱۰ درصد و فاضلاب شهری تا سقف ۴۰ درصد</p> <p>۵. احیای بافت‌های فرسوده و فاضلاب شهری و ممانعت از گسترش محدوده شهرها</p>	<p>۱. هویت‌بخشی به سیمای شهر و روستا و استحکام‌بخشی ساخت‌وسازها</p> <p>۲. حفظ و گسترش فرهنگ معماری و شهرسازی و سامان‌دهی امور خدمات شهری</p>	توسعه پایدار و بهبود محیط زندگی در شهر و روستا	۲۵

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۶. رعایت آیین‌نامه (ایران) در رابطه با طراحی ساختمان‌ها در مقابل زلزله</p> <p>۷. استاندارد کردن مصالح و روش‌های مؤثر در مقاوم‌سازی ساختمانی</p> <p>۸. صدور پایان کار در ازای بیمه‌نامه کیفیت ساختمان</p> <p>۹. راه‌اندازی نظام بیمه ساختمان و ابنیه در مقابل زلزله و سایر حوادث</p> <p>۱۰. اتمام بازسازی و نوسازی بافت‌های قدیمی شهرها و روستاها و مقاوم‌سازی ابنیه موجود ظرف ۱۰ سال</p> <p>۱۱. ایمن‌سازی سیستم خدماتی آب، برق، گاز و مخابرات و سوخت‌رسانی</p> <p>۱۲. الزام رعایت آیین‌نامه‌ها توسط سازندگان ساختمان</p> <p>۱۳. تهیه طرح جامع مسکن</p> <p>۱۴. تشویق و ترغیب سرمایه‌گذاری خارجی در بخش مسکن</p> <p>۱۵. دادن یارانه کارمزد تسهیلات مسکن به سازندگان</p> <p>۱۶. ارتقای شاخص بهسازی مسکن روستایی</p> <p>۱۷. پلکانی کردن بازپرداخت اقساط تسهیلات بانکی در بخش مسکن</p> <p>۱۸. دادن کمک‌های اعتباری و فنی و حمایت از ایجاد کارگاه‌های تولید و عرضه مصالح ساختمانی و عرضه‌کنندگان خدمات فنی</p>			
ماده (۱۹)	<p>۱۹. سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، راهبری و نظارت در امور توسعه روستایی زیر نظر رئیس‌جمهور</p> <p>۲۰. افزایش شاخص‌های مذکور نسبت به پایان برنامه سوم به میزان</p>	۳. ارتقای شاخص‌های توسعه روستایی و عشایری		

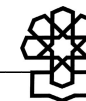
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	۲۵ درصد) و سامان‌دهی امور عشایر در حد (۵۰ درصد) جمعیت عشایر ۲۱. تخصیص ۱۰۰ درصد اعتبارات مصوب			
ماده (۳۱)	۱. برقراری نظام کنترل هزینه، کیفیت و زمان در تمامی مراحل اجرا، بهره‌برداری پروژه‌ها و طرح‌ها ۲. ترویج فرهنگ بهسازی و تدوین ضوابط و ساخت‌وسازها ۳. استقرار نظام مدیریت کیفیت و مهندسی ارزش در پروژه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ۴. ایجاد سازوکار ارزیابی پروژه‌های پیشنهادی ۵. تدوین استاندارد ملی حسابداری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	۱. تدوین و اجرای نظام فنی و اجرایی	افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح‌های سرمایه‌گذاری	۲۶
ماده (۱۲) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۶۵)	۶. پرداخت بخشی از اعتبارات طرح‌های عمرانی انتفاعی در قالب تسهیلات و کمک‌های مالی و فنی توسط بانک‌های تخصصی و توسعه‌ای از طریق وجوه اداره شده یا دیگر روش‌های مرسوم در نظام بانکی توسط دولت در قالب بودجه سالانه ۷. اختصاص وجوه برگشت شده طرح‌های انتفاعی، موضوع ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱ «با سازوکار بالا به سایر طرح‌های انتفاعی»	۲. کمک به اجرای طرح‌های عمرانی انتفاعی		
ماده (۳۲)	_____	۳. تصویب اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای صرفاً براساس گزارش‌های توجیهی، فنی اقتصادی زیست‌محیطی برای یک بار در دوران برنامه		

ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
		۴. در نظر گرفتن ارزش اقتصادی منابع طبیعی و زیست محیطی و هزینه‌های ناشی از آلودگی و تخریب محیط زیست در طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	۸. تدوین دستورالعمل برآورد ارزش اقتصادی منابع طبیعی و زیست محیطی و هزینه‌های ناشی از آلودگی و تخریب محیط زیست در فرایند توسعه و محاسبه آن در حساب‌های ملی	ماده (۵۹)
		۵. ارزیابی زیست محیطی طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ تولیدی و خدماتی	۹. ارزیابی زیست محیطی کلیه طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ تولیدی و خدماتی پیش از اجرا ۱۰. الزامی بودن رعایت نتایج ارزیابی توسط مجریان طرح‌ها و پروژه‌ها ۱۱. ارائه راهکارهای عملی و اجرایی پروژه‌های عمرانی و اشتغال‌زایی در مناطق حفاظت شده توسط سازمان حفاظت از محیط زیست با تأکید بر عدم توقف طرح‌های توسعه عمرانی	ماده (۷۱) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۰۵)
۲۷	ارتقای جایگاه کشور در مبادلات بازرگانی در قالب سند ملی بازرگانی	۱. نوسازی و روان‌سازی تجارت ۲. افزایش سهم کشور در تجارت بین‌الملل ۳. توسعه صادرات کالاهای غیرنفتی و خدمات ۴. تقویت توان رقابتی محصولات صادراتی کشور در بازارهای بین‌المللی ۵. گسترش کاربرد فناوری ارتباطات و اطلاعات در اقتصاد، بازرگانی و تجارت	۱. تجهیز مبادی و مجاری ورودی کشور ۲. هدفمندسازی و سامان‌دهی یارانه‌ها و جوایز صادراتی ۳. افزایش سرمایه صندوق ضمانت صادرات ایران، تأمین مابه‌التفاوت نرخ‌های اعتباری و گسترش پوشش بیمه‌ای در کشورهای هدف ۴. ممنوع بودن برقراری هرگونه مالیات و عوارض برای صادرات غیرنفتی و خدمات در طول برنامه (دولت مجاز به دریافت عوارض ویژه از صادرات مواد اولیه فراوری نشده می‌باشد) ۵. برقراری توازن تجاری با کشورهای طرف همکاری و بلوک‌های اقتصادی	ماده (۳۳)

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>به نحوی که سهم صادرات غیرنفتی از کل صادرات در سال ۱۳۸۸، ۳۳/۶ درصد شود</p> <p>۶. سامان‌دهی بازارچه‌ها و مبادلات مرزی از طریق اصلاح نظام اجرایی، معیارهای تشکیل و رویه‌های اداری سامان‌دهی</p> <p>۷. حذف کلیه موانع غیرتعرفه‌ای و غیرفنی و وضع نرخ‌های معادل تعرفه‌ای با زمانبندی معین در قالب پیش‌آگهی تا آخر سال اول برنامه</p> <p>۸. اتخاذ و اعمال تدابیر و اقدامات مؤثر حفاظتی، جبرانی و ضد دامپینگ</p> <p>۹. تجهیز دستگاه‌ها و واحدهای مربوطه</p> <p>۹-۱. به روز نمودن پایگاه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی و ارائه خدمات دستگاه‌ها در محیط رایانه‌ای و شبکه‌ای</p> <p>۹-۲. انجام مناقصه‌ها، مزایده‌ها و مسابقه‌های خرید و فروش کالا و خدمات و عملیات مالی - اعتباری در محیط رایانه‌ای و شبکه اطلاع‌رسانی</p> <p>۹-۳. ایجاد بازارهای مجازی</p> <p>۹-۴. انجام فعالیت‌های تدارکاتی و معاملاتی در قالب تجارت الکترونیکی از سال دوم برنامه</p> <p>۹-۵. اختصاص بخشی از دادگاه‌ها توسط قوه قضائیه برای بررسی جرائم الکترونیکی و ...</p> <p>۱۰. بازننگری و اصلاح قانون مقررات صادرات و واردات، قانون امور گمرکی و قانون مناطق آزاد تجاری - صنعتی و تدوین مقررات ضد دامپینگ</p>			

ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
		—	۱۱. تنظیم تراز تجاری کشور با مسئولیت وزارت بازرگانی ۱۲. موظف بودن کلیه دستگاه‌های اجرایی به همکاری با وزارت بازرگانی در امر تهیه برنامه‌های عملیاتی و تقسیم اهداف کمی و کیفی تنظیم و تفوق تراز تجاری کشور	ماده (۳۶) تنفیذی از برنامه سوم تبصره «۲» ماده (۸۶)
۲۸	توسعه فعالیت‌های تولیدی و خدمات دریایی	۱. واگذاری رقابتی امور تصدیگری مناطق ساحلی و دریاها به بخش غیردولتی ۲. استقرار صنایع دریایی ۳. گسترش گردشگری ۴. بهره‌برداری پایدار منابع شیلاتی ۵. اصلاح قوانین مرتبط و حذف وظایف موازی و مشابه و متضاد ۶. تجمیع وظایف همگن و متجانس دستگاه‌ها	۱. یکسان‌سازی تعاریف و اصطلاحات قانونی ۲. برقراری امنیت و تأمین نظم و تعیین مقررات حقوقی و رویه‌های قضایی ۳. انجام کلیه امور تجاری از طریق بنادر و اسکله‌های تجاری و گمرکات رسمی ۴. ایمنی در دریاها، بیمه‌های دریایی و امداد و نجات در دریا ۵. حفاظت از محیط زیست و تعیین حریم‌ها و پهنه‌بندی نواحی ساحلی، آب‌های داخلی و بین‌المللی ۶. بهره‌برداری پایدار از دریا و سواحل و حمایت از ناوگان‌های دریایی ۷. آموزش‌های علمی، مهندسی، مدیریت، حقوقی و مهارت‌های تخصصی دریایی و دریانوردی ۸. تحقیقات دریایی، ثبت پایش اطلاعات اقیانوس‌شناسی و ... ۹. حمایت از ناوگان ملی براساس قواعد بین‌المللی ۱۰. فراهم کردن امکانات و زیرساخت‌های لازم برای گسترش فعالیت‌های ماهیگیری	ماده (۳۴)

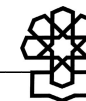
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	۱۱. سازماندهی و تجهیز مراکز تخلیه صید کوچک و ارتقای بهره‌وری بنادر ماهیگیری، افزایش ارزش افزوده صید و گسترش مشارکت بخش غیردولتی			
ماده (۳۵)	۱. اصلاح قوانین و مقررات براساس مقررات مناطق آزاد ۲. گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین‌المللی	۱. اعمال مدیریت واحد و ایجاد رشد اقتصادی در مناطق آزاد ۲. معافیت مبادلات کالا بین مناطق آزاد و داخل و خارج از کشور و نیز سایر مناطق آزاد از حقوق ورودی، عوارض و مالیات	توسعه مناطق آزاد	۲۹
ماده (۳۷)	۱. فراهم‌سازی نظام‌های قانونی، حقوقی، اقتصادی و بازرگانی و فنی ۲. خرید کالاها و خدمات در عرصه‌های نوین و پیشتاز فناوری توسط دولت ۳. ایجاد زمینه مشارکت تشکل‌های قانونی غیردولتی صنفی - تخصصی در برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های مرتبط ۴. توسعه و ایجاد خدمات بازرگانی، فنی، مالی، بانکی و بیمه‌ای پیشرفته	۱. افزایش بهره‌وری نیروی کار متوسط سالانه (۳/۵ درصد) ۲. رشد صادرات غیرنفتی متوسط سالانه (۱۰/۷ درصد) ۳. ارتقای سهم صادرات کالاها با فناوری پیشرفته در صادرات غیرنفتی به (۶ درصد)	تقویت و تحکیم رقابت‌پذیری	۳۰
ماده (۳۸)	۵. تهیه لایحه ضدانحصار	۴. تسهیل شرایط رقابتی و ضدانحصار		
ماده (۳۹)	۱. حمایت از ایجاد پیوند مناسب بین نگاه‌های کوچک، متوسط و بزرگ (اعطای کمک‌های هدفمند)، توسعه شبکه‌ها، خوشه‌ها و زنجیره‌ها، تقویت توان فنی - مهندسی - تخصصی و تحقیق و توسعه و توسعه مراکز اطلاع‌رسانی و تجارت الکترونیک	۱. اصلاح ساختار و سامان‌دهی مناسب نگاه‌های اقتصادی ۲. توسعه و ارتقای سطح استانداردهای ملی ۳. محدود کردن قیمت‌گذاری کالاها و خدمات	تجدید ساختار و نوسازی بخش‌های اقتصادی	۳۱

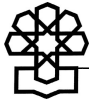
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۲. رفع مشکلات و موانع رشد و توسعه بنگاه‌های کوچک و متوسط و کمک به بلوغ و تبدیل آنها به بنگاه‌های بزرگ و رقابت‌پذیر و اصلاح ساختار قطبی کنونی</p> <p>۳. انطباق نظام‌های ارزیابی کیفیت با استانداردهای بین‌المللی و افزایش مستمر انطباق محصولات با استانداردهای ملی و بین‌المللی و ممنوعیت خرید کالاهای غیرمنطبق با استاندارد</p> <p>۴. مشخص کردن فهرست و ضوابط تعیین قیمت کالاها و خدمات مشمول قیمت‌گذاری توسط کار گروه</p> <p>۵. جبران تفاوت قیمت تعیین شده کالاها و خدمات با قیمت تکلیف شده از محل اعتبارات و منابع دولت در سال اجرا</p>	به خدمات عمومی و انحصاری و کالاهای اساسی		
ماده (۳۶) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۱۴)	<p>۱. مجاز نبودن صادرات کالاهای ذیل: الف) اشیای عتیقه و میراث فرهنگی ب) اقلام دامی یا نباتی که جنبه حفظ ذخایر ژنتیک یا حفاظت محیط زیست دارند ج) مجاز نبودن صادرات کالاهایی که دولت برای تأمین آنها مستقیماً یارانه پرداخت می‌کند با پیشنهاد دستگاه مربوطه و تصویب شورای اقتصاد</p> <p>۲. واردات بدون انتقال ارز برای جبران نظیم خط‌مشی‌های صادرات کشور نیازهای داخلی</p>	<p>۱. منع صادرات کالاهای خاص</p> <p>۲. واردات بدون انتقال ارز برای جبران نیازهای داخلی</p>	حمایت از صادرات کالاها و تنظیم بازار داخلی	۳۲

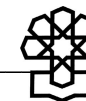
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۳۶) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۱۷)	<p>۳. تشکیل کمیته توسعه صادرات استان</p> <p>۴. رفع مشکلات و موانع اجرای سیاست‌های مصوب برنامه سوم</p>	<p>۳. توسعه صادرات غیرنفتی</p> <p>۴. تنظیم خط‌مشی‌های صادرات کشور</p> <p>۵. تعیین کمک‌ها و تسهیلات قابل ارائه به بخش صادرات</p> <p>۶. تشکیل شورای عالی توسعه صادرات غیرنفتی</p>		
ماده (۴۱)	<p>۱. کنترل نوسان‌های شدید نرخ ارز به صورت نرخ شناور مدیریت شده</p> <p>۲. تنظیم تعرفه واردات نهاده‌های کالایی تولید مبتنی بر حمایت منطقی و منطبق با مزیت‌های رقابتی از تولید داخلی</p> <p>۳. توسعه زیربناها با هدف کاهش هزینه‌های تولید و خلق مزیت‌های رقابتی</p> <p>۴. تهیه لایحه جامع تسهیل رقابت و کنترل و جلوگیری از شکل‌گیری انحصارات</p>	<p>۱. تداوم سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز</p> <p>۲. تسهیل فعالیت‌های تولیدی صادرات‌گرا</p> <p>۳. بازنگری قانون و مقررات مربوط به نیروی کار</p> <p>۴. گسترش و تعمیق بازار سرمایه و تنوع ابزارهای مورد استفاده</p>	<p>بهبود فضای کسب‌وکار، زمینه سازی توسعه اقتصادی و تعامل با جهان پیرامون</p>	۳۳
ماده (۴۰)	<p>۱. ادغام شرکت‌های تجاری موضوع باب سوم «قانون تجارت» در چارچوب لایحه تسهیل رقابت و کنترل انحصار</p> <p>۲. پیش‌بینی شرایط پیشگیری از ایجاد تمرکز، اعمال بروز قدرت، انحصار، دامنه مفید و مجاز ادغام‌ها در تدوین لایحه «تسهیل رقابت و کنترل انحصار»</p> <p>۳. ایجاد مناطق ویژه صنایع مبتنی بر فناوری‌های نوین</p> <p>۴. ایجاد شهرک‌های فناوری</p>	<p>۱. ادغام شرکت‌ها، بنگاه‌ها و شکل‌گیری بنگاه‌های بزرگ در مقیاس جهانی</p> <p>۲. افزایش توان رقابت‌پذیری بنگاه‌های فعال در صنایع نوین</p> <p>۳. حمایت از سرمایه‌گذاری خطرپذیر در زمینه صنایع نوین و فناوری</p>	<p>ارتقای سطح و جذب فناوری‌های برتر</p>	۳۴

ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
			۵. حمایت از سرمایه‌گذاری خطرپذیر در زمینه صنایع نوین و فناوری از طریق سرمایه‌گذاری‌های مشترک و ایجاد و توسعه نهادهای تخصصی ۶. ایجاد مؤسسات پژوهشی از طریق مشارکت شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی با مراکز پژوهشی (آموزش عالی)	
۳۵	ایجاد ارزش افزوده در اقتصاد نوین	۱. توجه به نقش دانش و فناوری و مهارت ۲. توسعه کیفی و حرفه‌ای شدن پژوهش	۱. نوسازی و بازسازی سیاست‌ها و راهبردهای پژوهشی، فناوری و آموزشی ۲. تهیه برنامه‌های جامع توسعه علمی و فناوری کشور در سال اول برنامه چهارم ۳. بهره‌برداری حداکثر از ظرفیت‌های ملی و منطقه‌ای حوزه‌های فناوری اطلاعات، فناوری زیستی و ریز فناوری، زیست‌محیطی، هوافضاها و هسته‌ای ۴. بازنگری در ساختار و نوسازی فرایندهای تحقیقات و آموزش علوم انسانی و مطالعات اجتماعی و فرهنگ	ماده (۴۳)
۳۶	توسعه ارتباطات و فناوری	۱. دسترسی به ارتباطات گسترده و با کیفیت ۲. تهیه و گسترش فرصت‌های نوین خدمات ۳. شبکه‌ای شدن قلمروها ۴. تقویت اقتصاد شبکه‌ای	۱. ارتقای ضریب نفوذ تلفن ثابت به ۵۰ درصد ۲. ارتقای ضریب نفوذ ارتباطات سیار به ۳۵ درصد ۳. ارتقای ضریب نفوذ اینترنت به ۳۰ درصد ۴. ایجاد ارتباط پرفرریت و چندرسانه‌ای حداقل در شهرهای بالای ۵۰ هزار جمعیت ۵. افزایش ظرفیت خدمات پستی به ۲۰ مرسوله برای هر نفر ۶. تأمین و تضمین ارائه خدمات پایه ارتباطی و فناوری اطلاعات ۷. تهیه لایحه «قانون جامع ارتباطات» در سال اول برنامه چهارم	ماده (۵۷)

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۴۴)	<p>۱. حمایت از سرمایه‌گذاری در تولید و عرضه انواع محتوی و اطلاعات به زبان فارسی در محیط رایانه‌ای با تکیه بر توان بخش خصوصی و تعاونی</p> <p>۲. توسعه مراکز اطلاعاتی اینترنتی ملی و توسعه زیرساخت‌های ارتباطی با تکیه بر منابع بخش خصوصی و تعاونی و جلب مشارکت بین‌المللی</p> <p>۳. تهیه و تصویب سند راهبردی برقراری امنیت در فضای تولید و تبادل اطلاعات در محیط رایانه‌ای حداکثر تا پایان سال اول برنامه چهارم</p>	<p>۵. استقرار جامعه اطلاعاتی</p> <p>۵-۱. کسب سهم مناسب از بازار اطلاعات و ارتباطات بین‌المللی</p> <p>۶. تضمین دسترسی گسترده امن و ارزان شهروندان به اطلاعات مورد نیاز</p>		
ماده (۴۶)	<p>۱. طراحی و پیاده‌سازی نظام ملی نوآوری براساس برنامه جامع توسعه فناوری و گسترش صنایع نوین</p> <p>۲. سامان‌دهی نظام پژوهش و فناوری کشور از طریق تعیین اولویت‌ها، هدفمند کردن اعتبارات و اصلاح ساختار واحدهای پژوهشی</p> <p>۳. نوسازی شیوه‌های مدیریت بخش پژوهش</p> <p>۴. توسعه همکاری‌های مؤثر بین‌المللی در عرصه پژوهش و فناوری، از طریق اصلاح و ساده‌سازی قوانین و مقررات مربوطه</p> <p>۵. افزایش یکنواخت سرمایه‌گذاری دولت در امر پژوهش و فناوری</p>	—	برپاسازی نظام جامع پژوهش و فناوری	۳۷
ماده (۴۵)	<p>۶. تأمین و پرداخت بخشی از هزینه‌های ثبت جواز علمی PATENT در سطح بین‌المللی</p> <p>۷. بیمه قراردادهای پژوهشی، فنی و فعالیت‌های تولیدی و خدماتی</p> <p>۸. حمایت از کلیه پژوهش‌های سفارشی (دارای متقاضی)، در بودجه</p>	<p>۱. گسترش بازار محصولات دانایی‌محور و دانش بنیان</p> <p>۱-۱. طراحی و استقرار نظام جامع حقوق مالکیت معنوی، ملی و بین‌المللی و پیش‌بینی</p>		

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	سنواتی مشروط به این‌که حداقل (۴۰ درصد) از هزینه‌ها توسط کارفرما تأمین گردد ۹. ایجاد و گسترش پارک‌ها و مراکز رشد علم و فناوری ۱۰. اصلاح قوانین ۱۱. حمایت مالی از مراکز و شرکت‌های کوچک و متوسط بخش خصوصی و تعاونی برای انجام تحقیقات توسعه‌ای ۱۲. تأسیس و توسعه صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری ۱۳. تعیین سازوکارهای لازم به منظور ارزش‌گذاری و مبادله محصولات نامشهود دانایی‌محور	ساختارهای اجرایی لازم ۱-۲. گسترش نقش بخش خصوصی و تعاونی در این قلمرو ۲. تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهش و نوآوری		
ماده (۴۷)	۱۴. تسری مزایای قانونی مناطق آزاد برای واحدهای مستقر در پارک‌های علم و فناوری از نظر روابط کار، معافیت‌های مالیاتی و عوارض، سرمایه‌گذاری خارجی و مبادلات مالی بین‌المللی	۳. ایجاد و توسعه شرکت‌های دانش بنیان و تقویت همکاری‌های بین‌المللی		
ماده (۴۸)	۱۵. زمینه‌سازی برای ایجاد شرکت‌های غیردولتی توسعه فناوری و شرکت‌های خدماتی مهندسی برای تولید، انتقال و جذب فناوری ۱۶. تشویق طرف‌های خارجی قراردادهای بین‌المللی و سرمایه‌گذاری خارجی برای انتقال بخشی از فعالیت‌های تحقیق و توسعه مربوط به داخل کشور ۱۷. اصلاح نظام آموزش کشور و آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها	۴. ارتقای پیوستگی میان سطوح آموزشی و توسعه فناوری کارآفرینی و تولید ثروت در کشور		

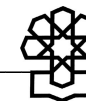
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۵۱) تنفیذی از برنامه سوم بند «الف» ماده (۱۵۴)	۱۸. تشکیل شرکت‌های دولتی خدمات علمی، تحقیقاتی و فنی خاص و تابع قانون تجارت	۵. تسهیل در استفاده از تخصص و توان فنی کادر علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ۶. جهت‌گیری پژوهش‌های دانشگاهی به سمت نیازهای علمی و تخصصی کشور		
ماده (۴۹)	۱. اداره دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی، فرهنگستان‌های تخصصی دارای مجوز دولتی به صورت هیئت امنایی ۲. ارزیابی مستمر دانشگاه‌ها توسط وزارت علوم و بهداشت و درمان با همکاری انجمن‌های علمی ۳. بازنگری در رشته‌های دانشگاهی بر مبنای نیازهای اجتماعی، بازار کار و تحولات علمی در راستای توسعه علوم میان‌رشته‌ای با تأکید بر علوم انسانی ۴. ایجاد تولیت واحد در سیاست‌گذاری و مدیریت امور مربوط به استعدادهای درخشان و نیز بهره‌برداری بهینه از امکانات مادی و معنوی موجود در این زمینه	۱. تغییر در مأموریت‌ها و ساختار دانشگاه‌ها ۲. بازنگری در رشته‌های دانشگاهی ۳. ایجاد قطب‌های علمی بر اساس ضریب‌های نسبی و نیازهای آتی کشور ۴. حمایت از استعدادهای درخشان	زمینه‌سازی و تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد، دانش‌مدار، خلاق و کارآفرین و منطبق با نهضت نرم‌افزاری	۳۸
ماده (۵۰)	۵. پذیرش دانشجوی کاردانی توسط دستگاه‌های اجرایی دارای واحد آموزش عالی و دریافت هزینه آن از متقاضیان ۶. دسترسی به فرصت‌های برابر آموزشی و ارتقای پوشش جمعیت دانشجویی به ۳۰ درصد تا پایان برنامه از طریق تنوع‌بخشی به شیوه‌های	۵. پاسخگویی مناسب به افزایش تقاضا برای ورود به دانشگاه ۵-۱. استفاده بهینه از ظرفیت‌های موجود ۵-۲. حمایت از مشارکت‌های مردمی		

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>ارائه آموزش عالی از قبیل دوره‌های تحصیلی شبانه، نوبت دوم، از راه دور، آموزش‌های مجازی و دوره‌های مشترک به دانشگاه‌های معتبر خارجی و دوره‌های خاص</p> <p>۷. در اختیار قرار دادن تسهیلات اعتباری به صورت وام بلندمدت قرض‌الحسنه در اختیار صندوق‌های رفاه دانشجویان یا سایر نهادهای ذی‌ربط به‌منظور در اختیار قرار دادن اعتبار خاص و موقت برای صندوق رفاه دانشجویان مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی دارای مجوز از وزارت علوم و بهداشت</p> <p>۸. اداره دانشگاه پیام نور از محل دریافت شهریه، کمک‌های مردمی و اعتبارات بودجه عمومی</p> <p>۹. اعطای یارانه سود اعتبارات بانکی به طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در زمینه ایجاد و توسعه واحدهای آموزش عالی</p> <p>۱۰. تهیه برنامه ویژه به‌منظور ارتقای توانمندی دانشگاه‌های مادر و مهم دولتی در مقایسه با دانشگاه‌های معتبر بین‌المللی</p> <p>۱۱. اعطای موافقت اصولی و فراهم کردن سازوکارهای لازم برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در زمینه ایجاد دانشگاه توسط وزارت علوم و بهداشت</p> <p>۱۲. ممنوع بودن اعطای مدرک یا واسط شدن در اعطای مدرک دانشگاهی بدون اخذ مجوز از وزارتخانه‌های علوم و بهداشت</p>	<p>۳-۵. حمایت از دانشجویان</p> <p>۴-۵. ارتقای توانمندی‌های دانشگاه‌های مادر و مهم دولتی</p> <p>۶. ارتقای سطوح کیفی آموزش و پژوهش دانشگاه‌ها</p>		

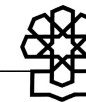
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۵۱) تنفیذی از برنامه سوم بند «الف» و «ب» ماده (۱۴۴)	<p>۱۳. انجام اقدامات قانونی لازم برای جلوگیری از خروج سرمایه‌های انسانی، فکری، علمی و فنی</p> <p>۱۴. هزینه‌های قابل قبول مالیاتی برای هزینه‌هایی که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی برای احداث، توسعه، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی و خوابگاه و سالن‌های غذاخوری و کتابخانه‌ها و خوابگاه‌های دانش‌آموزی و دانشجویی وابسته به وزارت آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در چارچوب مصوبات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در چارچوب طرح جامع یا طرح توسعه دانشگاه‌ها انجام می‌گیرد</p> <p>۱۵. معاف بودن اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی که اموال خود را مانند ساختمان، منازل مسکونی و ... به آموزش و پرورش، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و نیروی مقاومت بسیج (رده‌ها) و حوزه‌های علمیه و دانشگاه آزاد اسلامی و مراکز تحقیقاتی وابسته به دانشگاه‌ها و سازمان تربیت بدنی انتقال می‌دهند از پرداخت هرگونه عوارض و مالیات نقل و انتقال</p>	<p>۷. تشویق به احداث، توسعه، تکمیل و تجهیز مراکز آموزشی، پرورشی و ورزشی توسط بخش غیردولتی</p>		
ماده (۵۲)	<p>۱. توسعه زیربناهای لازم برای اجرای برنامه آموزش برای همه</p> <p>۲. اجباری کردن آموزش تا پایان دوره راهنمایی</p> <p>۳. اتخاذ تدابیر لازم به منظور توسعه استقلال مالی، مدیریتی و اجرایی</p>	<p>۱. آموزش برای همه</p> <p>۲. توجه به آموزش‌های پایه</p> <p>۳. ارتقای توانایی معلمان</p>	<p>دسترسی به فرصت‌های برابر آموزشی به‌ویژه در مناطق کم‌تر توسعه‌یافته</p>	۳۹

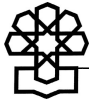
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>واحدهای آموزشی مدارس در جهت استفاده هرچه بیشتر از سرمایه و توان اجرایی بخش غیردولتی</p> <p>۴. اصلاحات لازم در زمینه برنامه‌های آموزشی و تعمیق و بهبود آموزش ریاضی، علوم و زبان انگلیسی</p> <p>۵. ارتقای توانایی و مهارت حرفه‌ای معلمان با تدوین استانداردهای حرفه‌ای معلم از جهت دانش، رفتار و عملکرد</p> <p>۶. افزایش انگیزه شغلی معلمان با تأمین جایگاه و منزلت حرفه‌ای و اصلاح نظام پرداخت متناسب با میزان بهره‌وری و کیفیت خدمات</p> <p>۷. به‌کارگیری حداکثر نیمی از میزان مازاد بر سهمیه خروجی پیش‌بینی شده با اولویت در مناطق کم‌تر توسعه یافته و منحصراً در امر آموزش</p> <p>۸. تدوین و اجرای نظام سنجش صلاحیت علمی و رتبه‌بندی معلمان و ارتقای سطح آموزشی آنان</p> <p>۹. تدوین و اجرای طرح راهبردی سوادآموزی کشور با رویکرد جلب مشارکت‌های غیردولتی به طوری که تا پایان برنامه با سوادی افراد حداقل زیر ۳۰ سال کاملاً تحقق یابد</p> <p>۱۰. بهره‌گیری از فناوری اطلاعات در تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی و درسی کلیه سطوح و تجهیز مدارس به امکانات رایانه‌ای و شبکه اطلاع‌رسانی</p> <p>۱۱. روزآمد نگه داشتن دانش و مهارت‌های کارکنان در زمینه فناوری</p>	<p>۴. جلب مشارکت‌های مردمی و سازمان‌های غیردولتی</p> <p>۵. بهره‌گیری از فناوری اطلاعات</p> <p>۶. ارتقای بهره‌وری سرمایه‌های انسانی به‌ویژه برای دختران</p>		

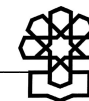
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>اطلاعات و ارتباطات</p> <p>۱۲. وضع و اجرای مقررات لازم برای تأمین، جذب و نگهداشت نیروی انسانی مناطق کمتر توسعه یافته کشور</p> <p>۱۳. فراهم کردن امکانات مناسب برای رفع محرومیت آموزشی از طریق گسترش مدارس شبانه‌روزی، روستا مرکزی و خوابگاه‌های مرکزی، آموزش از راه دور و رسانه‌ای و تأمین تغذیه، آمد و شد و بهداشت دانش‌آموزان و سایر هزینه‌های مربوط به مدارس شبانه‌روزی و تهیه و اجرای برنامه‌های لازم برای گسترش آموزش پیش‌دبستانی و آمادگی به‌ویژه در مناطق دو زبانه</p>			
<p>ماده (۵۳) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۴۹)</p>	<p>۱۴. اجازه به وزارت آموزش و پرورش جهت اجاره دادن اماکن و فضاهای آموزشی در فرصت‌هایی که از آنها استفاده نمی‌شود با حق اولویت برای فرهنگیان</p> <p>۱۵. واریز درآمدهای حاصله به حساب‌هایی که توسط خزانه‌داری تعیین می‌شود و اختصاص ۱۰۰ درصد آن در بودجه سالانه به دستگاه مربوطه</p> <p>۱۶. تعیین تعرفه‌های مربوط به بند «۱»</p>	<p>—————</p>		
<p>ماده (۵۳) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۵۱)</p>	<p>۱۷. تشکیل ستاد هماهنگی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای به جای شورای عالی کارآموزی، شورای عالی هماهنگی آموزش فنی و حرفه‌ای و شورای عالی آموزش‌های علمی - کاربردی</p>	<p>۷. هماهنگی امر سیاست‌گذاری آموزش‌های فنی و حرفه‌ای</p>		

ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
		۸. تقویت منابع صندوق ذخیره فرهنگیان	۱۹. واریز تا ۵ درصد از حقوق و مزایای کارکنان وزارت آموزش و پرورش که عضو صندوق ذخیره فرهنگیان بوده یا خواهند شد ۲۰. واریز معادل سهم واریزی اعضا به صندوق ذخیره فرهنگیان توسط دولت و پیش‌بینی آن در بودجه هر سال	ماده (۵۳) تنفیذی از برنامه سوم بند «الف» ماده (۱۴۷)
۴۰	شکل‌دهی منظومه آمار ملی و مکانی کشور	۱. اصلاح و تقویت نهاد مدیریت اطلاعات و آمارهای کشور ۲. استانداردهای تولید و ارائه آمارهای ثبتی ۳. تقویت و ایجاد پایگاه‌های اطلاعات آماری و اطلاع‌رسانی ۴. ارتقای فرهنگ آماری ۵. هماهنگی در تعامل دستگاه‌ها	تهیه برنامه ملی آمار	ماده (۵۶)
۴۱	دستیابی به توسعه پایدار به‌منظور حفظ محیط زیست	۱. ارتقای آگاهی‌های عمومی گروه‌های اثرگذار و اولویت‌دار ۲. پایش، اطلاع‌رسانی و ارزیابی زیست‌محیطی ۳. حفاظت و بهره‌برداری از تنوع زیست‌محیطی کشور	۱. اجرای برنامه‌های آموزشی بدون دریافت هزینه توسط کلیه دستگاه‌های ذی‌ربط، رسانه‌های دولتی و صدا و سیما ۲. ایجاد نظام اطلاعات زیست‌محیطی در سطوح منطقه‌ای، ملی و استانی همه‌انگهی لازم بین دستگاه‌های ذی‌ربط ۲. استانداردهای شاخص‌های تنوع زیستی در سطح استانداردهای جهانی تا پایان برنامه چهارم	ماده (۶۴)
				ماده (۵۸)

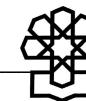
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۶۰)	<p>۴. گسترش آموزش‌های عمومی و تخصصی محیط زیست در کلیه واحدهای آموزشی و مراکز آموزش عالی</p> <p>۵. حمایت از سرمایه‌گذاری در بخش محیط زیست و منابع طبیعی</p> <p>۶. ایجاد و تقویت ساختارهای مناسب برای فعالیتهای زیست‌محیطی در دستگاه‌های اثرگذار بر محیط زیست</p>	<p>۴. تقویت و توانمندسازی ساختارهای محیط زیست و منابع طبیعی</p>		
ماده (۲۰) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۳۴)	<p>۷. صدور هرگونه مجوز بهره‌برداری از منابع آب سطحی یا زیرزمینی و شبکه توزیع شهری برای مصارف واحدهای بزرگ تولیدی، صنعتی، دامداری، خدماتی و سایر مصارفی که تولید فاضلاب با حجم زیاد می‌کنند و همچنین استمرار مجوزهای صادره در گذشته منوط به اجرای تأسیسات جمع‌آوری فاضلاب، تصفیه و دفع بهداشتی پساب</p> <p>۸. دریافت جرائم از واحدهای مصرف‌کننده آب با توجه به نوع و میزان آلودگی تا زمان اجرای تأسیسات مناسب</p> <p>۹. اختصاص جرائم اخذ شده به سازمان حفاظت محیط زیست برای اجرای طرح‌های حفاظت کیفی منابع آب و تصفیه دفع بهداشتی فاضلاب</p>	<p>۵. اجرای تأسیسات جمع‌آوری فاضلاب، تصفیه و دفع بهداشتی پساب</p>		
ماده (۶۱)	<p>۱۰. طرح خوداظهاری برای پایش منابع آلوده‌کننده</p> <p>۱۱. استفاده بیش‌تر از کود کمپوست و مبارزه بیولوژیک با سموم</p> <p>۱۲. ارائه برنامه مدیریت پسماندهای کشور و اتخاذ روشی با همکاری شهرداری‌ها، بخشداری‌ها، دهیاری‌ها و اجرای آن در سه استان مازندران، گیلان، گلستان، به طوری که در پایان برنامه چهارم</p>	<p>۶. کاهش آلودگی‌های شیمیایی</p> <p>۷. جلوگیری از مصرف بی‌رویه مواد شیمیایی</p> <p>۸. بازیافت و دفع پسماندها</p>		

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	۱۳. انجام جمع‌آوری، حمل‌ونقل، بازیافت و دفع کلیه پسماندها با روش‌های فنی زیست‌محیطی و بهداشتی ۱۴. تأمین اعتبارات لازم تکمیل و بهره‌برداری کلیه شبکه‌ها و تأسیسات جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب در دست اجرای استان‌های خوزستان، گیلان، مازندران، گلستان و تهران و شهرهای مراکز استان‌ها ۱۵. اندازه‌گیری آلودگی‌ها توسط کلیه واحدها			
ماده (۶۲)	۱۶. تدوین آیین‌نامه اجرایی برای کاهش آلودگی هوا در شهرهای تهران، اهواز، اراک، تبریز، مشهد، شیراز، کرج و اصفهان به حد استاندارد مصوب شورای عالی حفاظت محیط زیست ۱۷. از رده خارج کردن کلیه خودروها و موتورسیکلت‌های فرسوده در طول برنامه چهارم توسعه	۹. کاهش آلودگی هوا		
ماده (۶۳)	۱۸. تعیین و آزادسازی حریم ۱۹. استقرار مدیریت یکپارچه سواحل ۲۰. تعیین ضوابط و استانداردهای زیست‌محیطی و دریانوردی، صیادی و آبی‌پروری ۲۱. اصلاح و تکمیل قوانین و مقررات و تعیین مسئولیت دستگاه‌های ذی‌ربط ۲۲. عقب‌نشینی ۱۰۰ درصد ۶۰ متر حریم دریا	۱۰. سامان‌دهی سواحل با اولویت دریای خزر ۱۱. جلوگیری از آلودگی و تخریب سواحل		

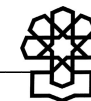
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۶۵)	۲۳. تدوین اصول توسعه پایدار بوم‌شناختی به‌ویژه در الگوهای تولید و مصرف و دستورالعمل‌های بهینه‌سازی و رعایت این اصول توسط دستگاه‌های مرتبط	۱۲. توسعه پایدار و بوم‌شناختی		
ماده (۶۷)	۲۴. اجرای برنامه مدیریت زیست‌بومی در زیست‌بوم‌های حساس به‌ویژه در دریاچه ارومیه ۲۵. محدود کردن اعطای پروانه حمل اسلحه شکاری و بازنگری در ضوابط صدور پروانه‌های مذکور ۲۶. تناسب تعداد سلاح‌های شکاری با جمعیت قابل برداشت از حیات وحش و جمع‌آوری سلاح‌های غیرمجاز تا پایان برنامه چهارم	۱۳. حفاظت از زیست‌بوم‌ها ۱۳-۱ مدیریت زیست‌بوم‌ها ۱۳-۲. جلوگیری از شکار بی‌رویه و نابودی تنوع‌زیستی		
ماده (۶۶)	۲۷. مدیریت مصرف انرژی، آب، مواد اولیه و تجهیزات ۲۸. کاهش مواد زائد و بازیافت آنها در ساختمان‌ها و وسایط نقلیه	۱۴. برنامه مدیریت سبز		
ماده (۷۱) تنفیذ از برنامه سوم (۱۰۴)	۲۹. تطبیق مشخصات فنی واحدهای تولیدی با ضوابط محیط زیست ۳۰. در نظر گرفتن هزینه‌های انجام شده برای کاهش عوامل آلوده‌کننده محیط زیست به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول ۳۱. اخذ جریمه متناسب با خسارت وارده از واحدهایی که فعالیت آنها باعث آلودگی و تخریب محیط زیست می‌گردد و رعایت مشخصات فنی را نمی‌کنند	۱۵. کاهش عوامل آلوده‌کننده محیط زیست		
ماده (۶۸)	۱. تأسیس صندوق ملی محیط زیست و تأمین منابع مورد نیاز از طریق کمک‌های بخش غیردولتی داخلی و خارجی	—	حفاظت، احیا، بازسازی ذخایر و رفع آلودگی و شیوه‌های	۴۲

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۲. اتمام عملیات ممیزی و تفکیک منابع ملی و دولتی از مستثنیات و اشخاص</p> <p>۳. تقلیل آلاینده‌های وارد به محیط زیست و تخریب آن</p> <p>۴. تعیین تکلیف نهایی و تثبیت مالکیت دولت بر عرصه‌های منابع ملی و دولتی</p>		بهره‌برداری پایدار از محیط‌های دریایی کشور	
ماده (۶۹)	<p>۱. خروج دام از جنگل و سامان‌دهی جنگل‌نشینان شمال تا پایان برنامه چهارم به میزان ۷۰ درصد باقیمانده دام و جنگل‌نشینان در پایان سال ۱۳۸۳</p> <p>۲. کاهش ۵۰ درصدی دام مازاد از مراتع جهت تعادل بین دام و مرتع و همچنین لغو و اصلاح پروانه چراهای مربوطه</p> <p>۳. اجرای آبخیزداری در ۲۰ درصد سطح حوزه‌های سدهای در دست اجرای تمام شده و ۱۰ درصد حوزه‌های سایر مناطق</p> <p>۴. توسعه زراعت چوب به میزان حداقل ۱۰۰ هزار هکتار، حذف تعرفه واردات چوب و تشدید مبارزه با قاچاق چوب</p> <p>۵. توسعه فضای سبز و جنگل‌های دست کاشت به میزان حداقل ۵۰۰ هزار هکتار همچنین اجرای عملیات کنترل کانون‌های بحرانی بیابانزا به میزان ۱/۵ میلیون هکتار</p> <p>۶. اجرای عملیات پخش سیلاب در حوزه‌های شهری، روستایی و سایر اراضی کشاورزی و منابع طبیعی به میزان ۱/۵ هکتار</p>	—	حفظ، احیاء، اصلاح، توسعه و بهره‌برداری از منابع تجدیدشونده	۴۳

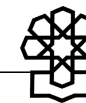
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۷. پوشش کامل حفاظتی در جنگل‌های کشور</p> <p>۸. پوشش کامل سوخت‌رسانی به عشایر جنگل‌نشینان و روستاییان</p> <p>۹. گسترش مشارکت شوراهای روستایی و بسیج محلی در حفاظت از جنگل‌ها و مراتع به میزان ۱۵ درصد از سطح عملیاتی</p> <p>۱۰. بهره‌برداری از جنگل صرفاً براساس تعدیل اکولوژیک و ضروریات حفظ جنگل</p>			
ماده (۷۰)	<p>۱۱. اجرای طرح‌های مرتعداری و مدیریت مراتع از طریق عشایر ذی‌حق</p> <p>۱۲. واگذاری اراضی مستعد قلمرو عشایر به خانواده‌های کوچنده</p>	<p>۱. تنظیم مدیریت چرای مراتع</p> <p>۲. حفظ ذخایر ژنتیکی دام‌ها</p>		
ماده (۷۲)	<p>۱. اجرای سند ملی آمایش سرزمین در سطح کلان، بخش و استان</p> <p>۲. تنظیم عملیات اجرایی برنامه چهارم براساس سندهای ملی توسعه بخش و سندهای ملی توسعه استان که براساس جهت‌گیری‌های سندهای آمایش سرزمین تهیه شده است</p>	توزیع مناسب جمعیت و فعالیت‌ها در پهنه سرزمین	استفاده کارآمد از قابلیت‌ها و مزیت‌های کشور	۴۴
ماده (۷۳)	تهیه طرح جامع تقسیمات کشوری که دربردارنده شاخص‌های ناظر بر بازنگری واحدهای تقسیماتی موجود برای ایجاد سطوح تقسیماتی جدید	تفویض اختیار به مدیران محلی و تقویت نقش استانداران	تمرکززدایی	۴۵
ماده (۷۴)	<p>۱. قرار دادن اسناد ملی آمایش سرزمین به عنوان مرجع اصلی هماهنگی‌های بین منطقه‌ای و بخشی منطقه‌ای، در تصمیم‌گیری‌های اجرایی</p> <p>۲. به هنگام نمودن سند ملی آمایش، متناسب با تحولات جهانی، منطقه‌ای، علمی و فنی و با بهره‌گیری از اطلاعات پایه‌ای و مکانی و تعامل سطوح</p>	<p>۱. رعایت موازین آینده‌نگری، شرایط منطقه‌ای و بین‌المللی و ساختار فرهنگی هویت ایرانی - اسلامی، امکانات و قابلیت‌ها و فرصت‌های کشور در عملیات عمرانی سرمایه‌گذاری‌های جدید</p>	هماهنگ‌سازی عملیات عمرانی و سرمایه‌گذاری جدید متناسب با شرایط و موقعیت ملی و بین‌المللی کشور	۴۶

ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
			خرد و کلان منطقه‌ای و بخشی به‌گونه‌ای که برنامه پنجم در سازگاری با سند‌های آمایش سرزمین تنظیم شود	
		۲. ایجاد هماهنگی بین فعالیت‌های دستگاه‌های اجرایی	۳. تدوین برنامه‌های ویژه (فرابخشی) برای آن دسته از اهداف و مضامین برنامه چهارم که تحقق آنها مستلزم مشارکت چند بخش و چند استان می‌باشد ۴. مشخص کردن نقش هریک از دستگاه‌های اجرایی در برنامه‌های فرابخشی و منظور آنها در برنامه‌های اجرایی دستگاه‌ها	ماده (۷۶)
		۳. هماهنگی در امور عمرانی و توسعه‌ای بین استانی	منطقه‌بندی کشور از دیدگاه آمایش سرزمین و ایجاد نهادهای هماهنگ‌کننده و تعیین وظایف آنها در سطح فرا استانی	ماده (۷۷)
۴۷	بهره‌گیری از قابلیت‌ها و مزیت‌های سرزمین در جهت ارتقای نقش و جایگاه بین‌المللی کشور	بهره‌گیری از راهبردها و اولویت‌های آمایشی در قالب برنامه‌های اجرایی	۱. بهره‌گیری از قابلیت‌ها و مزیت‌های سرزمین برای توسعه علم و فناوری و تعامل فعال با اقتصاد جهانی از طریق تعیین مراکز و پارک‌های فناوری علمی، تحقیقاتی، تخصصی ۲. تخصصی کردن مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی ۳. استفاده مناسب از قابلیت‌ها و توان کلان شهرها در جهت تقویت نقش فراملی و ارتقای جایگاه بین‌المللی کشور از طریق تقویت مدیریت توسعه، برنامه‌ریزی و اجرا در این شهرها، تعیین حوزه عملکرد فراملی و بین‌المللی هریک و انتقال همزمان وظایف ملی و منطقه‌ای آنها به سایر شهرها ۴. بهره‌گیری از قابلیت‌های ترانزیتی کشور از طریق اولویت‌بندی محورهای خاص در دالان‌های ارتباطی شرقی - غربی و شمالی - جنوبی کشور و تدوین برنامه توسعه مبادی، شبکه‌ها و نقاط خاص واقع بر این محورها	ماده (۷۵)
۴۸	تعامل مؤثر با اقتصاد بین‌المللی	—		

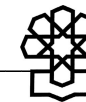
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۵. تکمیل و توسعه و تجهیز شبکه‌های زیربنایی به‌منظور آماده‌سازی عرصه‌های مختلف سرزمین برای پذیرش فعالیت‌های جدید و ایجاد فرصت‌های شغلی متناسب با قابلیت هر منطقه</p> <p>۶. بهره‌گیری از آثار انتشاری سرمایه‌گذاری‌های ملی و فراملی در توسعه مناطق پیرامونی (به‌ویژه دشت‌ها و پیرامون سدها)، از طریق تهیه برنامه‌های چندبخشی و گسترش شیوه‌های نوین معیشت، فعالیت و سامان‌دهی استقرار جمعیت و فعالیت‌ها</p> <p>۷. توسعه فعالیت‌های مرتبط با صنایع انرژی بر در حاشیه جنوبی کشور</p> <p>۸. توسعه مناطق مرزی با هدف تقویت همگرایی‌های ملی و پیوند آنها با اقتصاد ملی و فراملی</p> <p>۹. بهره‌گیری از قابلیت‌های مناطق روستایی از طریق توسعه منابع انسانی، تنوع‌بخشی به فعالیت‌های اقتصادی، سامان‌دهی نظام ارائه خدمات سطح‌بندی شده و اصلاح نظام برنامه‌ریزی توسعه روستایی با تأکید بر افزایش هماهنگی و محلی نمودن فرایند آن</p>			
ماده (۸۲)	<p>۱. وصول درآمد استانی و واریز آن به خزانه معین استان از طریق خزانه‌داری کل و هزینه آن در راستای اجرای وظایف جاری و عمرانی استان</p>	<p>۱. اجرای کامل نظام درآمد - هزینه استان</p>	توازن منطقه‌ای	۴۹
ماده (۷۸)	<p>۲. تعیین نسبت معینی از درآمدهای واریز شده به خزانه معین هر استان برای تأمین بودجه استان (هزینه‌ای و سرمایه‌ای) همان استان</p>	—		

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۷۹)	۳. تعیین عناوین و میزان اعتبار برنامه‌های عمرانی و آن دسته از وظایف دولت که نتایج کاربردی آن از محدوده استان فراتر نباشد و می‌باید در قالب بودجه استانی تأمین اعتبار شود	---		
ماده (۸۰)	۴. ابلاغ درآمدها و واگذاری‌های دارایی‌های استانی پیش‌بینی شده در قالب ردیف‌ها و عناوین مستقل به تفکیک هر استان	---		
ماده (۸۱)	۵. تنظیم بودجه سالانه استان به صورت «سند بودجه سالانه استان» ۶. اجرای طرح‌های ملی توسط دستگاه‌های اجرایی ملی	---		
ماده (۸۳) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۷۰)	۷. تشکیل کمیته‌های تخصصی برای پیشبرد اهداف و انجام وظایف شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان ۸. ابقای کمیته برنامه‌ریزی شهرستان و انحلال بقیه شوراهای، کمیته‌ها و ستادهای مرتبط پس از تشکیل کمیته‌های تخصصی	۲. تصمیم‌گیری، تصویب، هدایت، هماهنگی و نظارت در امور برنامه‌ریزی و توسعه و عمرانی استان‌ها در چارچوب برنامه‌ها و سیاست‌ها و خط‌مشی‌های کلان کشور		
ماده (۸۳) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۷۱)	۹. بررسی و تأیید برنامه‌های بلندمدت توسعه استان ۱۰. بررسی و تأیید برنامه‌های میان‌مدت استان ۱۱. تصویب طرح‌های توسعه و عمران و سلسله مراتب خدمات شهری و روستایی در قالب برنامه‌های توسعه استان ۱۲. اتخاذ تدابیر لازم برای تحقق درآمدهای اختصاصی استان ۱۳. اتخاذ تدابیر لازم برای صرفه‌جویی در هزینه‌ها ۱۴. بررسی و تأیید بودجه پیشنهادی سالانه استان	۳. تشکیل و تبیین وظایف شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان		

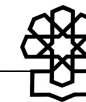
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاستها	اهداف	ردیف
	<p>۱۵. بررسی و توزیع اعتبارات عمرانی استانی</p> <p>۱۶. بررسی و توزیع اعتبارات جاری دستگاه‌های اجرایی استان</p> <p>۱۷. بررسی و تصمیم‌گیری در مورد توسعه صادرات غیرنفتی استان، مبادلات مرزی</p> <p>۱۸. بررسی برنامه‌های سالانه و میان‌مدت اصلاح و تحول اداری متناظر با برنامه‌های توسعه مصوب</p> <p>۱۹. شناخت قابلیت‌ها و مزیت‌های نسبی استان</p> <p>۲۰. سامان‌دهی کمک‌ها و توسعه مشارکت‌های مردمی</p> <p>۲۱. بررسی راه‌های تجهیز و جذب پس‌اندازهای مردم</p> <p>۲۲. پیشنهاد برنامه‌های توسعه مشارکت زنان و جوانان</p> <p>۲۳. پیشنهاد برنامه‌های توسعه منابع انسانی به مراجع ذی‌ربط</p> <p>۲۴. پیشنهاد برنامه‌های استقرار نظام تأمین اجتماعی ملی در سطح استان</p> <p>۲۵. بررسی وضعیت اشتغال در سطح استان</p> <p>۲۶. پیشنهاد برنامه‌ها و تأمین منابع تقویت و توسعه بسیج استان</p>			
ماده (۸۳) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۷۷)	۲۷. تشکیل کمیته تخصیص اعتبار استانی و تعیین سقف اعتباری جاری و عمرانی استان براساس گزارش خزانه معین استان	۴. تعیین سقف تخصیص اعتبارات جاری استان و اعتبارات عمرانی بر حسب فصول		
ماده (۸۳) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۸۱)	۲۸. پیش‌بینی اعتبارات لازم در لوائح بودجه سنواتی و در اختیار قرار دادن آن برای ستاد حوادث غیرمترقبه	۵. پیش‌گیری، امدادسانی، بازسازی و نوسازی مناطق آسیب‌دیده در حوادث		

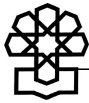
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۲۹. اختصاص درصدی از اعتبارات ستاد حوادث غیرمترقبه جهت مطالعات آسیب‌پذیری به منظور کاهش بلایای طبیعی</p> <p>۳۰. اعطای تسهیلات از محل منابع قرض‌الحسنه سیستم بانکی و در صورت عدم تکافو از محل سایر منابع بانکی برای مالکان واحدهای مسکونی، تجاری، صنعتی، معدنی و کشاورزی خسارت دیده</p> <p>۳۱. فراهم کردن شرایط لازم برای افزایش سهم بیمه در جبران خسارت ناشی از حوادث غیرمترقبه، در دوران برنامه چهارم ۵۰ درصد محصولات کشاورزی، دامداری، صنایع دستی، شیلات و ... باید بیمه شوند</p>	غیرمترقبه		
ماده (۱۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۸۱)	<p>۳۲. پیش‌بینی اعتبارات لازم در لوایح بودجه سنواتی و قرارداد آن در اختیار ستاد حوادث غیرمترقبه</p> <p>۳۳. اختصاص درصدی از اعتبارات برای مطالعات آسیب‌پذیری به منظور کاهش آثار بلایای طبیعی و اجرای پروژه‌های پیشگیری از حوادث غیرمترقبه</p> <p>۳۴. اعطای تسهیلات از محل منابع قرض‌الحسنه سیستم بانکی و در صورت عدم تکافو از محل سایر منابع بانکی به مالکان واحدهای مسکونی، تجاری، صنعتی، معدنی و کشاورزی خسارت‌دیده از حوادث غیرمترقبه و بازپرداخت مابه‌التفاوت سود و کارمزد تسهیلات اعطایی توسط دولت</p>	۶. افزایش سهم صنعت بیمه‌ای جبران خسارات ناشی از حوادث غیرمترقبه		

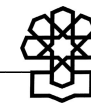
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	۳۵. بیمه حداقل ۵۰ درصدی محصولات کشاورزی، دامداری، صنایع دستی، شیلات، ابنیه عمومی، تأسیسات شهری و روستایی، ساختمان‌های مسکونی، تجاری و صنعتی			
ماده (۸۴)	<p>۱. تشکیل «شورای عالی سلامت و امنیت غذایی» با ادغام شورای غذا و هزینه و شورای عالی سلامت پس طی مراحل قانونی</p> <p>۲. تهیه و اجرای برنامه‌های آموزشی لازم به‌منظور ارتقای فرهنگ و سواد تغذیه‌ای جامعه</p> <p>۳. تخصیص منابع اعتباری برای تولید، تأمین و توزیع و مصرف مواد غذایی مطلوب و ترویج غذای سالم</p> <p>۴. تهیه و اجرای برنامه‌های ایمنی غذا و کاهش ضایعات مواد غذایی</p>	<p>۱. تأمین سبد مطلوب غذایی</p> <p>۲. کاهش بیماری‌های ناشی از سوءتغذیه</p>	امنیت غذا و تغذیه در کشور	۵۰
ماده (۸۵)	<p>۱. شناسایی نقاط و محورهای حادثه‌خیز جاده‌ها به میزان ۵۰ درصد</p> <p>۲. کاهش مرگ‌ومیر ناشی از حوادث حمل‌ونقل به میزان ۵۰ درصد</p> <p>۳. اعمال استانداردهای مهندسی انسانی و ایمنی در وسایل نقلیه موتوری</p> <p>۴. تعریف مصادیق، میزان و نحوه تعیین و وصول عوارض و جرائم جبرانی و چگونگی مصرف منابع حاصله</p>	<p>۱. کاهش حوادث حمل‌ونقل</p> <p>۲. تأکید بر رعایت اصول ایمنی در مقررات راهنمایی و رانندگی</p> <p>۳. سامان‌دهی و تکمیل شبکه فوریت‌های پزشکی</p> <p>۴. ارتقای طرح ایمنی وسایل نقلیه موتوری</p> <p>۵. کاهش مخاطرات تهدیدکننده سلامتی در محیط کار، آلاینده‌های هوا، آب و خاک، محصولات کشاورزی و دامی</p>	کاهش مخاطرات تهدیدکننده سلامتی و حفظ، ارتقای سلامت آحاد جامعه	۵۱

ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
		۶. کاهش خطرات اعتیاد و پیشگیری و درمان ایدز و بیماری‌های روانی	۵. انجام اقدامات لازم در راستای کاهش خطرات و زیان‌های فردی و اجتماعی اعتیاد	ماده (۸۶)
			۷. رعایت ضوابط بهداشتی توسط کلیه مراکز تولید و توزیع مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی	ماده (۹۴) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۹۴)
۵۲	تبدیل ایران به مرکز رفع نیازهای سلامت و پزشکی در منطقه	زمینه‌سازی برای حضور مؤثر در بازارهای جهانی	۱. فراهم آوردن تسهیلات لازم در خصوص معرفی توانایی‌ها ۲. عرضه و بازاریابی خدمات سلامت و آموزش پزشکی و تولیدات، تجهیزات و فراورده‌های پزشکی و دارویی به نحوی که مقدار ارز حاصل از صادرات خدمات و تولیدات مزبور معادل ۳۰ درصد مصارف ارزی بخش بهداشت و درمان در پایان برنامه	ماده (۸۷)
۵۳	ارتقای مستمر کیفیت خدمات سلامت و خدمات بالینی	—	۱. تدوین، نظارت و ارزشیابی استانداردها و شاخص‌های بهبود کیفیت خدمات و اصلاح رتبه‌بندی بیمارستان‌ها براساس الگوهای ارتقای عملکرد بالینی	ماده (۸۸)
۵۴	افزایش بهره‌وری و استفاده بهینه از امکانات بهداشتی و درمانی کشور		۲. مشتری‌مدار نمودن واحد بهداشتی و درمانی از طریق اصلاح فرایندها و ساختار مدیریت اقتصادی ۳. اداره بیمارستان‌های پیشنهادی به صورت هیئت امنایی، شرکتی و تعویض اختیار مدیریت، جذب و به‌کارگیری نیروی انسانی و اداری - مالی در چارچوب تعرفه‌های مصوب ۴. تفکیک بیمارستان‌ها از نظر تخت‌های آموزشی و غیرآموزشی و اعمال	

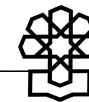
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	شاخص‌های اعتباری و نیروی انسانی براساس آن ۵. طراحی و استقرار نظام جامع اطلاعات سلامت شهروندان ایرانی			
ماده (۹۰)	۱. ارتقای شاخص مشارکت عادلانه مالی مردم به ۹۰ درصد ۲. سهم هزینه‌های سلامت حداکثر ۳۰ درصد باشد ۳. میزان خانوارهای آسیب‌پذیر از هزینه‌های غیرقابل تحمل سلامت به یک درصد برسد	۱. بهبود توزیع منابع و امکانات بهداشتی و درمانی ۲. کاهش سهم خانوارهای کم‌درآمد و آسیب‌پذیر از هزینه‌های توزیع منابع و امکانات بهداشتی و درمانی	ارتقای عدالت توزیعی در دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی	۵۵
ماده (۸۹)	۴. ایجاد، توسعه و تجهیز با تغییر در ظرفیت‌های پزشکی و درمانی کشور ۵. اختصاص نیروی انسانی جهت ارائه خدمات مطابق با سطح‌بندی خدمات درمانی کشور ۶. احداث، ایجاد و توسعه واحدهای بهداشتی و درمانی صرفاً با تأیید وزارت بهداشت و تصویب هیئت وزیران	۳. دسترسی عادلانه به خدمات بهداشتی و درمانی و منطقی نمودن آن متناسب با نیازهای مختلف کشور ۱-۳. طراحی نظام ارائه حداقل استاندارد خدمات بهداشتی و درمانی کشور مبتنی بر سطح‌بندی خدمات		
ماده (۹۱)	۷. ارائه خدمات بیمه پایه و مکمل توسط کلیه شرکت‌های بیمه ۸. فراهم کردن تمهیدات لازم برای استقرار بیمه سلامت با محوریت پزشک خانواده و نظام ارجاع توسعه شورای عالی بیمه خدمات درمانی تا پایان برنامه چهارم ۹. تعریف و اجرای خدمات بیمه پایه درمانی روستائیان و عشایر معادل خانوارهای شهری	۴. افزایش اثربخشی نظام ارائه خدمات سلامت و تقویت و توسعه نظام بیمه خدمات درمانی ۵. تعمیم عدالت در بهره‌مندی از خدمات بهداشتی درمانی		

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	۱۰. دارا بودن بیمه‌نامه توسط کلیه اتباع خارجی برای پوشش حوادث و بیماری‌های احتمالی ۱۱. تأمین اعتبار بیمه‌های خدمات درمانی در بودجه‌های سنواتی براساس سرانه واقعی			
ماده (۹۲)	۱۲. وضع عوارضی معادل ۱۰ درصد بر حق بیمه شخص ثالث، سرنشین و مازاد توسط شرکت‌های بیمه تجاری و واریز آن به حساب درآمدهای اختصاصی وزارت بهداشت	۶. درمان فوری و بدون قید و شرط مصدومین حوادث و سوانح رانندگی		
ماده (۹۳)	۱. ممنوع بودن ورود، عرضه و تجویز دارو خارج از فهرست داروهای مشخص شده ۲. ممنوع بودن عرضه دارو خارج از داروخانه به مصرف‌کننده نهایی ۳. ایجاد کنترل کیفیت برای داروهای تولید داخل	—	تنظیم بازار دارو	۵۶
ماده (۹۵)	تدوین برنامه‌های جامع فقرزدایی و عدالت اجتماعی با محورهای ذیل: ۱. گسترش و تعمیق نظام جامع تأمین اجتماعی در ابعاد جامعیت، فراگیری و اثربخشی ۲. اعمال سیاست‌های مالیاتی با هدف بازتوزیع عادلانه درآمدها ۳. تعیین خط فقر و تبیین برنامه‌های توانمندسازی متناسب و سامان‌دهی نظام خدمات حمایت‌های اجتماعی، برای پوشش کامل جمعیت زیر فقر مطلق و نظام تأمین اجتماعی برای پوشش جمعیت بین خط فقط مطلق و خط فقر نسبی، پیگیری و ثبت مستمر آثار برنامه‌های اقتصادی و	۱. تخصیص کارآمد و هدفمند منابع تأمین اجتماعی و یارانه‌های پرداختی	استقرار عدالت و ثبات اجتماعی	۵۷

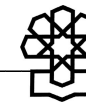
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	اجتماعی بر وضعیت خط فقر، جمعیت زیر خط فقر، افزایش قدرت خرید سه دهک پایین درآمدی			
ماده (۹۵)	<p>۴. طراحی برنامه‌های ویژه اشتغال، توانمندسازی، جلب مشارکت‌های اجتماعی، آموزش مهارت‌های شغلی و مهارت‌های زندگی به‌ویژه برای جمعیت‌های سه دهک پایین درآمدی</p> <p>۵. ارتقای مشارکت نهادهای غیردولتی و مؤسسات خیریه در برنامه‌های فقرزدایی</p> <p>۶. امکان تأمین غذای سالم و کافی در راستای سبب مطلوب غذایی و تضمین خدمات بهداشتی، درمانی و توانبخشی رایگان و تأمین مسکن ارزان قیمت و حصول اطمینان از قرار گرفتن جمعیت کم‌تر از ۱۸ سال تحت پوشش آموزش عمومی رایگان برای خانوارهای واقع در سه دهک پایین درآمدی از طریق جابه‌جایی و تخصیص کارآمد منابع یارانه‌ها</p> <p>۷. فراهم کردن حمایت‌های حقوقی از فقرا</p> <p>۸. اتخاذ رویکرد توانمندسازی و مشارکت محلی براساس الگوی نیازهای اساسی توسعه و تشخیص نیاز توسط جوامع محلی</p> <p>۹. طراحی روش‌های لازم برای افزایش بهره‌وری و درآمد روستاییان و عشایر به‌ویژه در دوره‌های زمانی خارج از فصول کاشت و برداشت با رویکرد مشارکت روستاییان و عشایر با حمایت از صندوق قرض‌الحسنه توسعه اشتغال روستایی و صندوق اشتغال نیازمندان</p>	۱. کاهش فقر در محرومیت و توانمندسازی فقرا	کاهش نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی، کاهش فاصله دهک‌های درآمدی و توزیع عادلانه درآمد در کشور	۵۸

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۹۶)	<p>۱۱. پوشش کامل جمعیتی از بیمه همگانی پایه خدمات درمانی</p> <p>۱۲. تأمین بیمه خاص (در قالب فعالیتهای حمایتی) برای حمایت از زنان سرپرست خانوار و افراد بی‌سرپرست با اولویت کودکان بی‌سرپرست</p> <p>۱۳. هدفمند نمودن فعالیتهای حمایتی جهت توانمندسازی افراد تحت پوشش مؤسسات و نهادهای حمایتی در راستای ورود به پوشش بیمه‌ای</p> <p>۱۴. بازپرداخت بدهی دولت به بیمه‌ها و تسویه کل بدهی دولت با سازمان‌های بیمه تا پایان برنامه</p> <p>۱۵. اتخاذ تدابیر لازم برای کاهش طول دوره استفاده از مقرری بیکاری در جهت تنظیم بازار کار و افزایش سابقه مورد نیاز برای احراز مقرری بیمه بیکاری در سال اول برنامه</p> <p>۱۶. اصلاح مبنای محاسبه حق بیمه با توجه به تغییرات و روند صعودی شاخص‌های حمایتی امید به زندگی و لزوم پایداری صندوق‌های بیمه‌ای و تجربه جهانی</p> <p>۱۷. دریافت مابه‌التفاوت میزان کسور سهم کارگران و کارفرما نسبت به دستمزد واقعی و دستمزد اعلام شده سال‌های قبل از کار و خسارات وارده در صورتی که نرخ رشد دستمزد اعلام شده کارگران در دو سال آخر خدمت بیش از نرخ رشد طبیعی دستمزد کارگران باشد و با سال‌های قبل سازگار نباشد مشروط بر آنکه این افزایش دستمزد به دلیل ارتقای شغلی نباشد</p>	<p>۲. تأمین منابع لازم برای فعالیتهای بیمه‌ای، فعالیتهای حمایتی، فعالیتهای امداد از محل درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم طبق قانون</p> <p>۳. افزایش و اجرای پوشش جمعیتی خدمات و حمایت‌های مالی موردنظر در اصل ۲۹ قانون اساسی</p>		

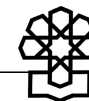
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۹۷)	<p>۱. ارتقای سطح بهداشت روان، گسترش خدمات مددکاری، تقویت بنیان خانواده و توانمندسازی افراد و گروه‌های در معرض آسیب</p> <p>۲. بسط و گسترش نشاط و شادابی، امیدواری، اعتماد اجتماعی، تعمیق ارزش‌های دینی و هنجارهای اجتماعی</p> <p>۳. شناسایی نقاط آسیب‌پذیر و بحران‌زای اجتماعی در بافت شهری و حاشیه شهرها و تمرکز بخشیدن حمایت‌های اجتماعی، خدمات بهداشتی - درمانی، مددکاری و مشاوره اجتماعی و حقوقی و برنامه‌های اشتغال حمایت شده با اعمال راهبرد همکاری بین بخشی و سامانه مدیریت آسیب‌های اجتماعی در مناطق یاد شده</p> <p>۴. پیشگیری اولیه از بروز آسیب‌های اجتماعی از طریق اصلاح برنامه‌های درسی دوره آموزش عمومی و پیش‌بینی آموزش‌های اجتماعی و ارتقای مهارت‌های زندگی</p> <p>۵. خدمات‌رسانی به موقع به افراد در معرض آسیب‌های اجتماعی با مشارکت سازمان‌های غیردولتی</p> <p>۶. بازتوانی آسیب‌دیدگان اجتماعی و فراهم نمودن زمینه بازگشت آنها به جامعه</p> <p>۷. مبارزه با مواد مخدر و روان‌گردان (تهیه طرح)</p> <p>۸. تداوم طرح سامان‌دهی و توانبخشی بیماران روانی مزمن با پوشش حداقل ۷۵ درصد جمعیت هدف در پایان برنامه</p>	<p>۱. طرح جامع کنترل و کاهش آسیب اجتماعی و طرح ملی مبارزه با مواد مخدر و روان‌گردان</p>	<p>پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی</p>	<p>۵۹</p>

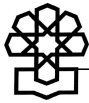
ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
			۹. تداوم طرح سامان‌دهی و توانبخشی سالمندان با پوشش داخل ۲۵ درصد جمعیت هدف ۱۰. تهیه و تدوین طرح جامع توانمندسازی زنان خودسرپرست و سرپرست خانوار با همکاری سایر سازمان‌ها و نهادهای ذی‌ربط و تشکل‌های غیردولتی ۱۱. سامان‌دهی و توسعه مشارکت‌های مردمی و خدمات داوطلبانه در عرصه بهزیستی و برنامه‌ریزی و اقدامات لازم برای حمایت از مؤسسات خیریه و غیردولتی با رویکرد بهبود فعالیت ۱۲. افزایش مستمر ماهانه خانواده‌های نیازمند و بی‌سرپرست و زنان سرپرست خانواده تحت پوشش دستگاه‌های حمایتی بر مبنای ۴۰ درصد حداقل حقوق و دستمزد در سال اول برنامه	برنامه چهارم توسعه
		۲. بازگرداندن زندانیان به زندگی سالم اجتماعی ۳. بهبود وضعیت زندان‌ها ۴. ایجاد محیط بازپروری مناسب ۵. اصلاح و تربیت زندانیان	۱۳. بهینه‌سازی فضاها و فیزیکی با اولویت توسعه کانون‌های اصلاح و تربیت ۱۴. حمایت از خانواده‌های زندانیان و معدومین از طریق سازمان‌ها و نهادهای خیریه مردمی و غیردولتی و انجمن‌های حمایت از زندانیان ۱۵. تهیه لایحه حذف سابقه کیفری زندانیان اصلاح شده	ماده (۱۳۲)
۶۰	ارتقای رضایت‌مندی عمومی	---	۱. تهیه سازوکارهای سنجش و ارزیابی سرمایه اجتماعی کشور ۲. ارائه گزارش سالانه سرمایه اجتماعی و احصای علل و عوامل تأثیرگذار بر آن	ماده (۹۸)
۶۱	گسترش نهادهای مدنی			
۶۲	حفظ و ارتقای سلامت اجتماعی			

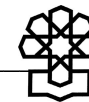
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۳. تصویب سازوکارهای اجرایی لازم جهت افزایش سرمایه اجتماعی اعم از اعتماد عمومی، وفاق اجتماعی، قانون‌گرایی و وجدان فردی و اجتماعی</p> <p>۴. ارزیابی رضایت‌مندی عمومی به صورت سالیانه و انتشار تغییرات آن در اثر عملکرد عمومی حاکمیت</p> <p>۵. تدوین و تصویب طرح جامع توانمندسازی و حمایت از حقوق زنان در ابعاد حقوقی، اجتماعی، اقتصادی و اجرای آن در مراجع ذی‌ربط</p> <p>۶. تدوین طرح جامع مشارکت و نظارت مردم، سازمان‌ها، نهادهای غیردولتی و شوراهای اسلامی در توسعه پایدار کشور و فراهم کردن امکان گسترش کمی و کیفی نهادهای مدنی با اعمال سیاست‌های تشویقی</p>			
ماده (۱۰۰)	<p>۷. پرورش عمومی قانون‌مداری و رشد فرهنگ نظم و احترام به قانون و آیین شهروندی</p> <p>۸. تأمین آزادی و صیانت از آرای مردم و تضمین آزادی در حق انتخاب شدن و انتخاب کردن</p> <p>۹. هدایت فعالیت‌ها به سمت فرایندهای قانونی و حمایت و تضمین امنیت فعالیت‌ها و اجتماعات قانونی</p> <p>۱۰. تأمین آزادی و امنیت لازم برای رشد تشکل‌های اجتماعی در زمینه صیانت از حقوق کودکان و زنان</p> <p>۱۱. ترویج مفاهیم وحدت‌آفرین و احترام‌آمیز نسبت به گروه‌های اجتماعی و اقوام مختلف در فرهنگ ملی</p>	<p>۱. ارتقای حقوق انسانی</p> <p>۱-۱. تدوین و پیاده‌سازی منشور حقوق شهروندی</p> <p>۲. استقرار زمینه‌های رشد و تعالی</p> <p>۳. احساس امنیت فردی و اجتماعی در جامعه</p> <p>۴. تربیت نسل فعال، مسئولیت‌پذیر، ایثارگر، مؤمن، رضایت‌مند، برخوردار از وجدان کاری، انضباط با روحیه تعاون و سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب و نظام انسانی و</p>		

ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
		شکوفایی ایران و مفتخر به ایرانی بودن ۵. تنظیم و تصویب منشور حقوق شهروندی	۱۲. حفظ و صیانت از حریم خصوصی افراد ۱۳. ارتقای احساس امنیت اجتماعی در مردم و جامعه	
۶۳	توسعه کار شایسته به‌عنوان گفتمان جدید عرضه کار و توسعه کار	اتخاذ راهبرد سه جانبه‌گرایی متضمن عزت نفس، برابری فرصتها، آزادی و امنیت نیروی کار	۱. تأکید بر حقوق بنیادین کار (آزادی انجمن‌ها و ...) ۲. گفت‌وگوی اجتماعی دولت و شرکای اجتماعی ۳. گسترش حمایت‌های اجتماعی ۴. حق پیگیری حقوق صنفی و مدنی کارگری ۵. اصلاح و بازنگری قوانین و مقررات تأمین اجتماعی و روابط کار ۶. اشتغال مولد ۷. اصلاح قوانین و مقررات در جهت انطباق با مقررات ملی، با استانداردها و مقاله‌نامه‌های بین‌المللی، کنسولی، تحولات جهانی کار و امحای تبعیض در همه عرصه‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه روابط کار و اشتغال ۸. اتخاذ تدابیر برای اعزام نیروی کار به خارج از کشور	ماده (۱۰۱)
۶۴	خدمت‌رسانی به ایثارگران	توانمندسازی و بهبود وضعیت اشتغال، مسکن، ارتقای سطح اجتماعی، درمانی، معیشتی و بهبود وضعیت آموزشی و فرهنگی و حفظ و تثبیت موقعیت شغلی	۱. تأمین مالی سند از محل بودجه عمومی دولت و منابع داخلی نهادها ۲. در اولویت بودن ایثارگران در تمامی برنامه‌های اشتغال‌زایی اعم از جذب، استخدام و اعطای امتیازات و تسهیلات	ماده (۹۹)
۶۵	توسعه بخش تعاون	۱. گسترش مالکیت و توسعه مشارکت عامه مردم در فعالیتهای اقتصادی	۱. توانمندسازی جوانان، زنان، فارغ‌التحصیلان و سایر افراد جویای کار، در راستای برقراری تعاملات اجتماعی جهت شکل‌گیری فعالیت واحدهای تعاونی	ماده (۱۰۲)

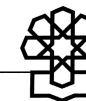
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۲. ارتقای بهره‌وری برنامه و بهبود وضعیت تعاونی‌ها</p> <p>۳. ترویج فرهنگ تعاون و اصلاح محیط حقوقی توسعه بخش و ارائه لوایح قانونی مورد نیاز</p> <p>۴. اولویت دادن به بخش تعاون در انتقال فعالیت‌ها و کاهش تصدی‌های بخش دولتی اقتصاد به بخش غیردولتی</p> <p>۵. توسعه حیطه فعالیت بخش تعاونی در چارچوب بند «۴۷» سیاست‌های کلی برنامه</p> <p>۶. تسهیل فرایند دستیابی تعاونی‌ها به منابع، امکانات، فناوری‌های نوین و بازارها و بهبود محیط کسب‌وکار</p> <p>۷. تسهیل ارتباطات و توسعه پیوندهای فنی، اقتصادی و مالی بین انواع تعاونی‌ها</p>	<p>۲. تأمین منابع لازم برای سرمایه‌گذاری‌ها</p> <p>۳. تجمیع سرمایه‌های کوچک با اجرای بند «۲» اصل ۴۳ قانون اساسی</p> <p>۴. استقرار عدالت اجتماعی و توزیع عادلانه درآمدها</p> <p>۵. افزایش قدرت رقابتی و توأمندسازی</p> <p>بنگاه‌های اقتصادی متوسط و کوچک</p> <p>۶. کاهش تصدی‌های دولت</p>		
<p>ماده (۱۰۳) تنفیذی از برنامه سوم بند «الف» ماده (۴۶)</p>	<p>—</p>	<p>۱. منطقی کردن مصرف کالاهای یارانه‌ای و جلوگیری از قاچاق این نوع کالاها</p> <p>۲. تشویق و توسعه سرمایه‌گذاری و حمایت از تولید داخلی کالاهای یارانه‌ای</p> <p>۳. کاهش سهم طبقات با درآمدهای بالا و افزایش سهم طبقات با درآمد پایین از یارانه‌ها</p> <p>۴. جایگزین نمودن تدریجی طرح‌های رفاه</p>	<p>هدمند نمودن پرداخت یارانه‌های کالاهای اساسی</p>	<p>۶۶</p>

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
		اجتماعی به جای پرداخت یارانه ۵. تأمین منابع برای سرمایه‌گذاری زیربنایی و محرومیت‌زدایی کشور و توسعه اشتغال ۶. توسعه اشتغال مولد با اعطای وام از محل درآمدهای حاصل (به صورت وجوه اداره شده)		
ماده (۱۰۴)	۱. اصلاح قوانین و مقررات برای رفع موانع انحصاری، تقویت رقابت‌پذیری و فراهم‌سازی زمینه‌های بسط مشارکت مردم، نهادهای غیردولتی، صنفی و حرفه‌ای در امور فرهنگی و هنری ۲. تأسیس صندوق‌های غیردولتی ضمانت به‌منظور حمایت از تولید، توزیع و صادرات کالاها و خدمات فرهنگی و هنری، سینمایی، مطبوعاتی و ورزشی در سطح ملی و بین‌المللی ۳. احصا و ارتقای بخش فرهنگ، براساس شاخص‌های موردنظر در اقتصاد ملی و منظور نمودن رشد متناسب سالانه در لوایح بودجه ۴. تصویب و ابلاغ استانداردهای بهره‌مندی نقاط مختلف کشور از فضاهای فرهنگی، هنری، ورزشی و گردشگری و توزیع و تأمین اعتبارات برای رسیدن به شاخص‌های موردنظر ۵. توسعه ساختارها و زیربناهای لازم برای رشد تولید و توزیع محصولات فرهنگی بخش‌های خصوصی و تعاونی	—	بهبود کیفیت کالا و خدمات	۶۷
			رقابت‌پذیری محصولات و خدمات فرهنگی	۶۸
			توزیع عادلانه محصولات و خدمات فرهنگی	۶۹
			ایجاد بستر مناسب برای ورود به بازارهای جهانی فرهنگ و هنر	۷۰

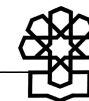
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۶. تمهید تسهیلات ویژه برای ورود مواد اولیه مورد نیاز بخش فرهنگ</p> <p>۷. سامان‌دهی نظام یارانه بخش فرهنگ با اولویت کودکان، دانش‌آموزان و دانشجویان با رویکرد تغییر نظام پرداخت یارانه از تولید به سمت مصرف</p> <p>۸. حمایت از هنرمندان در ایجاد موزه شخصی</p> <p>۹. هزینه ۰/۵ درصد از بودجه اعتبارات دستگاه‌های موضوع ماده (۱۶۰) برای امور فرهنگی کارکنان</p> <p>۱۰. ایجاد فضاهای فرهنگی و هنری در کلیه شهرها</p> <p>۱۱. تأمین حداکثر تا ۵۰ درصد هزینه تکمیل و بهره‌برداری مراکز فرهنگی و هنری نیمه تمام بخش غیردولتی</p> <p>۱۲. در اختیار قرار دادن امکانات و فضاهای فرهنگی دولتی در اختیار متقاضیان</p> <p>۱۳. حمایت از اشخاص حقیقی و حقوقی در جهت توسعه فضاهای مجازی فرهنگی، هنری و مطبوعات در محیط‌های یارانه‌ای و اینترنتی</p>			
ماده (۱۱۶)	<p>۱۴. تهیه لایحه امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و استقرار نظام صنفی بخش فرهنگ تا پایان سال اول</p> <p>۱۵. بازنگری و اصلاح قوانین مطبوعات و تبلیغات، نظام جامع حقوقی مطبوعات و رسانه‌ها و تبلیغات</p> <p>۱۶. بیمه بیکاری برای بیکار شده‌های اصحاب فرهنگ و هنر برای ۳ سال</p>	تنظیم مناسبات و روابط بین اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با امور فرهنگی و هنری		

ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
۷۱	تأمین فضای کافی برای عرضه محصولات فرهنگی	—	<p>۱. افزایش پوشش بیمه‌های اجتماعی با توجه خاص به روستاییان و عشایر و شاغلین شهری که تاکنون تحت پوشش نبوده‌اند</p> <p>۲. پوشش کامل جمعیتی از بیمه همگانی پایه خدمات درمانی</p> <p>۳. تأمین بیمه خاص (در قالب فعالیت‌های حمایتی) برای حمایت از زنان سرپرست خانوار و افراد بی‌سرپرست با اولویت کودکان بی‌سرپرست</p> <p>۴. هدفمند نمودن فعالیت‌های حمایتی جهت توانمندسازی افراد تحت پوشش مؤسسات و نهادهای حمایتی در راستای ورود به پوشش بیمه‌ای</p> <p>۵. بازپرداخت بدهی دولت به بیمه‌ها و تسویه کل بدهی دولت با سازمان‌های بیمه تا پایان برنامه</p> <p>۶. اتخاذ تدابیر لازم برای کاهش طول دوره استفاده از مقرری بیکاری در جهت تنظیم بازار کار و افزایش سابقه مورد نیاز برای احراز مقرری بیمه بیکاری در سال اول برنامه</p> <p>۷. اصلاح مبنای محاسبه حق بیمه با توجه به تغییرات و روند صعودی شاخص‌های حمایتی امید به زندگی و لزوم پایداری صندوق‌های بیمه‌ای و تجربه جهانی</p> <p>۸. دریافت مابه‌التفاوت میزان کسور سهم کارگران و کارفرما نسبت به دستمزد واقعی و دستمزد اعلام شده سال‌های قبل از کار و خسارات وارده در صورتی که نرخ رشد دستمزد اعلام شده کارگران در دو سال آخر خدمت بیش از نرخ رشد طبیعی دستمزد کارگران باشد و با سال‌های</p>	ماده (۱۰۴)

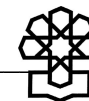
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	قبل سازگار نباشد مشروط بر آنکه این افزایش دستمزد به دلیل ارتقای شغلی نباشد			
ماده (۱۰۵) تنفیذی برنامه سوم (۱۶۱) و بند «الف» ماده (۱۶۲)	۹. بازسازی و ساخت سینماها و مجتمع‌های فرهنگی از طریق: الف) استفاده از تسهیلات بانکی ب) تأمین زمین مناسب ج) در اختیار قرار دادن ۲۵ ساله زمین‌های شهرداری به افراد حقیقی و حقوقی د) عدم دریافت عوارض و هزینه پروانه ساخت	—		
ماده (۱۰۵) تنفیذی برنامه سوم بند «الف» ماده (۱۶۲)	۱. تعریف شاخص‌های فرهنگی متناسب با اهداف و آرمان‌های نظام جمهوری اسلامی ایران و سیاست‌های فرهنگی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی ۲. قرار دادن هر ۲ سال یک بار تحولات شاخص‌های مربوط به دستگاه‌ها و نهادهای ذی‌ربط ۳. تعیین هرساله تحولات شاخص‌های مربوط به میزان مصرف کالاها و خدمات فرهنگی کل کشور ۴. تعیین هرساله اطلاعات و تحولات شاخص‌های مربوط به نیروی انسانی و... ۵. بسط آگاهی‌ها و فضایل اخلاقی در میان اقشار مختلف مردم و زمینه‌سازی برای ایجاد فضای فرهنگی سالم و شرایط مناسب برای	۱. تعریف شاخص‌های فرهنگی و تولید اطلاعات مورد نیاز	تعمیق ارزش‌ها، باورها، فرهنگ، معنویت، هویت اسلامی - ایرانی، اعتلای معرفت دینی و توسعه فرهنگ قرآنی	۷۲
ماده (۱۰۶)		—		

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>احیای فرضیه امر به معروف و نهی از منکر و اهتمام به آن</p> <p>۶. گسترش فعالیت‌های رسانه‌های ملی و ارتباط جمعی در جهت مقابله با تهاجم فرهنگی، سالم‌سازی فضای عمومی، اطلاع‌رسانی صحیح و تحقق سیاست‌های کلی برنامه چهارم با فراهم آوردن زمینه‌های مناسب انتشار گزارش‌های عملکرد دستگاه‌ها و افزایش امکان دسترسی جامعه به آموزش‌های عمومی، فنی و حرفه‌ای، ترویجی و آموزش‌های عالی از طریق شبکه‌های صدا و سیما</p> <p>۷. حمایت از پژوهش‌های راهبردی و بنیادی در زمینه اعتلای معرفت دینی و توسعه فعالیت‌های قرآنی</p> <p>۸. تهیه طرح جامع ترویج و توسعه فرهنگ نماز</p> <p>۹. تهیه طرح جامع گسترش فضاهای مذهبی و مساجد توسط سازمان‌های تبلیغات اسلامی و اوقاف و امور خیریه با همکاری سازمان میراث فرهنگی تا پایان برنامه چهارم</p> <p>۱۰. تداوم نهضت قرآن‌آموزی</p> <p>۱۱. تقویت سهم کتابخوانی در حوزه دین در کشور، خصوصاً مناطق محروم و طراحی کتابخانه حوزه دین در مساجد و سایر اماکن مذهبی</p> <p>۱۲. تهیه طرح جامع گسترش فرهنگ وقف و امور خیریه</p> <p>۱۳. به‌کارگیری شیوه‌ها و راهکارها و ابزارهای نوین در عرصه تبلیغات دینی</p> <p>۱۴. حمایت از برنامه‌ریزی، نیازسنجی و ارائه آموزش‌های ضروری به</p>			

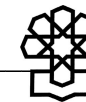
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>مبلغین دینی در جهت بهبود کیفیت تبلیغات دینی</p> <p>۱۵. استمرار اجرای طرح ترویج فرهنگ ایثار و شهادت</p> <p>۱۶. سامان‌دهی تبلیغات رسانه‌ای، بهبود محتوای کتب درسی، استقرار محیط و ساختارهای حقوقی در جهت حفظ و ارتقای هویت اسلامی - ایرانی، تقویت نهاد خانواده براساس تعالیم میراث معنوی جامعه ایرانی</p> <p>۱۷. تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی، تبلیغی و ترویجی در کلیه سطوح اجتماعی برای آموزش، گسترش و تعمیق فرهنگ کار و نظم اجتماعی، شناخت ارزش زمان و رعایت آن در انجام کلیه فعالیت‌ها</p> <p>۱۸. تدوین طرح جامع مطالعه و اجرای همگرایی مذاهب حداکثر تا پایان سال اول برنامه چهارم برای تقویت همگرایی بیش‌تر میان فرقه‌ها و مذاهب مختلف اسلامی در کشور</p> <p>۱۹. توسعه مشارکت‌های مردمی در عرصه فرهنگ دینی، برنامه‌ریزی و اقدام‌های لازم برای حمایت از جنگ‌های مذهبی و تشکل‌های دینی با رویکرد بهبود کیفیت فعالیت‌ها و پرهیز از خرافات و انحرافات</p> <p>۲۰. برخورداری حوزه‌های علمیه از تمامی تسهیلات و معافیت‌ها برای مراکز آموزشی و پژوهشی</p> <p>۲۱. سامان‌دهی مناسب جهت ارتقای پژوهش در خصوص بنیادهای نظری، دینی نظام و پاسخگویی به مسائل مستحدثه با استفاده از امکانات و ظرفیت‌های علمی حوزه دین پژوهشی</p>			

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۱۰۷) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۶۳)	<p>۲۲. تهیه و اجرای طرح‌های جامع، تفصیلی و هادی شهری و روستایی با محوریت مساجد</p> <p>۲۳. آماده‌سازی اراضی مناسب در کلیه شهرک‌های جدیدالاحداث برای احداث مساجد و پایگاه‌های مقاومت بسیج توسط وزارت مسکن و شهرسازی</p> <p>۲۴. احداث مسجد یا نمازخانه و همچنین نگهداری و مدیریت مساجد و نمازخانه‌های موجود و جدیدالاحداث در پایانه‌های مسافری و پمپ بنزین‌های بین‌شهری توسط وزارتخانه‌های راه و ترابری و نفت</p> <p>۲۵. در نظر گرفتن کلیه وجوه پرداختی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با احداث، تعمیر و تجهیز مساجد و سایر فضاهای مذهبی به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول</p> <p>۲۶. اختصاص فضای مناسب در پارک‌های ملی و عمومی حسب مورد برای ایجاد مسجد یا نمازخانه توسط شهرداری‌ها و سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور</p> <p>۲۷. حمایت مالی، قانونی و حقوقی از پژوهش‌های کاربردی برای شناخت راهکارهای اجرایی ارتقای جایگاه مسجد و مدرسه</p> <p>۲۸. تعریف فعالیت‌های آموزشی، فرهنگی و هنری مشترک مسجد و مدرسه در آیین‌نامه‌ها و مقررات بخش‌های آموزشی، فرهنگ و هنر و تبلیغات اسلامی، تربیت بدنی و ورزش</p>	<p>۲. گسترش فضاهای مذهبی و مساجد</p> <p>۳. اعتلای جایگاه مسجد و مدرسه</p>		

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۲۹. سامان‌دهی نحوه اختصاص و مصرف منابع اعتباری دولت و مشارکت‌های مردمی در زمینه احیا و بازسازی مساجد، مراکز تحقیقاتی حوزه‌های علمیه، تبلیغات دینی</p> <p>۳۰. تأمین ۵۰ درصد منابع مالی احداث مسجد در روستاها در صورت تأمین ۵۰ درصد هزینه‌ها از طریق خودیاری روستاییان</p>			
ماده (۱۰۸)	<p>۳۱. حمایت از انجام مطالعات کاربردی در عرصه فرهنگ‌سازی، پژوهشی، آموزشی و اطلاع‌رسانی با موضوعات مربوط به امام (ره) و انقلاب اسلامی</p> <p>۳۲. حمایت از تولید و نشر آثار ارزنده، علمی، هنری و ادبی مربوط به حضرت امام و تجهیز کتابخانه‌های عمومی کشور به آثار منتشره در این زمینه</p> <p>۳۳. حمایت از تولید برنامه‌های متنوع و متناسب جهت تبیین و بزرگداشت سیره و آرای امام</p> <p>۳۴. شناسایی، بازسازی، حفظ و نگهداری اماکن، میادین و خیابان‌هایی که شاهد مهم‌ترین وقایع انقلاب بوده‌اند.</p> <p>۳۵. تهیه برنامه‌های مناسب برای ارتباط و همکاری اشخاص حقیقی و حقوقی تأثیرگذار خارج از کشور در انجام امور مذکور در این ماده</p> <p>۳۶. تهیه و اجرای برنامه‌های سازنده برای آشنایی نسل جوان با اندیشه و زندگی امام و آرمان‌های انقلاب اسلامی توسط دستگاه‌های مربوط</p>	<p>۴. زنده و نمایان نگه‌داشتن اندیشه دینی و سیاسی و سیره عملی امام</p> <p>۵. استفاده از اندیشه دینی و سیاسی و سیره عملی امام در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها</p>		

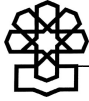
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	۳۷. هزینه ۳ درصد از بودجه عملیات فرهنگی و تبلیغی جهت اجرای وظایف مندرج در این ماده توسط شهرداری‌ها و فرهنگسراها و دستگاه‌های فرهنگی که از بودجه عمومی استفاده می‌کنند			
ماده (۱۱۳)	۳۸. تهیه طرح کاربرد نماها، نشانه‌ها و آثار هنری ایرانی و اسلامی در معماری و شهرسازی و سیمای شهری، نامگذاری اماکن و محصولات داخلی ۳۹. زمینه‌سازی برای احداث موزه، فناوری و پارک‌های علمی و نمایشگاه‌های معرفی دستاوردها ۴۰. تدوین و اجرای سیاست‌های حمایتی از تولیدکنندگان محصولات متناسب با مزیت‌ها و مؤلفه‌های فرهنگی کشور ۴۱. استفاده از ظرفیت‌ها و مزیت‌های فرهنگی در تسهیل و بهبود روابط بین‌المللی ۴۲. سیاست‌گذاری، هماهنگی و حمایت از فعالیت‌های فرهنگی خارج از کشور و انجام امور فرهنگی ایرانیان خارج از کشور ۴۳. هزینه تا یک درصد از اعتبارات سرمایه‌ای احداث بناها برای طراحی و نصب و نمایش آثار هنری متناسب با فرهنگ دینی و ملی و یادمان‌های دفاع مقدس در همان طرح	۶. تجلی و توسعه کاربرد مفاهیم و نمادهای هویت اسلامی و ایرانی		
ماده (۱۰۹)	۱. حمایت از پژوهش‌های علمی و بین‌رشته‌ای در زمینه ایرانشناسی و تاریخی و تدوین گزارش‌ها و کتاب‌های لازم در سطوح مختلف عمومی، آموزشی و پژوهشی	—	حفظ و شناساندن هویت تاریخی و بهره‌گیری از عناصر هویت ایرانی به‌ویژه زبان فارسی	۷۳

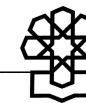
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۲. بررسی و گردآوری نظام یافته تاریخ شفاهی، گویش‌ها و لهجه‌ها، آداب و رسوم و عناصر فرهنگ ملی و بومی</p> <p>۳. حمایت از گسترش منابع و اطلاعات به خط و زبان فارسی و تدوین و تصویب استانداردهای ملی و بین‌المللی نمایش الفبای فارسی در محیط‌های رایانه‌ای</p> <p>۴. تربیت و تشویق معلمان ورزیده و کارآموده درس زبان فارسی در مقاطع مختلف آموزشی</p> <p>۵. تقویت تعامل فرهنگ‌ها و زبان‌های بومی با فرهنگ و میراث معنوی ملی و معرفی وجوه گوناگون فرهنگ بومی، در سطح ملی با رویکرد تحکیم وحدت ملی به‌ویژه در نظام آموزشی کشور، رسانه‌ها و تولید محصولات فرهنگی و هنری</p> <p>۶. شناسایی، تکریم و معرفی مفاخر و آفرینش‌های دینی، فرهنگی، ورزشی، هنری، ادبی و علمی کشور براساس ضوابط شورای عالی انقلاب فرهنگی</p> <p>۷. شناسایی و ضوابط شکل‌گیری معماری ایرانی اسلامی در شهرها و روستاهای کشور به‌منظور معرفی ویژگی‌های هنرهای معماری ایرانی اسلامی از طریق انجام پژوهش‌های مورد نیاز</p>			
ماده (۱۱۰)	<p>۱. مشارکت فعال در باب گفت‌وگوی تمدن‌ها</p> <p>۲. فراهم‌سازی شرایط لازم برای تبادل آرا</p>	گفت‌وگو میان فرهنگ‌ها و تمدن‌ها	ترویج فرهنگ صلح، مفاهیم، عدم خشونت و همزیستی مسالمت‌آمیز	۷۴

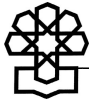
ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
	در مناسبات بین‌المللی		۳. اهتمام به معرفی جلوه‌های فرهنگی و هنری و ادبی ایران در سایر مناطق جهانی و زمینه‌سازی برای آشنایی با دستاوردهای جدید فرهنگی در جهان ۴. عقد موافقت‌نامه‌های فرهنگی منطقه‌ای، قاره‌ای و بین‌المللی و فراهم آوردن شرایط اجرا ۵. بهبود ساختارهای اجرایی و حمایت از تأسیس نهادهای غیردولتی برای تحقق علمی گفت‌وگوی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها	برنامه چهارم توسعه
۷۵	تقویت نقش زنان در جامعه	توسعه فرصت‌ها و گسترش سطح مشارکت زنان	۱. تدوین، تصویب و اجرای برنامه جامع توسعه مشارکت زنان ۲. تنظیم و ارائه لوایح مربوط به تحکیم نهاد خانواده ۳. تهیه برنامه‌های پیشگیرانه و تمهیدات قانونی و حقوقی به منظور رفع خشونت علیه زنان ۴. تهیه لایحه حمایت از ایجاد و گسترش سازمان‌های غیردولتی نهادهای مدنی و تشکل‌های زنان	ماده (۱۱۱)
۷۶	ارتقای توان گردشگری	شناسایی، حفاظت، پژوهش، مرمت، احیا، بهره‌برداری و معرفی میراث فرهنگی	۱. دولت موظف است، به منظور اهتمام ملی در شناسایی، حفاظت، پژوهش، مرمت، احیا، بهره‌برداری و معرفی میراث فرهنگی کشور و ارتقای توان گردشگری، تولید ثروت و اشتغال‌زایی و مبادلات فرهنگی در کشور اقدامات زیر را در طول برنامه چهارم به انجام برساند: الف) تهیه و اجرای طرح‌های مربوط به «حمایت از مالکین» متصرفین قانونی و بهره‌برداران آثار تاریخی، فرهنگی و املاک واقع در	ماده (۱۱۴)

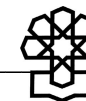
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>حریم آنها و « مدیریت سامان‌دهی، نظارت و حمایت از مالکین و دارندگان اموال فرهنگی - تاریخی منقول مجاز» تا پایان سال اول برنامه چهارم (ب) ایجاد و توسعه موزه‌های پژوهشی - تخصصی وابسته به دستگاه‌های اجرایی</p> <p>(ج) شناسایی و مستندسازی آثار تاریخی - فرهنگی، در محدوده جغرافیایی اجرای طرح، توسط دستگاه مجری با نظارت بر تأیید سازمان میراث فرهنگی و گردشگری</p> <p>(د) ایجاد و تجهیز پایگاه‌های میراث فرهنگی در آثار تاریخی مهم کشور و مضامین اصلی مرتبط با موضوع میراث فرهنگی</p> <p>(ه) شناسایی و حمایت از آثار فرهنگی تاریخی حوزه فرهنگی ایران موجود در کشورهای همسایه و منطقه به عنوان میراث فرهنگی مشترک (و) به منظور جلب مشارکت بخش خصوصی و تعاونی، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مجاز است نسبت به صدور مجوز تأمین و فعالیت موزه‌های خصوصی و تخصصی و مؤسسات مشاوره و کارشناسی مرتبط با موضوع فعالیت‌های میراث فرهنگی، کارگاه‌های مرمت آثار فرهنگی - تاریخی منقول و غیرمنقول مؤسسات مدیریت موزه‌ها و محوطه‌های تاریخی - فرهنگی، مؤسسات کارشناسی اموال فرهنگی، تاریخی، کارگاه‌های هنرهای سنتی و سایر مؤسسات خصوصی با میراث فرهنگی اقدام نماید؛ آیین‌نامه اجرای این بند به پیشنهاد سازمان</p>			

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>میراث فرهنگی و گردشگری به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید</p> <p>(ز) به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری اجازه داده می‌شود به منظور اعطای مجوز کاربری و بهره‌برداری مناسب از بناها و اماکن تاریخی قابل احیا با هدف سرمایه‌گذاری بخش خصوصی داخلی و خارجی صندوق احیا و بهره‌برداری از بناها و اماکن تاریخی - فرهنگی را ایجاد نماید. بناها و اماکن تاریخی - فرهنگی را ایجاد نماید. بناها و اماکن تاریخی قابل احیا به استثنای نفایس (املاک و اموال) ملی به تشخیص سازمان مذکور از شمول ماده (۱۱۵) «قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱» خارج است</p> <p>اساسنامه این صندوق به پیشنهاد سازمان فوق به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید</p> <p>(ح) ارتقای جایگاه بخش غیردولتی و افزایش رقابت‌پذیری در صنعت گردشگری از طریق اصلاح قوانین و مقررات و ارائه تسهیلات لازم، تهیه ضوابط حمایتی، اداری، بانکی برای مؤسسات بخش غیردولتی و نیز جذب سرمایه‌گذاران و مشارکت مؤسسات تخصصی داخلی و بین‌المللی و بیمه برای گردشگران خارجی و ارائه آن به مجلس شورای اسلامی جهت تصویب</p> <p>(ط) تکمیل نظام جامع آماری گردشگری با نظارت و هدایت مرکز آمار ایران</p>			

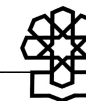
ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
			<p>ی) به منظور حفظ آثار و فرهنگ سنتی، قومی، ایلی، ملی و ایجاد جاذبه برای توسعه صنعت گردشگری در کشور، دولت مکلف است نسبت به ایجاد مراکز حفظ آثار و فرهنگ ایلی در شهرستان‌ها و استان‌های کشور از قبیل دهکده توریستی، مراکز و اطراق‌های تفرجگاهی ایلی، موزه و نمایشگاه اقدام نموده و با پیش‌بینی اعتبارات و تسهیلات لازم در قانون بودجه سالانه اقدام نماید. مشارکت بخش دولتی و خصوصی و واگذاری زمین امکانات اعطای تسهیلات به بخش خصوصی برای اجرای این‌گونه پروژه‌ها بلامانع است. آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد مشترک وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور عشایر ایران) و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دفتر مناطق محروم کشور- ریاست جمهور به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید</p>	
۷۷	حفاظت و حراست از میراث فرهنگی	—	<p>۱. تشکیل یگان پاسداران میراث فرهنگی کشور با اخذ اجازه از ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح ۲. پرداخت حق‌الکشف و پاداش به کاشفان اموال قاچاق از محل جرائم اخذ شده از حفاری‌های غیرمجاز و قاچاقچیان اموال تاریخی و فرهنگی ۳. ورود و خروج آثار منقول تاریخی و فرهنگی برای انجام مطالعات، تعمیرات و سایر موارد با ارائه گواهی آثار</p>	ماده (۱۱۵) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۶۵)
	مرمت و احیای بافت‌ها و بناهای تاریخی و فرهنگی		<p>۴. عضویت رئیس سازمان میراث فرهنگی در شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و نمایندگان این سازمان در کمیسیون‌های ماده (۵) تهران</p>	ماده (۱۱۵) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۶۶)

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	و شهرستان‌ها ۵. ایجاد سازوکارهای مدیریتی مناسب در شهرداری‌های دارای بافت تاریخی ارزشمند به منظور حفاظت از بافت تاریخی ۶. اختصاص درصدی از درآمد شهرداری هر شهر متناسب با نیاز بافت‌های تاریخی آن شهر در همان محل ۷. تملک املاک واقع در محدوده منطقه جماران و اعطای آن به مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی (ره) به منظور حفظ بافت قدیمی و سنتی منطقه جماران و تبدیل آن به مجموعه‌ای فرهنگی و خدماتی برای زائران و گردشگران خارجی			
ماده (۱۱۶)	۱. تهیه لایحه امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و استقرار نظام صنفی بخش فرهنگ تا پایان سال اول ۲. بازنگری و اصلاح قوانین مطبوعات و تبلیغات، نظام جامع حقوقی مطبوعات و رسانه‌ها و تبلیغات ۳. بیمه بیکاری برای بیکار شده‌های اصحاب فرهنگ و هنر برای سه سال	تنظیم مناسبات و روابط بین اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با امور فرهنگی و هنری	حمایت از حقوق پدیدآورندگان آثار فرهنگی و هنری و امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و مطبوعات و قلم	۷۸
ماده (۱۱۷)	۱. پشتیبانی دولت برای رسیدن به حداقل سرانه فضاهای ورزشی یک متر تا پایان برنامه ۲. حمایت از توسعه و گسترش ورزش همگانی و ایجاد تسهیلات لازم جهت دسترسی آسان مردم به فضاها و اماکن ورزشی ۳. تهیه برنامه جامع ارتقای ورزش مدارس	۱. اصلاح ساختار تربیت بدنی ۲. ترویج فرهنگ ورزش ۳. دسترسی به ورزش پرورشی و همگانی ۴. توسعه نظام استعدادیابی ۵. تقویت حضور بخش غیردولتی	توسعه ورزش	۷۹

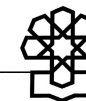
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۴. هزینه کردن یک درصد از اعتبارات دستگاه‌های ماده (۱۶۰) برای امور ورزشی</p> <p>۵. کمک به خرید و تهیه اراضی با کاربری ورزشی به صورت رایگان برای سازمان تربیت‌بدنی و شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور و به قیمت تمام شده برای بخش خصوصی و تعاونی توسط وزارت مسکن و شهرسازی</p> <p>۶. واگذاری اراضی غیرکشاورزی و غیرمناطق چهارگانه محیط زیست خارج از حریم استحفاظی شهرها به صورت رایگان به سازمان تربیت بدنی و به قیمت ارزش معاملاتی اعلام شده توسط وزارت اقتصاد به بخش خصوصی و تعاونی برای احداث اماکن ورزشی</p> <p>۷. موظف نمودن مجریان پروژه‌های احداث شهرها و شهرک‌ها به تأمین و احداث فضاهای آموزشی، ورزشی و فرهنگی هنگام صدور مجوز توسط وزارت مسکن و شهرسازی</p> <p>۸. پرداخت حق‌الثبت نقل و انتقال اماکن ورزشی مطابق تعرفه اماکن فرهنگی و آموزشی</p> <p>۸. تقویت تشکلهای و بخش‌های خصوصی و تعاونی در امر ورزش</p> <p>۹. افزایش سهم بخش غیردولتی به ۵۰ درصد در ورزش قهرمانی</p> <p>۱۰. انجام ۱۰۰ درصد فعالیت‌های اجرایی و تأمین منابع ورزش حرفه‌ای با عاملیت بخش‌های خصوصی و تعاونی و باشگاه‌ها</p>	<p>۶. توسعه امور پژوهشی و تربیت نیروی انسانی کیفی</p>		

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۱۱۸) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۶۹)	۱۱. قابل قبول بودن وجوه پرداخت اشخاص حقیقی و حقوقی که صرف احداث و تکمیل فضاها، اماکن و باشگاه‌های ورزشی و ارائه خدمات ورزشی می‌شود با تأیید سازمان تربیت بدنی	۷. تأمین امکانات و حمایت‌های قانونی و اعتباری از فعالیت‌های ورزشی عمومی و قهرمانی		
ماده (۱۱۸) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۷۰)	۱۲. واریز درآمدهای ناشی از برگزاری مسابقات ورزشی، فروش بلیط و استفاده از اماکن ورزشی به درآمد عمومی و در اختیار قرار دادن معادل واریزی در قالب بودجه سنواتی برای سازمان تربیت بدنی	۸. سامان‌دهی درآمدهای ناشی از برگزاری مسابقات		
ماده (۱۱۹)	۱. آموزش عمومی و ترویج فرهنگ قانون مداری، نظم مدارا و زیست سالم ۲. توسعه خطوط مواصلاتی، راهنمای مرزی و ارتقای مراودات و تبادل اطلاعات با کشورهای منطقه و همسایگان در قالب توافقنامه‌های دوجانبه و چندجانبه و ترتیبات امنیت جمعی ۳. توسعه مشارکت همه‌جانبه ایرانیان براساس حق برابر شهروندی در نظام تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری و مدیریت اجرایی کشور ۴. تعمیق شناخت مؤلفه‌های قدرت ملی و ترویج روحیه دفاع از منافع ملی مخالفت با ظلم و سلطه‌گری ۵. ایمن‌سازی ساختار و پراکندگی جمعیت، در پرتو مؤلفه‌ها و ملاحظات امنیتی به‌منظور پرهیز از عدم تعادل جمعیت ۶. تهیه طرح راهبردی توسعه نظم و امنیت کشور با رویکرد جامعه محوری، مشارکت همگانی و جایگزینی ارزش‌ها و کنترل‌های درونی به	۱. مهار جرائم، قاچاق کالا و مواد مخدر، تردد غیرمجاز و خرابکاری	ارتقای امنیت عمومی و انضباط اجتماعی	۸۰

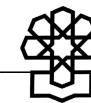
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>جای رویکرد امنیتی و ارتقای احساس امنیت در جامعه</p> <p>۷. مبارزه با زمینه‌های بروز بی‌هنجاری، ناسازگاری اجتماعی، خشونت سیاسی و خشونت شهروندی</p> <p>۸. حفظ و ارتقای منزلت اجتماعی گروه‌های مختلف مردم و پیشگیری از بحران‌های منزلتی</p> <p>۹. تهیه سازوکارهای لازم جهت توسعه مشارکت مردمی برای تأمین نظم و امنیت عمومی</p> <p>۱۰. تهیه سازوکارهای لازم جهت تقویت نهادهای مدنی و احزاب در کشور</p>			
ماده (۱۲۰)	<p>۱۱. تشکیل شورایی به‌منظور سیاست‌گذاری در مسائل مربوط به اقلیت‌های دینی شناخته شده در کشور</p>	<p>۲. تقویت مشارکت اقلیت‌های دینی شناخته شده در اداره کشور و تحکیم همبستگی ملی</p>		
ماده (۱۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۷۷)	<p>۱۲. فروش عرصه و اعیان پادگان‌ها و اماکن که در تملک یا تصرف قانونی نیروی مسلح بوده و در محدوده خدمات شهری قرار دارد با کسب مجوز از مقام معظم فرماندهی کل قوا و تغییر کاربری و تفکیک به‌صورت مزایده</p> <p>۱۳. صدور سند مالکیت عرصه و اعیان توسط سازمان ثبت و اسناد و املاک کشور و دریافت تنها ۲۰ درصد از حقوق و عوارض قانونی</p> <p>۱۴. تغییر کاربری اراضی (پادگان‌ها و اماکن نیروهای مسلح) به کاربری‌های مناسب براساس طرح‌های توسعه و عمران شهری توسط</p>	<p>۳. انتقال پادگان‌ها و سایر اماکن نظامی به خارج از محدوده شهری</p>		

ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
			کمیسیون ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲ ۱۵. واریز درآمد حاصل از فروش به حساب خاص در قانون بودجه سالانه و استفاده از آن جهت احداث جایگزین پادگان‌ها و سایر اماکن و خانه‌های سازمان	
		۴. تشکیل یگان‌های ویژه حفاظت	۱۶. تشکیل یگان‌های حفاظت توسط نهادها، سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها پس از کسب موافقت و مجوز ستاد کل نیروهای مسلح ۱۷. پیروی از ضوابط نیروهای مسلح در به‌کارگیری سلاح و مهمات توسط یگان‌های حفاظت	ماده (۱۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۷۹)
		۵. تمرکز در سیاست‌گذاری امور اتباع خارجی	۱۸. تشکیل شورای هماهنگی اجرایی اتباع بیگانه به ریاست وزیر کشور	ماده (۱۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۸۰)
		۶. استفاده از توان بخش غیردولتی در امور امنیتی ۷. واگذاری بخشی از خدمات انتظامی و حفاظتی به بخش غیردولتی	۱۹. اعطای مجوز فعالیت به متقاضیان تشکیل مؤسسات غیردولتی خدمات حفاظتی و مراقبتی با موافقت فرماندهی کل نیروهای مسلح	ماده (۱۲۳)
		۸. بهینه کردن استفاده از فناوری‌ها در امور امنیتی	۱۹. سیاست‌گذاری و استانداردسازی سامانه حفاظتی و امنیتی توسط شورای امنیت کشور	ماده (۱۲۳)

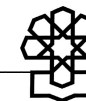
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۱۲۴)	۲۰. تدوین طرح اصلاح ساختار جامع اطلاعاتی کشور توسط وزارت اطلاعات ۲۱. ضابط قوه قضائیه بودن وزارت اطلاعات در کشف مفاصد اقتصادی و سرقت میراث فرهنگی	۹. ایجاد هماهنگی و تبادل اطلاعات بین دستگاه‌ها ۱۰. سامان‌دهی، انسجام و استفاده از ظرفیت‌های جامعه اطلاعات کشور		
ماده (۱۲۵)	۲۲. تدوین طرح جامع امنیت ملی ۲۳. بهره‌گیری کارآمد از مطالعات و تحقیقات در خصوص امنیت ملی	۱۱. توجه به مقوله امنیت ملی در رشد و توسعه همه‌جانبه		
ماده (۱۲۱)	۱. تقویت مؤلفه‌های بنیه دفاعی مدرن‌سازی و هوشمندسازی تجهیزات و ارتقای منابع انسانی و سیستم‌های C4I ۲. ارتقای فناوری‌های نوین و هوشمند و سیستم‌های اطلاعاتی در به‌کارگیری سامان‌دهی دفاعی به‌ویژه سامانه‌های الکترونیکی هوافضا، دریای و پدافند هوایی ۳. بهینه‌سازی و بهبود ساختارهای چابک و پاسخگو در دفاع ملی ۴. ارتقای حضور و سهم نیروهای مردمی در استقرار امنیت و دفاع از کشور و به‌کارگیری متقابل و بهینه از امکانات و توان منابع انسانی ۵. نوسازی و بازسازی و بهبود صنایع دفاعی با نگرش به سامانه و فرایندهای صنعتی نوین ۶. ارتقای ابتکار عمل و توان مقابله مؤثر در برابر تهدیدها و حفاظت از منافع ملی، منافع حیاتی و انقلاب اسلامی ایران ۷. ارتقا و افزایش سطح دانش و مهارت نیروهای مسلح به‌صورت کمی و کیفی	۱. ارتقای توان بازدارندگی نیروهای مسلح ۲. هوشمندسازی سیستم‌های دفاعی	تقویت بنیه دفاعی و حفاظت از تمامیت ارضی و امنیت کشور	۸۱

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	۸. ارتقای سطح آموزش و پژوهش ۹. حضور و استقرار متناسب با تهدیدها در حوزه‌های آبی ۱۰. ارتقای منزلت اجتماعی و معیشتی کارکنان نیروهای مسلح ۱۱. رعایت اصول پدافند غیرعامل در طراحی و اجرای تأسیسات حساس و مصمم و یا در دست مطالعه و نیز تأسیسات زیربنایی و ساختمان‌های حساس و شریان‌های اصلی و حیاتی کشور و آموزش عمومی مردم توسط دستگاه‌های اجرایی ماده (۱۶۰) این قانون به‌منظور پیشگیری و کاهش مخاطرات ناشی از سوانح غیرطبیعی			
ماده (۱۲۵)	۱۲. تدوین طرح جامع امنیت ملی ۱۳. بهره‌گیری کارآمد از مطالعات و تحقیقات در خصوص امنیت ملی	—		
ماده (۱۲۸)	۱۴. رعایت پراکندگی در استقرار تأسیسات حساس و حیاتی و صنایع دفاعی ۱۵. انتقال پادگان‌ها و مراکز نظامی و کارخانجات بزرگ صنعتی دفاعی از شهرهای بزرگ	۳. استقرار بهینه نیروهای مسلح و تأسیسات حساس نظامی ۴. استقرار نیروهای مسلح در سطح کشور متناسب با اندازه و نوع تهدیدات و شرایط زیست‌محیطی		
ماده (۱۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۷۱)	۱۶. ایجاد شرکت‌های صنعتی و خدماتی با مشارکت طرف‌های داخلی و خارجی توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح پس از کسب مجوزهای لازم	۵. تأمین نیازهای نیروهای مسلح به‌ویژه در فناوری‌های جدید و استراتژیک و خرید اقلام مورد نیاز		

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۱۲۷)	<p>۱. توسعه و تقویت روش‌ها و زمینه‌های ارتباط و مراوده با ایرانیان مقیم خارج از کشور</p> <p>۲. تنظیم و اعطای کمک‌های توسعه‌ای به کشورهای هدف به منظور ایجاد بازار برای کالاهای ایرانی و صدور خدمات فنی و مهندسی در چارچوب قوانین بودجه‌های سالانه</p> <p>۳. تسهیل و ارائه بهتر خدمات کنسولی با بهره‌گیری از فناوری اطلاعات</p> <p>۴. هماهنگی بخش‌های بین‌المللی کلیه دستگاه‌های اجرایی</p>	<p>۱. حفظ هویت ملی و اسلامی و بهره‌گیری از سرمایه‌های مادی و معنوی و علمی ایرانیان خارج از کشور</p> <p>۲. ایجاد بازار برای کالاهای ایرانی و صدور خدمات فنی و مهندسی</p> <p>۳. افزایش رضایتمندی و تکریم ارباب رجوع</p>	حفظ و توسعه منافع ملی و پیشبرد سیاست‌های خارجی کشور	۸۲
ماده (۱۲۶)	<p>۱. استفاده از ظرفیت تشکل‌های غیردولتی جوانان و نیروی مقاومت بسیج در اجرای طرح‌های عمرانی</p>	<p>۱. استفاده از ظرفیت جوانان در امر سازندگی و فعالیت‌های اجتماعی</p>	تقویت نقش جوانان در جامعه	۸۳
ماده (۱۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۷۶)	<p>۲. اعلام نیازهای انسانی دولت از طریق وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به ستاد کل</p> <p>۳. تأمین هزینه‌های مربوط به دوره آموزش نظامی توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح</p> <p>۴. پرداخت حقوق و مزایا و جیره استحقاقی در دوره خدمت از محل اعتبارات دستگاه مربوطه</p> <p>۵. به خدمت گرفتن حداقل ۵۰ درصد از مشمولان وظیفه‌ای مناطق توسعه نیافته یا کمتر توسعه یافته</p>	<p>۲. تأمین قسمتی از نیازهای نیروی انسانی دولت از مشمولان وظیفه (فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها) در زمان صلح</p>		
ماده (۱۱۲)	<p>۶. تهیه برنامه سامان‌دهی امور جوانان</p>	<p>۳. اعتلای رشد تعالی نسل جوان</p>		

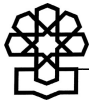
ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
۸۴	تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفین	۱. تحقق آرمان‌های حضرت امام در رهنمودهای مقام معظم رهبری پیرامون ارتش ۲۰ میلیونی ۲. ایجاد بستر مناسب جهت مشارکت نوجوانان و جوانان در امور اجتماعی، فرهنگی ۳. اشاعه تفکر بسیجی ۴. مردمی کردن امنیت و دفاع	۱. تلقی هزینه‌هایی که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی صرف تقویت و توسعه پاسگاه‌های نیروی انتظامی و رده‌های مقاومت بسیج به‌ویژه احداث و تکمیل پایگاه‌های مقاومت بسیج می‌شود به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی ۲. پیش‌بینی تأمین امکانات و تجهیزات لازم توسط دولت به‌منظور تحقق ۵۰ درصد طرح جامع ارتش بیست میلیونی در طول برنامه سوم ۳. تأمین امکانات و تجهیزات و اعتبارات لازم برای فعالیت‌های جاری بسیج در ادارات و کارخانجات توسط خود اداری و کارخانجات ۴. معاف بودن رده‌های مقاومت بسیج و کانون‌های فرهنگی ورزشی در ساختمان‌های جدیدالاحداث از پرداخت حق انشعاب آب، برق، گاز و یک خط تلفن در طول برنامه سوم	ماده (۱۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۷۵)
۸۵	اجرای سیاست‌های نظام جمهوری اسلامی ایران در روابط خارجی و فرهنگی	۱. ایجاد وحدت رویه در اعمال سیاست‌ها در روابط خارجی و فرهنگی ۲. استفاده بهینه از امکانات مالی و معنوی موجود ۳. تمرکز در سیاست‌گذاری و هماهنگی در فعالیت‌های فرهنگی و تبلیغی خارج از کشور	۱. اجرای سیاست‌های ابلاغی وزارت امور خارجه توسط دستگاه‌ها و واحدهایی که به نحوی در خارج از کشور فعالیت دارند ۲. هماهنگی نمایندگی‌های خارج از کشور دستگاه‌ها و واحدهای اجرایی ۳. انجام کلیه امور فعالیت‌های فرهنگی تبلیغی و هنری بخش‌های دولتی و غیردولتی در خارج از کشور براساس اساسنامه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی ۴. کسب اجازه مؤسسات و نهادهای تحت نظر مقام معظم رهبری پیش‌بینی شده در این ماده از معظم له برای انجام کلیه فعالیت‌ها	ماده (۱۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۸۲)

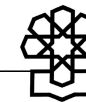
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۱۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۸۴)	۵. تهیه گزارش جامع از فعالیتهای برون‌مرزی دستگاه‌های اجرایی و همکاری و عضویت آنها در سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای توسط وزارت امور خارجه و اتخاذ تصمیم براساس آن برای قطع یا ادامه و سطح رابطه ۶. کسب اجازه مؤسسات و نهادهای تحت نظر مقام معظم رهبری از معظم‌له برای انجام کلیه فعالیتهای پیش‌بینی شده در این ماده	۴. تنظیم سطوح روابط جمهوری اسلامی ایران با کشورهای جهان و مجامع بین‌المللی ۵. سامان‌دهی عضویت یا فعالیت دستگاه‌های اجرایی در سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای		
ماده (۱۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۸۵)	۷. ایجاد هرگونه دفتر، نمایندگی، شعبه و واحد اداری جدید و عناوین مشابه در خارج از کشور توسط دستگاه‌های موضوع ماده (۱۱) قانون برنامه سوم و نهادهای عمومی غیردولتی منوط به پیشنهاد دستگاه ذی‌ربط و وزارت امور خارجه و تصویب هیئت وزیران خواهد بود ۸. مستثنا شدن بانک‌ها و شرکت‌های بیمه از شمول این ماده ۹. کسب اجازه مؤسسات و نهادهای تحت نظر مقام معظم رهبری از معظم‌له برای انجام کلیه فعالیتهای پیش‌بینی شده در این ماده	۶. نظارت بر ایجاد نمایندگی در خارج از کشور		
ماده (۱۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۸۶)	۱۰. تهیه راهبردهای مناسب برای اجرای دقیق سیاست‌های ذکر شده با بهره‌گیری از نظرات کلیه دستگاه‌های ذی‌ربط	۷. گسترش همکاری‌های دوجانبه منطقه‌ای و بین‌المللی ۸. ادامه پرهیز از تشنج در روابط با کشورهای غیرمتخاصم ۹. بهره‌گیری از روابط برای افزایش توان		

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
		<p>مالی</p> <p>۱۰. مقابله با افزون‌خواهی کشورهای متخاصم</p> <p>۱۱. تلاش برای رهایی از حضور بیگانگان</p> <p>۱۲. مقابله با تک‌قطبی شدن جهان</p> <p>۱۳. حمایت از مسلمانان مظلوم</p> <p>۱۴. تلاش برای ایجاد نزدیکی بیش‌تر میان کشورهای اسلامی</p> <p>۱۵. تلاش برای اصلاح ساختار سازمان ملل</p>		
ماده (۱۳۰)	<p>۱. تدوین لایحه «جرم زدایی از قوانین کیفری»</p> <p>۲. تدوین لایحه «جایگزینی مجازات‌های حبس»</p> <p>۳. تدوین لایحه «حمایت از حقوق شهود و متهمان»</p> <p>۴. تدوین لایحه «حمایت از بزه‌دیدگان اجتماعی»</p> <p>۵. تدوین لایحه «حفظ و ارتقای شهروندی»</p> <p>۶. تدوین لایحه «تعریف جرم سیاسی و تفکیک آن از سایر جرائم»</p> <p>۷. تمهید سازوکارهای لازم برای پیشگیری از وقوع جرم، براساس اصل ۱۵۶</p> <p>۸. طراحی و استقرار نظام جامع اطلاعات MIS، عملیات و مدیریت قضائی به‌منظور سرعت بخشیدن به عملیات و مدیریت کارآمد، اصلاح</p>	<p>۱. جلوگیری از آثار سوء ناشی از جرم‌انگاری در مورد تخلفات کم اهمیت</p> <p>۲. کاهش هزینه‌های نظام عدالت کیفری</p> <p>۳. جلوگیری از گسترش بی‌رویه قلمرو حقوق جزا</p> <p>۴. ایجاد تناسب بیش‌تر میان جرم و مجازات و شخصیت مجرم</p> <p>۵. بهره‌گیری از روش‌های نوین اصلاح و تربیت مجرمان در جامعه</p> <p>۶. رفع هرگونه تبعیض جنسیتی، قومی و</p>	<p>استقرار نظام قضائی سریع، دقیق، بالسویه در دسترس، ارزان، قابل پیش‌بینی و منصفانه و دقیق</p>	۸۶

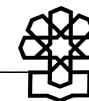
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	فرایندها و بهبود روش‌های انجام امور قضایی ۹. فراهم نمودن زمینه تشکیل نهادهای داوری غیردولتی ۱۰. فراهم کردن زمینه داشتن وکیل براساس ماده (۳۵) قانون اساسی	گروهی در قلمرو حقوقی و قضایی		
ماده (۱۳۱)	۱۱. نگهداری اسناد به صورت الکترونیکی ۱۲. ارائه خدمات ثبت اسناد به صورت رایانه‌ای	۷. استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی برای نگهداری اسناد قضائی		
ماده (۱۳۴)	۱۳. واگذاری رفع اختلافات محلی و حل و فصل اموری که ماهیت قضائی ندارند یا ماهیت قضائی آن از پیچیدگی کم‌تری برخوردار است به شوراهای حل اختلاف	۸. کاهش مراجعات مردم به محاکم قضائی ۸-۱. تأسیس شورای حل اختلاف ۹. توسعه مشارکت‌های مردمی		
	۱. تدوین لایحه «جرم‌زدایی از قوانین کیفری» ۲. تدوین لایحه «جایگزینی مجازات‌های حبس» ۳. تدوین لایحه «حمایت از حقوق شهود و متهمان» ۴. تدوین لایحه «حمایت از بزه‌دیدگان اجتماعی» ۵. تدوین لایحه «حفظ و ارتقای شهروندی» ۶. تدوین لایحه «تعریف جرم سیاسی و تفکیک آن از سایر جرائم» ۷. تمهید سازوکارهای لازم برای پیشگیری از وقوع جرم، براساس اصل ۱۵۶ ۸. طراحی و استقرار نظام جامع اطلاعات MIS، عملیات و مدیریت قضائی به منظور سرعت بخشیدن به عملیات و مدیریت کارآمد، اصلاح فرایندها و بهبود روش‌های انجام امور قضایی ۹. فراهم نمودن زمینه تشکیل نهادهای داوری غیردولتی	۱. جلوگیری از آثار سوء ناشی از جرم‌انگاری در مورد تخلفات کم اهمیت ۲. کاهش هزینه‌های نظام عدالت کیفری ۳. جلوگیری از گسترش بی‌رویه قلمرو حقوق جزا ۴. ایجاد تناسب بیشتر میان جرم و مجازات و شخصیت مجرم ۵. بهره‌گیری از روش‌های نوین اصلاح و تربیت مجرمان در جامعه ۶. رفع هرگونه تبعیض جنسیتی، قومی و گروهی در قلمرو حقوقی و قضایی	تضمین بنیادهای حقوق مالکیت خصوصی و معنوی در قلمرو قضائی رفع هرگونه تبعیض جنسی	۸۷ ۸۸
ماده (۱۳۰)				

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	۱۰. فراهم کردن زمینه داشتن وکیل براساس ماده (۳۵) قانون اساسی			
ماده (۱۳۳)	۱. تهیه نقشه تفکیکی وضع موجود روستاها ۲. رسیدگی به دعاوی ۳. برقراری معافیت‌هایی برای هزینه‌های ثبتی ۴. معاف بودن خانواده‌های تحت پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی از پرداخت هزینه عوارض و مالیات و هرگونه هزینه دیگر	صدور سند مالکیت املاک واقع در بافت مسکونی روستاها	حمایت از حقوق مالکیت در روستاها	۸۹
ماده (۱۳۵)	تعریف و شرح وظایف دولت در حوزه‌های «امور حاکمیتی» و «امور تصدی‌ها»	—	تعیین نقش و وظایف دولت در حوزه‌های مختلف حاکمیتی و تصدیگری	۹۰
ماده (۱۳۶)	—	۱. انجام امور حاکمیتی دولت توسط دستگاه‌های دولتی و عنداللزوم با جلب مشارکت مردم و تقویت و توسعه کیفی این دستگاه‌ها در ابعاد منابع انسانی، فناوری انجام کار، تجهیزات و تخصیص منابع ۲. انجام وظایف امور تصدی‌های اجتماعی، فرهنگی و خدماتی دولت با رعایت اصول ۲۹ و ۳۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران با استفاده از شیوه‌های: اعمال حمایت‌های لازم برای توسعه بخش	ایجاد زمینه مناسب برای رشد و توسعه کشور	۹۱

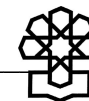
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
		<p>غیردولتی مجری این وظایف خرید خدمات از بخش غیردولتی مشارکت با بخش غیردولتی از طریق اجاره امکانات و تجهیزات و منابع فیزیکی واگذاری مدیریت بخشی از واحدهای دولتی به بخش غیردولتی در چارچوب سیاست‌های کلی برنامه چهارم ایجاد و اداره واحدهای دولتی با رویکرد هدفمند و نتیجه‌گرا (مطابق ماده (۱۴۴) این قانون) با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در مناطقی که هیچ‌کدام از حالت‌های فوق‌الذکر امکان‌پذیر نباشد ۳. انجام وظایف زیربنایی دولت با مدیریت، حمایت و نظارت دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی توسط بخش غیردولتی ۴. واگذاری وظایف مربوط به تصدیگری‌های اقتصادی با رعایت اصل (۴۴) به بخش غیردولتی و پرداخت دولت به تنظیم مقررات برای جلوگیری از ایجاد انحصار، تضییع</p>		

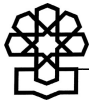
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
		حقوق تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، ایجاد فضای سالم رقابت، رشد و توسعه و امنیت سرمایه‌گذاری و نظایر آن		
ماده (۱۴۱)	۱. طبقه‌بندی مشاغل مدیریتی در دو طبقه سیاسی و حرفه‌ای ۲. کسب شرایط تخصصی لازم برای انتصاب افراد به پست‌های حرفه‌ای ۳. دادن اختیار لازم به مقامات سیاسی برای عزل و نصب پست‌های مدیریتی سیاسی	۵. استقرار نظام شایسته‌گرایی و ایجاد ثبات در خدمات مدیران		
ماده (۱۲۹) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۷۸)	۴. انعقاد قرارداد پیمانکاری با دستگاه‌های اجرایی توسط واحدهای اجرایی نیروهای مسلح به منظور اجرای طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی ۵. واریز کلیه وجوه دریافتی از بابت اجرای قراردادها به ردیف خاص درآمدی قانون بودجه و اختصاص معادل ۱۰۰ درصدی آن به اجرای قراردادهای منعقد شده و تقویت نیروهای مربوطه و جایگزینی استهلاک ماشین آلات	۶. استفاده از تخصص‌ها و توانایی‌های فنی و ظرفیت‌های نیروهای مسلح در اجرای پروژه‌های عمرانی		
ماده (۱۳۶)	—	۱. انجام امور حاکمیتی دولت توسط دستگاه‌های دولتی و عنداللزوم با جلب مشارکت مردم و تقویت و توسعه کیفی این دستگاه‌ها در ابعاد منابع انسانی، فناوری انجام کار، تجهیزات و تخصیص منابع ۲. انجام وظایف امور تصدی‌های اجتماعی،	افزایش کارایی و بهره‌وری دستگاه‌های اجرایی	۹۲

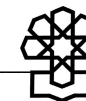
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
		<p>فرهنگی و خدماتی دولت با رعایت اصول ۲۹ و ۳۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران با استفاده از شیوه‌های:</p> <ul style="list-style-type: none"> • اعمال حمایت‌های لازم برای توسعه بخش غیردولتی مجری این وظایف • خرید خدمات از بخش غیردولتی • مشارکت با بخش غیردولتی از طریق اجاره امکانات و تجهیزات و منابع فیزیکی • واگذاری مدیریت بخشی از واحدهای دولتی به بخش غیردولتی در چارچوب سیاست‌های کلی برنامه چهارم • ایجاد و اداره واحدهای دولتی با رویکرد هدفمند و نتیجه‌گرا (مطابق ماده (۱۴۴) این قانون) با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در مناطقی که هیچ‌کدام از حالت‌های فوق‌الذکر امکان‌پذیر نباشد <p>۳. انجام وظایف زیربنایی دولت با مدیریت، حمایت و نظارت دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی توسط بخش غیردولتی</p>		

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
		۴. واگذاری وظایف مربوط به تصدیگری‌های اقتصادی با رعایت اصل (۴۴) به بخش غیردولتی و پرداخت دولت به تنظیم مقررات برای جلوگیری از ایجاد انحصار، تضييع حقوق تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، ایجاد فضای سالم رقابت، رشد و توسعه و امنیت سرمایه‌گذاری و نظایر آن ۵. توسعه مشارکت‌های مردم در امور کشور		
ماده (۱۳۹)	۱. ارائه پیشنهاد حذف یا واگذاری حداقل ۲۰ درصد از تعداد سازمان‌ها و نهادها، مؤسسات و شرکت‌ها و نظایر آن به سایر بخش‌ها و ادغام و انحلال دستگاه‌های غیرضرور به مجلس تا پایان سال اول برنامه ۲. ممنوعیت ایجاد وزارتخانه، مؤسسه دولتی، نهاد عمومی غیردولتی، شرکت دولتی و دستگاه‌هایی با عناوین مشابه مگر در موارد استثنا ۳. ادغام کلیه واحدهای سازمانی هر وزارتخانه (به استثنای شرکت‌های دولتی) در سطح استان، شهرستان و بخش و .. در یک واحد سازمانی به طوری که واحدهای مربوطه در مرکز عهده‌دار راهبری و انجام امور ستادی آنها باشند ۴. بازنگري و تجديد ساختار داخلی دستگاه‌های اجرایی براساس ضوابطی که تهیه خواهد شد	۶. اصلاح ساختار و تشکیلات دستگاه‌های اجرایی ۶-۱. واگذاری شرکت‌ها و دستگاه‌های دولتی		

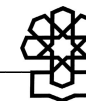
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۵. موظف بودن کلیه واحدهای استانی، شهرستانی و ... دستگاه‌های اجرایی به بازنگری و تجدید ساختار سازمانی و انتقال نیروهای مازاد به سایر واحدهای مستقر در همان محل</p> <p>۶. نصاب جمعیت برای تشکیل شهرستان، شهر و بخش با رویکرد عدم توسعه سطوح تقسیمات کشوری</p>			
ماده (۱۴۰)	<p>۷. کمک به ایجاد و توسعه و قانونمندی نهادهای غیردولتی لازم برای توسعه کارآفرینی، ترویج فرهنگ خدمت، توسعه سلامت و شفافیت اداری و حفاظت از محیط زیست</p> <p>۸. تشکیل واحد سازمانی مناسب برای تقویت و حمایت از بخش غیردولتی در زمینه‌های نهادسازی، آموزش، ایجاد تسهیلات، توجیه و رفع موانع اداری در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و کلیه وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مستقل دولتی</p>	<p>۷. توسعه بخش غیردولتی در جهت اداره امور کشور</p> <p>۷-۱. ایجاد و توسعه نهادهای غیردولتی بر مبنای هدف‌محوری و مسئولیت‌پذیری</p> <p>۸. افزایش کارآمدی مدیریت دولتی در مواجهه با چالش‌ها و استفاده از فرصت‌ها و منابع ملی</p>		
ماده (۱۴۳)	<p>۹. بازطراحی مشاغل دولتی با رویکرد جذب متخصصین و نخبگان</p> <p>۱۰. بکارگیری نیروی انسانی در فضای رقابتی و کسب حداقل امتیازات در امتحانات استخدام ادواری</p> <p>۱۱. پرداخت حقوق کارکنان براساس تلفیق مناسب نتیجه‌گرایی و بهره‌وری به‌جای وقت‌مزدی</p> <p>۱۲. ارتقای سطح کیفی مدیران و سرپرستان با پیش‌بینی ضوابط خاص آموزش و شرایط احراز تصدی آنها و کاهش حداقل ۲۰ درصدی از</p>	<p>۹. اصلاح و بهبود مدیریت نیروی انسانی بخش دولتی</p>		

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	پست‌های مدیریت و سرپرستی ۱۳. توسعه آموزش‌های شغلی و تخصصی کوتاه‌مدت برای کارکنان دستگاه‌های اجرایی و حذف دوره‌هایی که با استفاده از امکانات دولتی و مأموریت منجر به دریافت مدارک دانشگاهی رسمی و غیررسمی می‌گردد			
ماده (۱۴۴)	۱۴. تعیین قیمت تمام شده فعالیت‌ها و خدمات که قابلیت تعیین قیمت تمام شده دارند براساس کمیت و کیفیت محل جغرافیایی ۱۵. دادن اختیار جابه‌جایی فصول و برنامه‌های اعتبارات برای دستگاه‌هایی که براساس قیمت تمام شده خدمات ارائه می‌دهند ۱۶. اجازه هزینه کردن مابه‌التفاوت هزینه‌های قبلی فعالیت با قیمت تمام شده برای ارتقای کیفی خدمات، تجهیز سازمان و پرداخت پاداش به کارکنان و مدیران	۱۰. افزایش کارایی و بهره‌وری، استقرار نظام کنترل نتیجه و محصول به‌جای کنترل مراحل انجام کار ۱۰-۱. اعطای اختیارات لازم به مدیران برای اداره واحدهای تحت سرپرستی خود به‌صورت مستقل ۱۰-۲. هدفمند نمودن تخصیص منابع		
ماده (۱۴۹)	۱۷. تدوین شاخص‌هایی برای ارزیابی نحوه اجرای ضوابط مالی و ارائه گزارش آن به‌صورت سالانه به هیئت وزیران	۱۱. تقویت انضباط اداری و مالی و صرفه‌جویی در اعتبارات هزینه‌ای دولت		
ماده (۱۵۰)	۱۸. افزایش حقوق متناسب با نرخ تورم ۱۹. پرداخت فوق‌العاده کارایی غیرمستمر از محل صرفه‌جویی ناشی از اصلاح ساختار به کارکنانی که خدمات برجسته انجام می‌دهند	۱۲. حفظ قدرت خرید کارکنان و بازنشستگان دولت		
ماده (۱۵۴) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱)	_____	۱۳. تصحیح بهسازی و اصلاح نظام اداری ۱۳-۱. تشکیل شورای عالی اداری با ترکیب و وظایف و اختیارات مشخص شده		

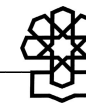
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۱۵۶)	۲۰. تمدید قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت	۱۴. اجرای قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت		
ماده (۱۳۶)	—	<p>۱. انجام امور حاکمیتی دولت توسط دستگاه‌های دولتی و عنداللزوم با جلب مشارکت مردم و تقویت و توسعه کیفی این دستگاه‌ها در ابعاد منابع انسانی، فناوری انجام کار، تجهیزات و تخصیص منابع</p> <p>۲. انجام وظایف امور تصدی‌های اجتماعی، فرهنگی و خدماتی دولت با رعایت اصول ۲۹ و ۳۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران با استفاده از شیوه‌های:</p> <ul style="list-style-type: none"> • اعمال حمایت‌های لازم برای توسعه بخش غیردولتی مجری این وظایف • خرید خدمات از بخش غیردولتی • مشارکت با بخش غیردولتی از طریق اجاره امکانات و تجهیزات و منابع فیزیکی • واگذاری مدیریت بخشی از واحدهای دولتی به بخش غیردولتی در چارچوب 	تقویت امور حاکمیتی	۹۳

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
		<p>سیاست‌های کلی برنامه چهارم</p> <ul style="list-style-type: none"> • ایجاد و اداره واحدهای دولتی با رویکرد هدفمند و نتیجه‌گرا (مطابق ماده (۱۴۴) این قانون) با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در مناطقی که هیچ‌کدام از حالت‌های فوق‌الذکر امکان‌پذیر نباشد ۳. انجام وظایف زیربنایی دولت با مدیریت، حمایت و نظارت دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی توسط بخش غیردولتی ۴. واگذاری وظایف مربوط به تصدیگری‌های اقتصادی با رعایت اصل (۴۴) به بخش غیردولتی و پرداخت دولت به تنظیم مقررات برای جلوگیری از ایجاد انحصار، تضییع حقوق تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، ایجاد فضای سالم رقابت، رشد و توسعه و امنیت سرمایه‌گذاری و نظایر آن		
ماده (۱۵۱)	۱. تهیه دستورالعمل‌های لازم با کمک وزارتخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و کشور و ستاد کل نیروهای مسلح در چارچوب تدابیر فرماندهی کل نیروهای مسلح	۵. چگونگی اجرای احکام مندرج در فصل نوسازی دولت و ارتقای اثربخشی حاکمیت برای نیروهای مسلح با ضوابط خاص		

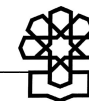
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
ماده (۱۵۴) تنفیذی از برنامه سوم ماده (۱۲۳)	تهیه آیین‌نامه‌هایی برای مقررات مالی و استخدامی سازمان انرژی اتمی بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی و قانون استخدام کشوری و سایر مقررات عمومی	۶. تصویب قوانین خاص مالی و استخدامی برای سازمان انرژی اتمی		
ماده (۱۳۷)	تهیه لایحه مربوط	۱. برطرف کردن اثربخشی ناقص ۲. رفع تعارضات دستگاهی، غیرکارآمدی، عدم کفایت و تمرکز امور ۳. حذف موازی‌کاری‌ها ۴. بهره‌گیری همه‌جانبه از فناوری‌های نوین و روش‌های کارآمد تشکیلات کلان دستگاه‌های اجرایی وزارتخانه‌ها	نوسازی، متناسب‌سازی ادغام و تجدید ساختار تشکیلات دولت به‌صورت یک منظومه منسجم، کارآمد، فراگیر و باکفایت، اثربخش و غیرمتمرکز	۹۴
ماده (۱۵۷)	۱. تهیه گزارش نظارت و ارزیابی پیشرفت هر سال برنامه توسط دولت و ارائه آن به مجلس براساس محورهای مشخص شده	۱. تهیه و ارائه گزارش حسن اجرای برنامه	نظارت بر حسن اجرای برنامه چهارم	۹۵
ماده (۱۵۸)	۲. تنظیم شاخص‌هایی متناسب با شاخص‌های بین‌المللی و قابل مقایسه با آنها ۳. تهیه گزارش میزان پیشرفت کشور در چارچوب موازین برنامه، چشم‌انداز و سیاست‌های کلی نظام با توجه به شاخص‌های شناخته شده به همراه نقاط قوت و ضعف و پیشنهادهای مؤثر توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و ارائه آن به مقام معظم رهبری، دولت و مجلس	۲. تنظیم شاخص‌های حسن اجرای سند چشم‌انداز		

ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
		۳. تهیه کلیه آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های قانون برنامه چهارم حداکثر تا پایان نیم‌سال اول برنامه اول برنامه	۴. تهیه کلیه آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های قانون برنامه چهارم توسعه حداکثر تا پایان نیم‌سال اول برنامه چهارم	ماده (۱۵۹)
		۴. تعیین دستگاه‌هایی که مشمول مقررات قانون برنامه چهارم می‌باشند	—	ماده (۱۶۰)
		۵. متناسب‌سازی تعداد کارکنان هر دستگاه با اهداف و مأموریت اصلی آن دستگاه تطبیق نحوه انجام وظایف دستگاه‌های اجرایی با سیاست‌ها و احکام بخش توسعه مدیریت دولت	۵. تعیین سقف تعداد پرسنل هرکدام از دستگاه‌های اجرایی و برنامه زمانبندی شده تحقق آن در سال اول برنامه چهارم ۶. انتقال کارکنان رسمی یا ثابت مازاد به دستگاه‌های اجرایی دیگر در سطح یک شهرستان بدون موافقت مستخدم با توافق دستگاه‌های ذی‌ربط و انتقال به سایر شهرستان‌ها با موافقت مستخدم ۷. تأمین بار مالی این ماده از محل فروش اموال منقول و غیرمنقول دستگاه‌های اجرایی و اعتبارات پیش‌بینی شده در بودجه عمومی	ماده (۱۴۶)
۹۶	اصلاح نظام بودجه‌ریزی	برقراری نظام بودجه‌ریزی به روش هدفمند، عملیاتی و قیمت تمام شده	۱. شناسایی و احصا فعالیت‌ها و خدماتی که دستگاه‌های اجرایی ارائه می‌نمایند ۲. تعیین قیمت تمام شده فعالیت‌ها و خدمات، متناسب با کیفیت و محل جغرافیایی مشخص ۳. تنظیم لایحه بودجه سالانه براساس حجم فعالیت‌ها و خدمات و قیمت تمام شده	ماده (۱۳۸)

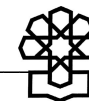
ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>۴. تخصیص اعتبار براساس عملکرد و نتایج حاصل از فعالیت‌ها و متناسب با قیمت تمام شده آن</p> <p>۵. اصلاح ساختار، مدیریت نیروی انسانی، روش‌ها و فناوری اداری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور جهت تحقق رویکرد بودجه عملیاتی و تسریع در تغییر نظام بودجه‌ریزی</p> <p>۶. تهیه لوایح برای اصلاح قوانین و مقررات مالی، اداری و استخدامی و بودجه‌ریزی کشور جهت تبدیل نظم موجود به نظام کنترل نتیجه و محصول</p>			
ماده (۱۴۲)	<p>۱. استفاده از فناوری‌های نوین اداری</p> <p>۲. بازنگاری و مهندسی فرایندها و روش‌ها</p> <p>۳. رشد شاخص‌های مربوط به مشتری مداری</p> <p>۴. آموزش اداری مردم</p> <p>۵. توسعه فرهنگ مدیریت و ارزیابی عملکرد و راهکارهای لازم برای جلوگیری از مفاسد اداری</p> <p>۶. تدوین ضوابط، مقررات، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها با رویکرد رضایت و تکریم ارباب رجوع</p>	۱. افزایش پاسخگویی دستگاه‌های اجرایی در مقابل مردم	افزایش سطح کیفی خدمات	۹۷
ماده (۱۵۳)	<p>۷. ارائه گزارش عملکرد هر شش ماه یکبار توسط دستگاه‌ها به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و انجام رتبه‌بندی توسط سازمان و ارسال آن به هیئت وزیران و کمیسیون‌های مجلس</p>	_____		
ماده (۱۵۴) تنفیذی از	۸. تهیه و تصویب آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و ضوابط اداری، استخدامی	۲. توسعه و بهبود کیفیت ارائه خدمات		

ردیف	اهداف	سیاست‌ها	اقدامات	ماده در قانون برنامه چهارم توسعه
		۳. رقابتی کردن فعالیت سیستم بانکی	و انضباطی خاص نظام بانکی در چارچوب اساسنامه‌های بانک	برنامه سوم ماده (۹۰)
۹۸	کاهش حجم تصدی‌های دولت و کوچک‌سازی دولت	—	<p>۱. توسعه فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی، تولیدی و خدماتی صرفاً از طریق روش‌های مذکور در بند «ب» ماده (۱۳۶) قانون برنامه چهارم</p> <p>۲. کاهش سالانه حداقل ۳ درصد از تصدی‌های اجتماعی، فرهنگی، تولیدی و خدماتی و نظایر آنها توسط دستگاه‌های اجرایی با استفاده از روش‌های مذکور در اجزای ۱، ۲، ۳ و ۴ بند «ب» ماده (۱۳۶) و اختصاص بخشی از منابع مربوط برای توسعه بخش‌های غیردولتی</p> <p>۳. ممنوعیت شروع هر نوع طرح و پروژه عمرانی در سطوح ملی و استانی به استثنای موارد مربوط به امور حاکمیتی و زیربنایی و ...</p> <p>۴. تعیین اهداف کمی برنامه خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی و سقف اعتبارات آنها در قوانین بودجه سالانه به نحوی که نسبت اعتبارات شرکت‌های دولتی و بودجه کل کشور به GDP هر ساله حداقل ۲ درصد کاهش یابد</p> <p>۵. کاهش تعداد کل کارکنان دولت به میزان ۵ درصد در پایان برنامه</p> <p>۶. مجموع استخدام‌های جدید نباید از ۵۰ درصد تعداد کارکنانی که از خدمت خارج می‌شوند بیش‌تر باشد</p> <p>۷. ممنوعیت ایجاد هرگونه امکانات خدماتی و رفاهی برای کارکنان دستگاه‌های موضوع ماده ۱۶۰</p> <p>۸. پرداخت یارانه مستقیم کلیه خدماتی که توسط دستگاه‌های موضوع</p>	ماده (۱۴۵)

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاست‌ها	اهداف	ردیف
	<p>ماده (۱۶۰) ارائه می‌شود</p> <p>۹. عقد قرارداد وزارت آموزش و پرورش و مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای با کادر آموزشی خود برای اجرای بند «ب» ماده (۱۳۶) مشروط به استفاده از مرخصی بدون حقوق</p> <p>۱۰. صدور مجوز استخدام برای هریک از وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مستقل در چارچوب جدول ۹ قانون برنامه چهارم توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور</p>			
ماده (۱۴۷)	<p>۱۱. اجازه به مشمولان صندوق بازنشستگی برای مشمول بودن در صندوق بازنشستگی در صورت جابه‌جایی، بازخرید یا خدمت در بخش غیردولتی</p> <p>۱۲. مشمول صندوق بازنشستگی بودن مستخدمین پیمانی دستگاه‌های مشمول صندوق بازنشستگی از نظر مزایای تأمین اجتماعی</p>	<p>۱. تقویت صندوق‌های بازنشستگی و سهولت جابه‌جایی کارکنان</p>		
ماده (۱۴۸)	<p>۱۳. تعیین و تدوین ضوابط مورد نیاز</p>	<p>۲. تعیین تکلیف وضعیت کارکنان از نظر رابطه استخدامی، پاداش پایان خدمت، حفظ سوابق استخدامی واحدهایی که به بخش غیردولتی واگذار شده است</p>		
ماده (۱۵۲)	<p>۱۴. تمرکز امور مربوط به ساخت‌وسازهای ساختمان‌های دولتی در یک سازمان دولتی</p>	<p>۳. سامان‌دهی ساخت‌وسازهای ساختمان‌های دولتی و عمومی</p> <p>۳-۱. استفاده بهینه از امکانات موجود</p>		

ماده در قانون برنامه چهارم توسعه	اقدامات	سیاستها	اهداف	ردیف
		۲-۳. ارتقای کیفیت ساخت و ساز ۳-۳. رعایت مقررات و ضوابط استاندارد ۴-۳. حذف تشکیلات موازی		
ماده (۱۵۵)	۱. تهیه سند ملی توسعه بخشی ۲. تهیه سند ملی توسعه استانی ۳. تهیه سند ملی بخش فرابخشی ۴. درج اقدامها و عملیاتی که در جهت تحقق هدفهای پیش‌بینی شده در اسناد توسعه بخشی، استانی و ویژه ضرورت اجرا می‌یابند، در لایحه بودجه سالانه کل کشور ۵. تهیه برنامه اجرایی و عملیاتی در قالب اسناد بخشی توسط کلیه دستگاه‌های اجرایی مالی کشور برای تنظیم بودجه سنواتی دستگاهها ۶. تهیه برنامه اجرایی و عملیاتی در قالب اسناد توسعه استانی توسط دستگاه‌های اجرایی استانی برای تنظیم بودجه استانی ۷. تلفیق اسناد توسعه بخشی، استانی و ویژه توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با هماهنگی دستگاه‌های اجرایی و تصویب آن در هیئت وزیران	—	سامان‌دهی و اجرای طرح‌های تملک‌داری‌های سرمایه‌ای و سرمایه‌گذاری بر مبنای اسناد ملی توسعه در سال‌های برنامه چهارم	۹۹

شماره مسلسل: ۸۹۰۶

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: مروری بر اهداف قانون برنامه چهارم توسعه

Report Title:

نام دفتر: مطالعات برنامه و بودجه (گروه برنامه)

تهیه و تدوین: ایمان پوست فروش تهرانی، فاطمه عزیزخانی، علیرضا فرهادی کیا

ناظر علمی: محمد قاسمی، محمد زنگنه

مناقضی: حسین فدایی (عضو کمیسیون اصل ۹۰)

ویراستار: —

واژه‌های کلیدی و معادل انگلیسی آنها: —

منابع و مآخذ تهیه گزارش: —

تاریخ انتشار: ۱۳۸۶/۱۲/۲۸